

Gorenjski Glas

ČETRTEK, 30. APRILA 2015

LETO LXVIII, št. 35, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Praznik dela

Jutri, na praznik dela, bodo na Gorenjskem že po tradiciji srečanja na Pristavi nad Javorniškim Rovtom, na Šobcu, na Joštu, na Križni gori in v Kamniški Bistrici. Že danes, na predvečer praznika, bodo v številnih krajih zagoreli kresovi.

U. P., M. A., V. S., J. P.

Kranj – Že 41. prvomajsko srečanje bo potekalo na Joštu, ko bo jutri ob 10.30 najprej nastopil Pihalni orkester Mestne občine Kranj. Sledil bo uvodni pozdrav predsednice Sveta gorenjskih sindikatov Nežke Bozovičar in župana Mestne občine Kranj Boštjana Trilarja. Poskrbljeno bo za hrano in pijačo, za dobro voljo pa bodo skrbeli ansambel Veseli Begunčani, Boštjan Meglič - Peška in čarovnik

Grega. Že danes zvečer ob 20. uri se bo praznovanje začelo s prižigom kresa. Organizatorji opozarjajo na popolno zaporo ceste Javornik-Sv. Jošt danes med 16. uro in 2. uro ponoči ter jutri med 6. uro zjutraj in 16. uro. **Jesenice** – Tradicionalno prvomajsko srečanje bo tudi na Pristavi nad Javorniškim Rovtom. Organizatorja sta SKEI – sindikalna podružnica družbe Acroni in Občina Jesenice, srečanje se bo začelo ob 11.30.

► 5. stran

Na Gorenjskem tudi letos pričakujejo jutri, na dan delavskega praznika, na tradicionalnih prvomajskih srečanjih veliko ljudi, podobno kot jih je bilo tudi lani na Joštu, kjer je nastala fotografija. / Foto: Gorazd Kavčič

Grški policisti prijeli Domžalčana s heroinom

Domžalčana naj bi v tovornjaku pod cevmi prevažala skoraj 340 kilogramov čistega heroina.

SIMON ŠUBIČ

Domžale – Grška policija je pred dnevi razkrinkala mamilarsko združbo, ki naj bi jo vodil 60-letni nekdanji visoki policijski častnik, v njej pa naj bi sodelovala tudi Domžalčana, po poročanju Slovenskih novic gre za 33-letnega Klemna Ravbarja in 45-letnega Stane Zabreta. Policisti so namreč v njunem tovornjaku, vozil naj bi ga Ravbar, v pristaniškem mestu Patras odkrili skoraj 370 kilogramov čistega heroina, ki je po navedah grške policije v veleprodaji vreden 7,35 milijona evrov, po razredčenju pa bi

z njim iztržili kar 40 milijonov evrov. Grški policisti so bili na slovenski tovornjak opozorjeni 1. aprila, ko je s trajektom iz Italije prispel v severnogrško pristanišče Igoumenitsa. Zaradi suma, da bodo nanj naložili drogo in jo prepeljali na zahod Evrope, so ga začeli opazovati. Slovenca sta sicer na Pirenejski polotok pripeljala mleko in ga tudi razložila na območju Pireja, 8. aprila pa naj bi za naročnika iz belgijskega pristanišča Antwerpen prevzela drugo pošiljko – železne palice in material za popravilo ladijskih kotlov.

► 12. stran

Bralkam in bralcem čestitamo ob prvem maju, mednarodnem prazniku dela.

Gorenjski Glas

Švicarji odhajajo iz Kranjske Gore

► 13. stran

energija narave
Todraž 20, 4224 Gorenja vas

DAN ODPRTIH VRAT 9.5.2015
PRAVI ČAS ZA NAKUP! **185€+DDV=1t**
in dodatne ugodnosti ob nakupu v zimskem času

www.lesnipeleti.si
tel. 051 250 440

JELOVICA

EKO SUBVENCije 2015
RAZPISANE!

CENA +25% POREZI = CENA +25% POREZI = CENA

jelovica-okna.si

AKTUALNO

Po sledih gradnje Rupnikove linije

Ob stoletnici podpisa Londonskega sporazuma, ki je zaznamoval tudi kraje v občini Gorenja vas - Poljane, so pripravili strokovno srečanje in gostili 96-letnega Franceta Tomšiča, ki je sodeloval pri gradnji utrd Rupnikove linije.

2

GORENJSKA

Medvode znova za mediacijo

Potem ko lanski poskus z mediacijo v skoraj polmilijonski tožbi občin Kranj in Šenčur zoper občino Medvode zaradi odstopa od skupne čistilne naprave ni uspel, želi novi medvoški župan Nejc Smole znova poskusiti z mediacijo.

5

GG+

Taborišnik številka 69976

»Nummer 69976!« (Številka 69976!) Takole še danes, po več kot sedmih desetletjih, v nemščini odzvanjajo v glavi skoraj 90-letnega Jeseničana Stanka Pulca klici taboriščnih paznikov iz taborišča Dachau ...

17

GG+

Stokrat nastopil v reprezentančnem dresu

Jutri se na Češkem začne svetovno prvenstvo elitne skupine v hokeju na ledu, na njem pa bo nastopil tudi Kranjčan Žiga Pavlin, ki je na zadnji domači preizkušnji pred prvenstvom dobil dres s številko sto.

21

VREME

Do konca tedna bo pretežno oblačno, predvsem danes in jutri bo občasno rahlo deževalo. Pihal bo jugozahodni veter.

6/16 °C
jutri: pretežno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Cvetje v jeseni

V soboto, 23. maja, ob 20.30 na Škofjeloški grad prihaja priljubljen slovenski muzikal Cvetje v jeseni. V naravnem amfiteatru, obdanem z mogočnimi drevesi grajskega vrta, bo muzikal Cvetje v jeseni doživel premierno uprizoritev na prostem. V idiličnem ambientu pod zvezdami bo potekala že več kot šestdeseta ponovitev predstave, ki od krstne uprizoritve v Križankah konec septembra 2014 navdušuje celotno Slovenijo. V dobrih dveh urah gledalec doživi trenutke žalosti, neizmerne veselja, sreče in igrive ljubezni, začinjene s pravo mero humorja in ironije. Čustvena glasba in ganljiva besedila, v katerih se najde prav vsak, so v solze spravila različne generacije obiskovalcev, mnogi so si muzikal ogledali tudi večkrat. Kljub bridkemu koncu pa gre za izjemno navdušujočo predstavo, ki vas popelje v preteklost in prikaže razkorak med mestnim in podeželskim človekom.

Nina Pušlar kot Meta

»Prišla je pozno, prav tako je prišla, kakor pride časih kako cvetje v pozni jeseni. Sadu ni rodila, kakor ga ne rodi jesenski cvet. Če me hočete poslušati, vam razgrnem vse.« (Ivan Tavčar). Naj vas prevzamejo dobra glasba in izvrstni igralci, prisluhnite besedilu, ki ga narekuje življenje – zato za vsak slučaj s seboj prinesite tudi kakšen robček. Dvema naročnikoma Gorenjskega glasa podarjamo po eno vstopnico za ogled predstave. V žrebanju boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo je napisal povest Cvetje v jeseni? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 7. maja, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri Praznovanje prvega maja na Joštu bon za hrano in pijačo prejmejo Frančiška Gros in Janez Kuralt iz Kranja ter Venčeslav Langerholc iz Škofje Loke. Križanka iz GG št. 30 (14. 4.) z geslom Mednarodni cikel koncertov pa z zgoščenko z glasbo iz Škofjeloškega pasijona nagraduje Manco Hudobivnik iz Šenčurja, Mihelo Hafnar iz Vodice, Slavko Muellner iz Škofje Loke, Jožeta Ažmana iz Kranja, Olgo Kopač iz Kranja, Vido Mrak iz Rateč in Marjana Pora iz Gorij. Čestitke!

Po sledih gradnje Rupnikove linije

Ob stoletnici podpisa Londonskega sporazuma, ki je zaznamoval tudi kraje v občini Gorenja vas - Poljane, so v gorenjevaški šoli pripravili strokovno srečanje na to temo. Med drugim so gostili 96-letnega Franceta Tomšiča z Brezovice, ki je sodeloval pri gradnji utrd Rupnikove linije.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Z Londonskim sporazumom, ki so ga podpisali 26. aprila pred sto leti, je namreč močno povezana tudi gradnja Rupnikove linije. »Ta dokument je določil rapalsko mejo, znotraj katere so na slovenski strani začeli graditi utrjene sistem Rupnikove linije, ki pa nikoli ni služil svojemu namenu,« je razložil upokojeni profesor zgodovine na filozofski fakulteti dr. Dušan Nečak. Po srečanju je sledilo odprtje nove tematske poti Po sledih gradnje Rupnikove linije.

Oblikovanje rapalske meje, ki je bila določena z rapalsko pogodbo med kraljevinama Italijo in SHS 12. novembra 1920 v Rapallu, je predstavila dr. Nevenka Troha, upokojena sodelavka Inštituta za novejšo zgodovino. Rapalska meja, je opozorila, je močno zarezala v naše ozemlje in v italijanskih krempljih pustila več kot 300 tisoč Slovencev in 200 tisoč Hrvatov. Marko Štepec iz Muzeja novejši zgodovine je obiskovalce seznanil z vojaško situacijo leta 1915 in oblikovanjem dolomitsko-soške fronte, Jože Dakskobler iz Baške grape, ljubitelj narave in kulturno-zgodovinske dediščine, tudi rapalske meje in vsega, kar je povezano z njo, pa je predstavil čas od prihoda Italijanov v Baško grapo po formiranju rapalske meje do njihovega odhoda ob začetku 2. svetovne

Župan Milan Čadež in France Tomšič pred eno od dvanajstih tabel, ki označujejo novo tematsko pot Po sledih gradnje Rupnikove linije.

vojne. Ob tedanji meji je vladal živahen utrip, ljudje v teh krajih pa še danes sprejemajo in negujejo to dediščino. Tudi turistični podmladek v šoli na Sovodnju je že pred časom na natečaju Turizmu pomaga lastna glava sodeloval s projektom o odkrivanju rapalske meje v Občini Gorenja vas - Poljane in z njim celo osvojil prvo mesto. Nekdanja meja namreč teče ravno po krajih okrog Sovodnja in okolice, je pojasnila članica Turističnega društva Sovodenj in vodja Podružnične osnovne šole Sovodenj Milka Burnik. Predstavila je življenje ob meji včasih, ob kateri se je razvila tudi tihotapstvo oziroma

»kontrabant«, pri čemer naj bi bile po njenih besedah posebno iznajdljive ženske.

Ob rapalski meji je na ozemlju Kraljevine Jugoslavije pred drugo svetovno vojno začel nastajati utrdbeni sistem, imenovan Rupnikova linija. Teh časov se je na hudomušen način spomnil poseben gost, 96-letni France Tomšič z Brezovice, ki je v letih 1939 in 1940 služil vojaški rok v Gorenji vasi in aktivno sodeloval pri gradnji utrd Rupnikove linije. »V Gorenjo vas sem bil premeščen iz Karlovca; moral bi iti na Ptuj, pa sem pristal v Gorenji vasi. Stanoval sem v barakarskem naselju nad Gorenjo vasjo, delali pa

smo na Peskih od jutra do večera,« je svoje spomine z zbranimi delil France Tomšič in dodal, da so našli čas tudi za druženje z domačini. »Čudoviti, pridni ljudje so bili to; dobili smo š nopc pa kruh.«

Po srečanju so člani projektne skupine za oživitve Rupnikove linije, ki jo je oblikoval župan Milan Čadež, udeležence, ki jih je bilo prek sedemdeset, povabili na pred kratkim urejeno tematsko pot Po sledih gradnje Rupnikove linije. Začetek poti je pri pokopališču v Gorenji vasi, kjer so uredili večjo informativno tablo, ob kateri stojita dve protitankovski oviri.

Prvomajski prazniki

MATEVŽ PINTAR

V tokratni anketi je sodelovalo 425 anketiranih. Sodelujoče smo vprašali, kako bodo letos preživeli prvomajske praznike in če se udeležujejo prvomajskih kresovanj.

Tretjina vprašanih bo med prvomajskimi prazniki počivala doma, 17 odstotkov anketiranih bo praznike izkoristilo za delo na vrtu ali okoli hiše, enak delež bo odšel na kakšen enodnevni izlet. Dvanajst odstotkov sodelujočih

se bo udeležilo kakšnega piknika, desetina bo odšla na počitnice v tujino, šest odstotkov vprašanih bo praznike preživelo v službi, dva odstotka anketiranih načrtujeta počitnice v Sloveniji.

Prvomajskih kresovanj se redno udeležuje desetina sodelujočih, četrtnina vprašanih občasno, 15 odstotkov redko, polovica anketiranih pa nikoli.

Vsem, ki ste z nami sodelovali in na Gorenjski glas še niste naročeni, smo ponudili brezplačno 14-dnevno prejemanje časopisa. Če bi se želeli pridružiti krogu naročnikov in si ob tem izbrati tudi lepo darilo, nas pokličite v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme VERONIKA ZUPANČIČ z Blejske Dobrave.

Posvet o socialnem podjetništvu

JASNA PALADIN

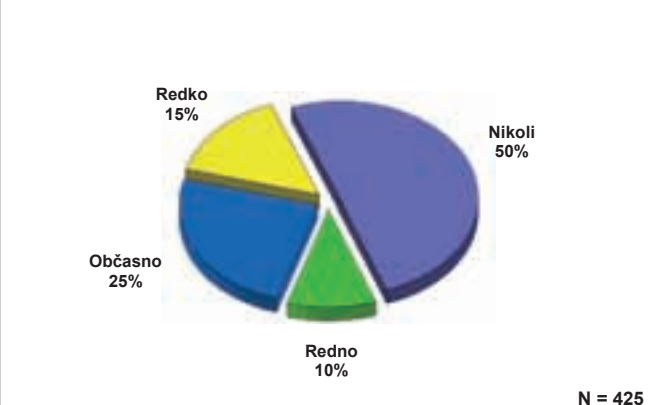
Domžale – Občina Domžale in svetniška skupina DeSUS v sredo, 6. maja, ob 10. uri organizirata Posvet o socialnem podjetništvu, ki se bo odvil v veliki dvorani Domžalskega doma. Posvet je namenjen proučitvi možnosti za razvoj socialnega podjetništva, združništva in ekonomske demokracije ter spodbuditi aktivnosti za njihovo realizacijo v občini Domžale. Zbrani se bodo

seznanili z ukrepi financiranja razvoja socialnega podjetništva in združništva v finančni perspektivi do leta 2020, predstavljene pa bodo tudi dobre prakse pri nastajanju in delovanju socialnih podjetij v Sloveniji. Strokovno bosta socialno podjetništvo predstavila Tadej Slapnik, državni sekretar v kabinetu predsednika vlade, zadolžen za socialno podjetništvo, in Mija Pukl, državna sekretarka za medgeneracijsko sodelovanje.

Kako boste letos preživeli prvomajske praznike?

Ali se udeležujete prvomajskih kresovanj?

Pravice nam niso podarjene

»Križa je prinesla svoje, veliko ljudi je brezposelnih, zato so pripravljene poprijeti za vsako delo ter marsikaj prezreti,« ugotavlja Matej Jemec, sekretar ZSSS Gorenjska.

SIMON ŠUBIC

Kranj – »Bistvo 1. maja je predvsem v krepitvi zavesti, da nam današnji nivo delavskih pravic ni bil podarjen, ampak priborjen, nekatero je ta borba stala celo življenja. Delavske pravice tudi niso trajne, zato se je treba zanje boriti ves čas. Pri tem smo najpogosteje najbolj uspešni združeni. Na žalost grede stvari v drugo smer,« je v pogovoru pred letošnjim praznikom dela poudaril sekretar območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Gorenjske Matej Jemec.

Ali se bo kmalu spet treba boriti za osemurni delavnik?

»Čeprav zakon o delovnih razmerjih jasno pravi, da je osemurni delavnik pravilo, ne izjema, se danes dogaja, da je ravno obratno, enako velja tudi za pogodbo za nedoločen čas, ki tudi vse bolj postaja izjema. Nekaj krivde je tudi na samih zaposlenih, ki te stvari dopuščajo. Proti takšnim pojavom pa se lahko delavci najlažje in najbolj uspešno borijo organizirano in povezano. Poglejmo samo primere po Evropi. V državah, kjer je zagotovljena najvišja raven delavskih pravic, je tudi najvišja sindikalna organiziranost. Na Švedskem imajo okoli 70-odstotno sindikalno vključenost, podobno dobro imajo sindikalno organiziranost razvito tudi na Norveškem, Danskem, v Belgiji. V državah, kjer je sindikalna organiziranost šibka, je tudi raven delavskih pravic majhna, kot na primer v Romuniji ali Bolgariji.«

Ali imate tudi vi občutek, da so danes številni zadovoljni že s tem, da sploh imajo redno zaposlitev, medtem ko je spoštovanje pravic zaposlenih drugotnega pomena?

»Tudi sam to opažam. Križa je prinesla svoje, veliko ljudi je brezposelnih in so pripravljene poprijeti za vsako delo, za redni dohodek, ki jim pomeni preživetje, pa so pripravljene marsikaj prezreti. Morda je tudi zato nekoliko manj borbenega duha. A ljudje se morajo zavedati, da je nekje treba potegniti mejo in zase zahtevati, kar jim po zakonu pripada, ker gre za minimalne zagotovljene pravice in ne za nadstandard. Če se začne popuščati, delodajalci, pa ne želimo posploševati, saj so mnogi zelo dobri, hitro postanejo zelo inovativni pri kršenju pravic. Nekateri

Matej Jemec, sekretar območne organizacije ZSSS Gorenjska / Foto: Primož Pičulin

pa celo inovativni niso in jih kršijo povsem evidentno – ne upoštevajo predpisane delovnega časa, ne izplačujejo niti minimalne plače. Če bi bilo več ljudi preventivno včlanjenih v sindikat, sem prepričan, da bi si tudi delodajalci manj upali kršiti njihove pravice. Tako pa imamo zelo veliko primerov, ko se na nas obračajo ljudje, ki nimajo več ničesar izgubiti, ko so že odpuščeni «

Ko je že prepozno ...

»Odvisno. Marsikaj je možno doseči tudi s kasnejšimi tožbami, saj delovnopравни zahtevki zastarajo šele po petih letih. Pet let ima torej zaposleni možnost, da na sodišču toži delodajalca, ki mu je kršil pravice. Vendar ni bistvo sindikatov, da se bori za delavce, ko so še zaposleni, da jim je zagotovljena primerna raven pravic. Tega se delavci zagotovo premalo zavedajo.«

Koliko se v sindikate včlanjujejo mladi, za katere je današnji čas zelo neprijazen?

»Pri mladih je glavni problem, da jih ima le majhen delež pogodbo za nedoločen čas. Tisti, ki jo imajo, se kar zavedajo pomena sindikata in se včlanjujejo. Velika večina tako imenovanih prekarne delavcev, torej delavcev, ki so na avtorskih, podjemnih pogodbah ali celo delajo kot samostojni podjetniki, v kar jih silijo delodajalci, pa na žalost niso dovolj povezani, da bi se sindikalno organizirali. Tudi sindikati sami se bomo morali prilagoditi novim razmeram in dati večji poudarek na včlanjevanje takšnih delavcev. Ti sicer imajo možnost, da se

včlanijo v sindikat, saj so lahko naši člani vsi, tudi brezposelni, a se v večini primerov te možnosti ne zavedajo.«

Katere kršitve se najpogosteje dogajajo?

»Pogoste so kršitve pravih pri prekarne delavcih, saj bi se moralo vsako razmerje, ki ima vse elemente delovnega razmerja, torej da nekdo delo opravlja po navodilih delodajalca, osem ur na dan, za dlje časa in v prostorih delodajalca ter gre za stalno potrebo po delu, pa naj gre za študentsko delo ali po avtorski pogodbi, spremeniti v delo za nedoločen čas. Zelo veliko kršitev se dogaja tudi pri prerazporeditvah delovnega časa, kjer je še precej nejasnosti. Zanimivo je, da se kršitve dogajajo tudi pri povsem osnovnih stvareh, ki so v zakonu povsem jasno opredeljene. Tako se ne izplačuje niti minimalnih servisih se to pogosto dogaja, saj je organiziranost delavcev v teh podjetjih tako slaba, da si delodajalci res vse upajo. Za delavca je pri tako jasnih kršitvah zadosti že, da pride na delovni inšpektorat ali na sindikat, in se zadeve hitro uredijo. Prihaja tudi do izplačil prenizkih odpravnin, ne upoštevajo se morebitne omejitve pri nočnem delu, ne spoštuje se varstva starejših delavcev. Zelo pogosto se tudi ne plačuje dovolj za prevoz na delo. Spekter kršitev je zelo pester.«

Kako sindikat lahko pomaga delavcem, ki so jim kratene pravice?

»Sindikat nudi pravno pomoč in tudi brezplačno odvetniško pomoč. Pomagamo tudi pri postavitvi

sindikata v posameznem podjetju in pri njegovem delovanju, saj ko sindikat pridobi status pravne osebe v podjetju, potem so delodajalci po zakonu dolžni se z njim pogovarjati.«

Aktualna zgodba je prodaja državnih podjetij, ki praviloma prehajajo v tuje roke. Kako na to gledate sindikati?

»Kot zunanji sindikalni zaupnik sem predsednik sindikata v Adria Airways Tehnika, ki je ta trenutek tudi napredaj. Med tamkaj zaposlenimi obstaja velika bojazen, kaj se bo zgodilo, ko bo prišel tuj lastnik, še posebej, ker lastniki nočejo vključiti sindikata v proces prodaje. Tudi zato med zaposlenimi v Tehnici obstaja velika želja po delavskem odkupu. Vladni predstavniki so sicer rekli, da se bo pri prodaji dalo prednost delavskim odkupom, vprašanje pa je, koliko se bodo tega držali v praksi. Kar se prodaje tujcem tiče, poglejte samo primer Heliosa, kjer je šlo zelo na nož, tam so se posluževali zelo nizkotnih prijemov, da so diskreditirali predsednico njihovega sindikata, jo šikanirali in celo odpustili. A ne želim posploševati, saj imamo na Gorenjskem tudi dobre izkušnje s tujimi lastniki. Mislim pa, da med delavci še vedno obstaja upravičena zavest, da se domačega lastnika lahko lažje kot tujega prisili, da spoštuje zakonsko zagotovljene delavske pravice in boljše raven plač, saj ga že lokalno okolje prisili, da izkaže večjo odgovornost do zaposlenih. Medtem ko v praksi opažamo, da je pri tujih lastnikih velikokrat v prvem planu predvsem dobiček.«

Pomoč Nepal po potresu

Zbiranju sredstev za prizadete v nedavnem potresu v Nepal so se pridružile tudi različne organizacije v Sloveniji.

JASNA PALADIN

Ljubljana – »Slovenski planinci in alpinisti pogosto obiskujemo Nepal, poleg tega Planinska zveza Slovenije že dolga leta sodeluje s Planinsko zvezo Nepala, 35 let je tudi vodila šola za gorske vodnike v Manangu, ki je bila prva šola za vodnike, zgrajena v Nepal,« so med drugim sporočili s PZS, kjer so se te dni pridružili humanitarni akciji in v sodelovanju z Rdečim križem Slovenije ter Generalnim konzulatom Nepala v Sloveniji k finančni pomoči pozvali slovenske planince, izvedli pa bo tudi več drugih aktivnosti za pomoč Nepal. Med drugim bodo iz lastnih sredstev nakazali donacijo, pri zainteresiranih organizacijah in posameznikih preverjajo pripravljenost za izvedbo dobrodelne prireditve v mesecu maju, k pomoči pa bodo pozvali tudi Vlado RS. Ker ima PZS podpisan sporazum z Rdečim križem Slovenije, se akcije z naslovom Potres Nepal ni lotila samostojno, ampak se je pridružila RKS, in tako prosi vse slovenske planince, ki bi radi pomagali, da svoj prispevek nakažejo prek plačilnega naloga BNo2 na naslov: Rdeči križ Slovenije,

Mirje 19, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0310 0111 1122 296, sklic: 00 937065.

Rdeči križ Slovenije je Mednarodni federaciji Rdečega križa in Rdečega polmeseca že nakazal sedem tisoč evrov iz solidarnostnega sklada. Kot so poudarili, bodo zbirali izključno finančna sredstva, saj je zaradi oddaljenosti Nepala to trenutno najhitrejša in najkoristnejša oblika pomoči.

Pomoč za prizadete zbirata tudi Slovenska karitas, ki je prizadetim ljudem v potresu v Nepal že namenila pet tisoč evrov, začeli pa so tudi z zbiranjem pomoči. Svoj prispevek lahko nakažete na naslov: Slovenska karitas, Kristanova ulica 1, 1000, Ljubljana, TRR: SI56 0214 0001 5556 761, sklic: SIOO 880. Prispevek v višini pet evrov je mogoče posredovati tudi z sms sporočilom KARITAS5 na številko 1919.

Kar 40 odstotkov prebivalcev v Nepal predstavljajo otroci, ki so v teh kriznih razmerah tudi najbolj ranljivi, zato se je v pomoč aktivno vključil tudi Unicef Slovenija. Svoj prispevek lahko nakažete na naslov: Slovenska fundacija za UNICEF, Pavšičeva 1, 1000 Ljubljana, TRR: SI56 0201 3025 9875 526, sklic: SIOO 41888.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Potrdili rebalans proračuna

V Kranjski Gori namenjajo dodatna sredstva za ceste, vodovod, športno infrastrukturo ter za začetek urejanja vaškega jedra v Mojstrani.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Za skoraj 1,3 milijona evrov dodatnih sredstev so svetniki občinskega sveta Kranjske Gore z rebalansom proračuna razdelili med različne občinske projekte za letošnje leto. Občina bo namreč z najemninami za komunalno infrastrukturo zbrala več sredstev, kot so načrtovali, pa tudi zaključni račun je pokazal, da je denarja v občinskem proračunu več, kot so predvidevali ob sprejemanju proračuna za letošnje leto, so pojasnili na občinski upravi.

Dodatna sredstva tako med drugim namenjajo za sanacijo gozdne ceste Belca-Jepca, za sanacijo opornih zidov v Gozdu - Martuljku in Podkorenu, za urejanje parkirišč v Ratečah, Zelenicah in Mojstrani ter pripravo dokumentacije za začetek obnove vaškega jedra Mojsstrane. Dodatnih devetdeset tisoč evrov občina Kranjska Gora namenja tudi za vodovod Srednji Vrh - Debela peč. Z rebalansom proračuna občina dvesto tisoč evrov namenja za sanacijo

in ureditev jezera v Jasni, ki jo bodo sonaravno uredili s sprehajalnimi potmi, pomoli in ploščadmi za sončenje, jezero in okolico pa bodo tudi temeljito očistili; 25 tisoč evrov je namenjenih še za ureditev poti od Jasne do otela Lek, štirideset tisočakov pa za odprte stojnice, luči ter nadstrešnico za prireditve na trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori.

V Mojstrani bo občina investirala v športno infrastrukturo, za kar z rebalansom namenja sto pet tisoč evrov, od tega večino za gorniško-plezalni center Grančiče, nekaj pa za obnovo teniških igrišč.

Svetniki so se strinjali tudi s sredstvi, namenjenimi dokapitalizaciji podjetja InfraSport, ki je v 52-odstotni lasti občine Kranjska Gora in upravlja dvorano Vitranc. Kot je že pred časom dejal župan Janez Hrovat, želi občina podjetje, ki je v preteklih letih ustvarilo skoraj pol milijona izgube, sanirati, njegovo prihodnost pa vidijo tudi v vodenju različnih infrastruktur-nih področij.

Spominska slovesnost v Begunjah

Krajevna skupnost Begunje v nedeljo, 3. maja, ob 16. uri v graščinskem parku v Begunjah pripravljajo spominsko svečanost ob krajevnem prazniku in sedemdeseti obletnici osvoboditve Begunj ter odprtje razstave fotografij z naslovom Begunje v mesecih po koncu druge svetovne vojne v objektivu dr. Jakoba Prešerna. V kulturnem programu bodo med drugim sodelovali Pihalni orkester Lesce, operna pevka Janja Hvala in harmonikar Jernej Valant ter dramski igralec Jernej Gašperin.

Obnovili poškodovani zid

Zid okoli graščine Katzenstein v Begunjah je pod spomeniškim varstvom. Po eni strani zagotavlja varnost in zasebnost pacientom psihiatrične bolnišnice Begunje, po drugi strani pa vas deli na dva dela ter zastira pogled na park in graščino.

MARJANA AHAČIČ

Begunje – V začetku meseca je Psihiatrična bolnišnica Begunje začela urejati poškodovani graščinski zid okoli graščine Katzenstein v centru Begunj. Del zidu je bil pred dobrim letom poškodovan in podrt, dogodek pa je ponovno obudil razpravo o namenu in pomenu zidu, ki po eni strani pacientom zagotavlja varnost in zasebnost, po drugi strani pa močno posega v podobo Begunj, kraj deli na dva dela ter zastira pogled na grajski park in graščino. Prav zato je v začetku leta svet krajevne skupnosti Begunje na vodstvo bolnišnice naslovil pobudo, da se zid v celoti odstrani ter ta del vasi na novo ustrezno uredi.

Kot pojasnjujejo v Psihiatrični bolnišnici Begunje, zidu, ki je skupaj s parkom v lasti Ministrstva za zdravje, glede na pogoje Zavoda za varstvo kulturne dediščine ne smejo odstraniti. Zid nudi tudi varnost in zasebnost pacientom, ki jim jo bolnišnica v skladu z zakonom o pacientovih pravicah mora zagotoviti. A park, v katerega je dostop mogoč s severozahodne strani, je za obiskovalce odprt že sedaj, s

Zid okoli graščine, v kateri je tudi psihiatrična bolnišnica, po eni strani omogoča zasebnost pacientom in predstavlja del kulturne dediščine, po drugi strani pa zastira pogled in Begunje deli na dva dela. / Foto: Matic Zorman

sanacijo pa so del poškodovanega zidu dodatno znižali. Bolnišnica bo še letos pridobila tudi projektno dokumentacijo za rušitev stavbe nekdanje stražarnice na južnem vrtu, ki jo bodo v naslednjem letu tudi odstranili, prav tako kot transformatorsko postajo, za katero že iščejo ustrezno nadomestno lokacijo.

Kot pojasnjujejo na Občini Radovljica, je v prostorskem redu občine za središče

Begunj sicer predvidena izdelava občinskega prostorskega načrta. »Ker je grad Katzenstein s parkom z odlokom razglašen za kulturni spomenik državnega pomena, bo treba načrtovanje uskladiti s pogoji Ministrstva za kulturo oziroma Zavoda za varstvo kulturne dediščine,« opozarja župan Ciril Globočnik in dodaja, da se občini zdi zanimiv predlog, oblikovan pred nekaj leti na arhitekturni delavnici Fakultete za arhitekturo,

po katerem bi zid večinoma porušili in bi kot parapet ostal le na mestu največjega padca terena proti cesti in na strateških točkah usmerjanja pogleda. »Odstranitvi zidu ob parku na območju bolnišnice v Begunjah sem, tako kot krajevna skupnost Begunje, načeloma naklonjen, saj obzidje nima posebne vrednosti, zakriva pogled na park in okoliške vrhove ter hkrati onemogoča vstop v park,« je še dejal župan Globočnik.

Ravnal je kot dober gospodar

S temi besedami je svojo odločitev glede izbire izvajalca, ki opravlja gradbena dela na njegovem domu na Brdu, utemeljil tržiški župan Borut Sajovic. V tem, da je isto podjetje v preteklosti izvajalo eno največjih javnih naložb v občini v zadnjem času, tudi komisija za preprečevanje korupcije ne vidi nič spornega.

MATEJA RANT

Tržič – Župan Borut Sajovic je za gradnjo nove družinske hiše izbral podjetje Kovinar Gradnje ST, ki je lani za občinski denar gradilo tržiško kopališče Gorenjska plaža. To je šlo v nos predvsem njegovim političnim nasprotnikom. Prav zato je pred začetkom gradnje za mnenje zaprosil komisijo za preprečevanje korupcije, ki v tej konkretni zadevi, ko izvajalca izbira kot fizična oseba za zasebno gradnjo, ne vidi nasprotja interesov.

Z vidika določb zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, pojasnjujejo pri komisiji za preprečevanje korupcije, ni nobenih zadržkov, če župan Sajovic zasebno za izvedbo zasebnih gradbenih del, po lastnih kriterijih,

izbere izvajalca, ki je sicer v preteklosti izvajal dela za občino, kjer opravlja funkcijo župana. So ga pa opozorili, da se bo moral v prihodnje v funkciji župana občine kot uradna oseba dosledno izločiti iz vseh postopkov, ki bi se kakorkoli nanašali na to gradbeno podjetje, da bi se izognil morebitnemu nasprotju interesov. »V nasprotnem primeru bi utegnil ustvariti najmanj videz, da svojih nalog iz pristojnosti župana ne opravlja nepristransko in objektivno,« so še dodali pri komisiji za preprečevanje korupcije.

Pri izbiri omenjenega podjetja tudi za zasebno naložbo je ravnal kot dober gospodar, pravi Sajovic. »To moraš biti tako doma kot v službi,« je poudaril in dodal: »Med gorenjskimi gradbenimi podjetji imajo najboljši

Borut Sajovic

rating, urejeno lastniško strukturo in glede na kakovost najboljše cene.« Ob tem si želi, da bi bilo takih še več gorenjskih gradbenih podjetij. »A katerokoli podjetje bi izbral, je verjetno v preteklosti že kdaj tako ali drugače poslovalo tudi z občino.«

Zato se mu zdi absurdno, da se mora zagovarjati zaradi izbire izvajalca, za katerega je prepričan, da bo glede na pretekle izkušnje delo opravil dobro. Moti ga, da zbuja pomisleke ravno zaradi tega, ker je ravnal pošteno in transparentno.

Veliko otrok še ni videlo morja. Razveselimo jih.

Peljimo jih na morje!

K akciji lahko po svojih zmožnostih prispevate:

Daruj 1 EUR preko SMS

MORJE na 1919

Prispevek SMS sporočila je 1 EUR.

Daruj 5 EUR preko SMS

MORJE5 na 1919

Prispevek SMS sporočila je 5 EUR. Akcijo podpirajo Telekom Slovenije, Simobil, Tušimobil, Debitel, T2 in izmobil.

Z nakazilom na račun:
SI56 03100 - 1234567891, sklic: SI00 - 937030

Več o akciji na spletni strani: www.rks.si
Poiščete nas lahko tudi na [Facebook-u: Rdeči križ Slovenije](#)

Medvode znova za mediacijo Praznik dela

Potem ko lanski poskus z mediacijo v skoraj polmilijonski tožbi občin Kranj in Šenčur zoper občino Medvode zaradi odstopa od skupne čistilne naprave ni uspel, želi novi medvoški župan Nejc Smole znova poskusiti z mediacijo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Skoraj poldrugo leto je že minilo, odkar sta Mestna občina Kranj in Občina Šenčur na kranjsko okrožno sodišče vložili skupno tožbo zoper Občino Med-

naših podatkih tedanji medvoški župan Stanislav Žagar že dano soglasje naknadno preklical, zato do dogovora ni prišlo. Spor bo sedaj reševalo kranjsko sodišče, od koder so pojasnili, da narka še niso razpisali.

smo bili iti v takojšnji postopek sprememb in dopolnitev prostorskega načrta, za katerega upam, da bo letos pripeljan do konca,« je razložil šenčurski župan Ciril Kozjek.

Medvoški župan Nejc Smole, ki je zadevo podedo-

je pomenila, da kar nekaj gorenjskih projektov ni bilo več upravičenih do nepovratnih sredstev. Eden izmed teh projektov je bil tudi skupni projekt Mestne občine Kranj, Občine Šenčur in Občine Medvode. Ker

Ciril Kozjek: »Poteza Medvod nas je razočarala.« / Foto: arhiv GG

Nejc Smole: »Spor si želimo rešiti v mediaciji.« / Foto: arhiv GG

vode. Ker je ta sredi marca 2011 enostransko odstopila od projekta Gorki in s tem od gradnje skupne Čistilne naprave Smednik, preostali občini od nje terjata 463.667 evrov odškodnine. »Pri tem je delež, ki ga vtožuje Mestna občina Kranj, 326.404 evrov, delež, ki ga vtožuje Občina Šenčur, pa 137.263 evrov,« so pojasnili na kranjski občini. Lani so se občine sicer sporazumele za mediacijo, vendar je po

»Občina Medvode je od skupnega projekta odstopila le dva tedna pred sprejemom našega občinskega prostorskega načrta, s katerim smo prav zaradi načrtovane čistilne naprave v Smedniku iz zazidljivosti izvzeli zemljišče v Trbojah, kjer smo sprva načrtovali gradnjo skupne čistilne naprave za našo in kranjsko občino. Poteza občine Medvode je bila zato za nas veliko razočaranje in presenečenje, prisiljeni pa

val od svojega predhodnika, meni, da je vložena tožba neutemeljena. Kot pojasnjuje, se je njihova občina iz projekta Gorki umaknila potem, ko je bila v začetku leta 2010 spremenjena interpretacija meril in kriterijev financiranja projektov iz Kohezijskega sklada, po katerih so bila sredstva predvidena le še za aglomeracije z obremenjenostjo nad 2000 populacijskih enot. »Ta sprememba

projekt ni bil upravičen do sredstev, se je Občina Medvode na podlagi finančnih, tehničnih in okoljevarstvenih analiz odločila, da poišče druge možnosti financiranja izgradnje kanalizacije na svojem območju,« je razložil Smole, ki si želi, da bi spor »v duhu sicer odličnega sodelovanja med sosedskimi občinami« vendarle razrešili v mediaciji, kjer bi vse tri občine našle zadovoljivo rešitev.

Javni zavodi dobro poslovali

VILMA STANOVNIK

Kranj – V kranjski občini je devetnajst javnih zavodov s področja družbenih dejavnosti, poleg tega pa še Zavod za turizem Kranj, Gasilsko reševalna služba Kranj in Ljudska univerza Kranj. Največ javnih zavodov s področja družbenih dejavnosti je s področja vzgoje in izobraževanja. Ob tem je pomemben podatek, da so v letu 2014 ponovno pozitivno poslovali Kranjski vrtci, ki jim je ob koncu leta ostalo nekaj več kot 28 tisoč evrov. Večino tega denarja bodo namenili

pokrivanju izgube iz leta 2013, nekaj pa ga bo ostalo za opremo igrišč in igralnic. Tudi v javnih zavodih na področju kulture je bilo poslovanje pozitivno. Dobrih 16 tisoč evrov je ostalo pri poslovanju Gorenjskega muzeja, neporabljeni denar pa bodo letos namenili za nakup nujne opreme in investicijsko-vzdrževalna dela. Dobra dva tisočaka, ki sta ostala od lanskega poslovanja, bo Prešernovo Kranj gledališče namenilo nakupu računalnika in programa, Mestna knjižnica pa bo nekaj več kot 28 tisočakov presežka

porabila za opremo pravljiske sobe in nakup računalniške opreme. Pri Zavodu za šport Kranj jim je ob koncu leta ostalo nekaj manj kot 64 tisoč evrov, denar pa bodo porabili za ureditev severnega dostopa do Športnega centra Kranj in nakup ločevalnih zabojnikov za odpadke na športnih objektih. V poslovanju Zavoda za turizem Kranj je lani ostalo dobrih 14 tisoč evrov, denar pa bodo porabili za pridobitev uporabnega dovoljenja za Rove pod starim Kranjem.

V gasilsko reševalni službi Kranj bodo dobrih 25 tisoč evrov presežka, kolikor ga je ostalo pri poslovanju, porabili za nujna vzdrževalna dela na objektu. Edini kranjski javni zavod, ki je v lanskem letu porabil več, kot je zaslužil, je bila Ljudska univerza Kranj. Kot pojasnjujejo, je bil vzrok za izgubo nepričakovana in nenačrtovana situacija, ko je bilo treba nameniti denar tudi za preverjanje pravilnosti pri plačah in odvetniške storitve. Izgubo bodo pokrili iz zaslužka preteklih let.

Deželna banka izboljšala poslovanje

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Delničarji Deželne banke Slovenije so na petkovi skupščini bilančni dobiček za poslovno leto 2014 v znesku nekaj manj kot 1,1

milijona evrov namenili za rezerve, upravo pa so pooblastili, da banka v enem letu odstopi lastne delnice po ceni devet evrov za delnico. Banka je lani v primerjavi z letom prej izboljšala

poslovanje. Ustvarila je nekaj več kot 1,6 milijona evrov dobička (pred obdavčitvijo), brez upoštevanja oslabitev pa bi ga bilo 14 milijonov evrov ali štiri milijone evrov več kot leto prej.

Ob koncu lanskega leta je uspešno izvedla dokapitalizacijo v znesku 4,4 milijona evrov, s čimer je glede kapitalne ustreznosti zadostila zahtevam Banke Slovenije. Vloge prebivalstva je povečala za 14 odstotkov, pri kreditiranju gospodinjstev pa je dosegla 9-odstotno rast.

◀ 1. stran

Slavnostna govornica pa bo predsednica sindikata SKEI Slovenije Lidija Jerkič. V kulturnem programu bo nastopil Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora, za zabavo pa bo skrbel duo Kivado. Podelili bodo tudi priznanja zvestim krvodajalcem in krvodajalkam v organizaciji Rdečega križa Jesenice. Za udeležence srečanja bo organiziran brezplačni avtobusni prevoz, prireditev pa bo v vsakem vremenu.

Radovljica – Na praznik dela bo Pihalni orkester Lesce obiskal kraje v radovljiški in žirovniški občini s tradicionalno glasbeno budnico. Prvomajsko srečanje z občani bodo že ob pol peti zjutraj začeli v Lescah in popoldne zaključili na Šobcu. Vmes se bodo ob 6. uri ustavili v Hlebcah, od koder bodo šli na Zgošo in v Begunje. Ob 7. uri se bodo odpravili skozi Smokuč, Selo in Žirovnico, se ob 8.30 ustavili v Hrašah in nekaj kasneje na Trati v Lescah. V Radovljici, na Triglavski cesti ter pred domom dr. Janka Benedika, bodo malo po deveti, ob 10.35 pa v Mošnjah, od koder se bodo odpravili še na Brezje, Črnivec in Otoče, kjer bodo ob 11.30, in Ljubno, kjer bodo igrali deset pred dvanajsto. Pot bodo nadaljevali v Kropi (12.10) in Kamni Gorici (12.25) ter na Lancovcem (13.50) in prvomajsko

budnico tradicionalno zaključili ob 14.20 s koncertom na Šobcu.

Škofja Loka – Po tradiciji Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Območna organizacija Gorenjske, pripravlja prvomajsko srečanje na Križni gori. Jutri bo to že 33. srečanje, začelo pa se bo ob 11. uri. Slavnostna govornica bo Lučka Böhm, izvršna sekretarka za varnost in zdravje pri delu ter socialno politiko in socialna zavarovanja. V kulturnem programu bo sodeloval Pihalni orkester Škofja Loka, nastopile bodo članice Mažoretnega društva Železniki in stand up komik Aleš Novak. Za še boljše razpoloženje bo skrbel ansambel Strmina.

Kamnik – Prvomajsko praznovanje se bo v občini Kamnik tudi letos začelo s tradicionalno budnico, ki jo pripravlja Mestna godba Kamnik. Svoj »pohod« po občini bodo godbeniki začeli ob 3.30 na Glavnem trgu v Kamniku in se nato podali po vsej občini, vse do Kamniške Bistrice, kjer jih pričakujejo ob 11. uri. Prav takrat se bo pri planinskem domu namreč začela slovesnost ob mednarodnem prazniku delavstva. Slavnostni govornik bo vodja Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Kamnik, Tone Ftičar. Za kulturni program bosta poskrbela Mestna godba Kamnik in DKD Solidarnost Kamnik.

Odprli bodo dodatni oddelek vrtca

Vodice – Zaradi prostorske stiske v vrtcih so vodiški občinski svetniki na zadnji seji dali soglasje k oblikovanju dodatnega oddelka Vrtca Škratek Svit Vodice za šolsko leto 2015/16. Poleg trinajstih oddelkov v vrtcu v Vodica ter enotah v Skaručni in Utiku bodo odprli dodatni oddelek v najetih prostorih zasebne hiše v Zapogah, s čimer bodo precej zmanjšali število odklonjenih otrok. Na čakalni listi jih bo tako ostalo deset, če dodatnega oddelka ne bi odprli, pa bi morali zavrniti 24 otrok.

www.posta.si

Spoštovani uporabniki poštne storitve!

Obveščamo vas, da bo pošta **4212 Visoko**, 1. junija 2015 pričela delovati kot pogodbeni pošta na istem naslovu.

Delovni čas pogodbene pošte **4212 Visoko:**

ponedeljek–petek:	8.00–12.00 in 15.00–18.00
sobota:	8.00–12.00

Na pogodbeni pošti lahko opravite večino storitev povsem enako kot na običajni pošti:

- oddate pisemsko pošiljko ali paket,
- prevzamete pošiljko, ki vam je pismonoša ni uspel dostaviti,
- vplačate obrazec UPN ali pošto nakaznico, položite ali dvignete gotovino na oz. z osebnega računa ali hranilne vloge Poštne banke Slovenije ter dvignete gotovino prek POS-terminala ob predložitvi kartice Maestro, MasterCard, American Express, Diners Club in Visa,
- kupite znamke, vrednostne kartice, dopisnice, paketno embalažo, pisemske ovojnice, voščilnice in razglednice,
- pravne osebe, ki imajo TRR pri Poštni banki Slovenije, lahko opravijo negotovinsko plačilo, polog in dvig gotovine v omejenih zneskih ter preverijo stanje na računu,
- storitve Športne loterije (srečke, stave...) na določenih poštah, ki izpolnjujejo kriterije za te storitve.

POŠTA SLOVENIJE

Kriminala manj, nesreč več

Število prometnih nesreč na območju občine Cerklje je lani poraslo za 29 odstotkov.

ANA ŠUBIC

Cerklje – V občini Cerklje je policija lani zaznala 311 kaznivih dejanj, kar je deset odstotkov manj kot leto poprej, je ob predstavitvi varnostne problematike na zadnji seji občinskega sveta povedal vodja policijskega okoliša Robert Šebenik. Število prometnih nesreč je poraslo za 29 odstotkov, obravnavali so jih 75, a Šebenik stanje ocenjuje kot ugodno, saj smrtnih žrtev ni bilo (kot tudi ne v letih 2012 in 2013), huje poškodovani pa so bili le trije udeleženci. Zaradi kršitev cestno-prometnih predpisov so lani izrekli okoli 1600 ukrepov, kar je 29 odstotkov več kot leto poprej. Statistiko po Šebenikovih besedah najbolj pokvari brniška cesta, kjer so opravili največ radarskih meritev hitrosti in drugih kontrol, saj gre za najprometnejšo cesto v občini, na njej pa se zgodi največ prometnih nesreč. »Po vaseh pa ni

izstopajočega problema,« je prepričan.

Stanje prometne varnosti v našem okolišu se poslabšuje, vozniki vozijo vedno hitreje, je opozoril svetnik Marko Bolka (Lista Za Vas): »Pričakoval bi konkretne ukrepe za izboljšanje, samo spremljanje stanja je premalo.« Župan Franc Čebulj je povedal, da nameravajo v prihodnje v sodelovanju z redarji povečati nadzor z radarskim merilnikom, saj da policija očitno ni prisotna toliko, kot bi morala biti. Dodal je, da se je s prometno problematiko seznanil tudi na nedavnih sestankih vaških odborov in da na določenih cestah že načrtujejo dodatne ukrepe in signalizacijo za izboljšanje prometne varnosti. Na državni cesti skozi Lahovče bodo tako v kratkem namestili prikazovalnik hitrosti, občina pa namerava pripraviti tudi zloženko o desnem pravilu v križiščih, saj je nepoznavanje tega pravila vzrok številnih trkov na enakovrednih cestah po občini.

Hotele polnijo domači gostje

V večjih turističnih krajih so v teh dneh hoteli zapolnjeni od 60- do 80-odstotno. Turistični delavci upajo na boljše vreme konec tedna, saj pričakujejo, da bo to privabilo tudi več obiskovalcev.

MATEJA RANT

Bled, Bohinj, Kranjska Gora

– Prvomajski prazniki na Bledu ne predstavljajo bistvenega povečanja povpraševanja, kot je običajno v aprilu oziroma maju, so pojasnili v Turizmu Bled. Namestitvene zmogljivosti so boljše zapolnjene ob koncih tedna, in sicer okrog 80-odstotno. Prevladujejo tuji gostje, predvsem Avstrijci, Italijani, Američani, Korejci in Japonci.

V Bohinju so po besedah direktorja Turizma Bohinj Klemena Langusa hotelske

Gorenjski turistični delavci se nadejajo lepšega vremena konec tedna in s tem boljšega obiska v turističnih krajih. Nikakor pa podatki o zasedenosti med prvomajskimi prazniki niso pokazatelj poletne sezone, poudarjajo.

Razen na Bledu v gorenjskih turističnih krajih prevladujejo domači gostje. / Foto: Gorazd Kavčič

sobe zapolnjene od 60- do 80-odstotno, nekoliko slabše pa zasebne sobe in apartmaji, od 20- do 40-odstotno. »Na prvem mestu so domači gostje, med tujimi gosti pa prevladujejo Angleži, Nemci in Italijani.« Klemen Langus verjame, da bi bila zasedenost še boljša, če ne bi na prihod turistov vplivalo slabo vreme. »Tako smo

zmerno zadovoljni. Nikakor pa na podlagi teh podatkov ne moremo izpeljati napovedi za poletno sezono, za katere že zdaj lahko rečem, da so obetavne,« je še dodal Langus.

Tudi v Kranjski Gori so hotelske zmogljivosti uspeli napolniti od 60- do 80-odstotno, večinoma z domačimi gosti, je razložila direktorica Zavoda za turizem Kranjska

Gora Mirjam Žerjav. »Če se bo vreme izboljšalo, lahko zagotovo pričakujemo še kakšnega gosta več, sicer pa tudi še kakšno odpoved,« je realna. Bodo pa hoteli v drugem delu prvomajskih praznikov bolje zasedeni, kot so bili pretekli konec tedna, je še dodala. Med tujimi gosti je največ Italijanov in Angležev.

Konjenica z mednarodno udeležbo

JANEZ KUCHAR

Trata – Treking konjeniško društvo Jurij Trata pri Velešovem je tudi letos na začetku aprila organiziralo Filipovo konjenico, že štirinajsto po

vrsti, ki se je udeležilo 29 konjenikov iz Dolenjske, Štajerske, Gorenjske in tudi Vojvodine. Več kot 25 kilometrov dolga pot jih je vodila s Trate po obronkih gozdov skozi Olševke, Tupaliče, Možjanco

in prek Štefanje Gore v Adergas, kjer jih je na Domačiji Vodnik čakalo kosilo in počitek za konje. Zaključek konjenice z družabnim srečanjem je bil na Trati na Treking konjeniški postaji.

Skupinski posnetek udeležencev v Treking konjeniškem centru na Trati

Gregor Habjan edini kandidat

ANA ŠUBIC

Železniki – Če bo dobil soglasje občinskega sveta Železniki, bo Javni zavod Ratitovec še naprej vodil dosednji direktor Gregor Habjan. Na razpis za direktorja so po besedah predsednika sveta javnega zavoda Eda Pohlevna prispelo štiri prijave, od tega so

bile tri nepopolne, kandidat za direktorja pa je tako ostal le Habjan. Svet zavoda ga je že imenoval, soglasje k njegovemu imenovanju pa mora podati še občinski svet, ki naj bi o tem odločil junija. Če ga bo potrdil, bo Habjan s 1. septembrom nastopil nov štiriletni mandat. Zavod z devetimi zaposlenimi je sicer lani imel

470 tisoč evrov prihodkov in 452 tisoč evrov odhodkov. »Zavod je vsa štiri leta posloval pozitivno, v primeru vnovičnega imenovanja pa bo v prihodnje več poudarka na mladinskih dejavnostih in razvoju turizma, za kar bi bilo potrebno nujno urediti tudi dodatne prenočitvene kapacitete,« pravi Habjan.

bolnišnica
za **GINEKOLOGIJO**
in **PORODNIŠTVO**
Kranj

prireja
DOBRODELNI KONCERT
za obnovo porodnega bloka
in porodniškega oddelka

»ZA LEPŠE
PRVE TRENUTKE«
V ČETRTEK 7.5.2015 OB 19.00 URI
V LEDENI DVORANI ZLATO POLJE

Nastopajoči:
Domen Križaj - muzikal Cvetje v jeseni
Ansambel Saša Avsenika
Tanja Žagar
Marko Vozelj & Mojs3
Kvatropirci
Andrej Šifrer
Veseli SVATJE
Mladinski pevski zbor OŠ Orehek Kranj

VSTOPNICE LAHKO DOBITE NA VSEH PRODAJNIH
MESTIH EVENTIMA IN PRODAJNE MREŽE PETROLA.
CENA VSTOPNICE JE 15 EUR.

Vaš prispevek lahko tudi nakažete na TRR 01100-6030277409
sklic 10-2015 odprt pri UJP Kranj ali pokličete na telefon 04/208 28 15.

Televizijo so hodili gledat v zadrugo

Etnolog dr. Jože Hudales, urednik knjige Šenčur in Šenčurjani okrog leta 1960, je v Šenčurju predstavil delo, ki je nastalo po gradivu ameriškega antropologa Joela M. Halperna iz leta 1961/62.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Prvi del gradiva je izšel pred dvema letoma v Knjigi Šenčur in Šenčurjani v prvi polovici 20. stoletja. Joel Halpern je v ZDA veljal za dobrega poznavalca Jugoslavije in nekaterih drugih držav takrat socialistične Vzhodne Evrope. Dr. Jože Hudales je ob predstavitvi druge knjige, ki je nastala na osnovi Halpernovih raziskav v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, pojasnil tudi, kako je lahko tuji antropolog takrat sploh lahko raziskoval v Jugoslaviji. Naša nekdanja država je v petdesetih letih, ko je vladala lakota, iz Amerike kot pomoč dobila pšenico. Oddolžila se je tako, da je

pri Narodni banki Jugoslavije osnovala poseben fond, ki so ga dali na razpolago ameriškim raziskovalcem na območju tedanje Jugoslavije. Halpern je raziskoval v manjših krajih vsake od šestih republik, v Sloveniji je izbral Šenčur.

Za profesorja Halperna so terenske raziskave opravljali slovenski študentje etnologije in sociologije. Medtem ko je na osnovi pogovorov s starejšimi prebivalci nastalo gradivo o življenju Šenčurja v prvi polovici 20. stoletja, sta študenta sociologije Pavle Čelik in Roman Cej vpraševala o življenju v sodobnosti, torej okoli leta 1960. Osemdesetim anketirancem sta zastavila prav

toliko vprašanj. Raziskovalca sta o domu, hišah, njihovi opremljenosti, gospodinjskih aparatih, prehrani, delu in službi in doma, o bralnih navadah, prostem času, poslušanju radia in gledanju televizije, o inovacijah in tradiciji v šenčurskih gospodinjstvih, zdravljenju, družinah, družinskem življenju in vrednotah. V pogovoru, ki ga je z urednikom knjige Šenčur in Šenčurjani okrog leta 1960 vodil Sašo Gašperlin, smo tako slišali vrsto zanimivosti iz takratnega življenja. V vsej vasi je bil takrat en sam osebni avto, en motor in trije mopedi, en hladilnik, en pralni stroj, edini televizor v Šenčurju pa je bil leta 1960 stalno nameščen v prostorih

Sašo Gašperlin, dr. Jože Hudales in župan Ciril Kozjek si z zanimanjem ogledujejo drugo knjigo o Šenčurju in Šenčurjanih. / Foto: Tina Dokl

kmetijske zadruge. Vaščani, ki so ga prišli gledat, so za to plačevali vstopnino. Več obiska je bilo pozimi kot poleti, televizija je zanimala staro in mlado, mlade nekoliko bolj športne oddaje, starejše o spoznavanju sveta in domovine. V knjigi je še veliko zanimivosti o takratnem življenju, ki se nam danes zdi domala nepojmljivo.

Raziskavi je dodano tudi 52 otroških esejev, ki so jih leta 1961 pisali takratni

šenčurski sedmošolci. Kot je povedal dr. Hudales, senobeden ni ohranil v slovenščini, tako da jih je v slovenščino znova prevedel iz angleškega prevoda. Povedal je tudi, da je vse gradivo, na katerem slonita obe šenčurski knjigi, dobil od profesorja Halperna, ko je bil več tednov pri njem v Ameriki. Sedaj je izvorno gradivo shranjeno v dokumentaciji oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske

fakultete v Ljubljani, hrani pa ga tudi dve univerzitetni knjižnici v ZDA. Knjiga na okoli dvesto straneh prinaša zanimivo branje, veliko je tudi fotografij iz tistega časa. Njihov avtor je sedaj že pokojni Andrej Triler, ki je bil v preteklosti tudi novinar Gorenjskega glasa. Kot zanimivost iz šestdesetih let pa je dr. Hudales navrgel še podatek, da je imelo takrat Gorenjski glas naročenih 23 šenčurskih gospodinjstev.

Koroške cerkve v risbi in besedi

Urednik, novinar in fotograf slovenske izdaje verskega lista Nedelja iz Celovca Vincenc Gotthardt je izdal dvojezično knjigo Farne cerkve krške škofije v črti in črki.

JOŽE KOŠNJEK

Celovec – Marljivi koroški časnikarski prijatelj Vincenc Gotthardt, rojen v kraju Dole oziroma Dellach v Ziljski dolini, bi neizmerno rad postal slikar, pa so ga na Dunajski umetnostni akademiji zavrnili. Umetniška žilica mu take pride prav v delu pri celovškem cerkvenem listu, ob njem pa še vedno najde čas, da zase in za svojo dušo tudi kaj naslika. Tako je pred leti glavnemu uredniku tednika Nedelja, ki ga za slovensko govoreče vernike že devetdeset let izdaja celovška oziroma krška škofija (Dioceze Gurk po nemško, op. p.) Hanziju Tomažiču in uredniku spletne strani škofije Karlu Heinzu Kronawettru povedal svojo namero, da bo narisal vsako župnijsko cerkev v škofiji. Ko je bila spletna stran narejena, sta ga prijatelja in sodelavca spomnila na obljubo in predlagala, da bi njegove risbe župnijskih cerkva lahko uporabili pri spletnih straneh posamezne župnije. Za Vincenca koraka nazaj ni bilo. Začel je potovati po Koroškem in risati, za nekatere cerkve pa je za osnovo uporabil fotografije. Prvih sedemdeset

Vincenc Gotthardt s knjigo o koroških cerkvah

cerkva je bilo sorazmerno hitro narisanih, druge pa so nastajale postopoma. Nastala je zbirka 338 farnih cerkva v 23 dekanijah, kolikor jih je v krški škofiji. Ko je urednik Mohorjeve družbe iz Celovca Adrian Kert brskal po spletni strani škofije in opazil Vincencove risbe, mu je predlagal, da bi o koroških farnih cerkvah izdali knjigo. To se je lani tudi zgodilo. Izšla je

čudovita, svojevrstna knjiga z naslovom Sacra Carinthia, kar bi lahko prevedli v Sveta, posvečena Koroška, na naslovnici pa sta fotografija in risba cerkve pri Gospe Sveti. Besedilno plat je prispevala umetnostna zgodovinarica Gabriele Russwurm – Biro, uvodna članka pa sta napisala krški škof Alois Schwarz in deželni konzervator za Koroško Gorazd Živkovič.

Knjiga je deloma tudi dvojezična. V krški škofiji je 69 župnij v osmih dekanijah dvojezičnih in zanje so opisi nemški in slovenski. »Farne in podružnične cerkve so že od nekdanjih prostorov, v katerih se ljudje počutijo kot doma. To so tudi prostori, kjer ima slovenščina že stoletja svoj prostor, čeprav so jo marsikje na južnem Koroškem že izgubili. V teh cerkvah in dvojezičnih župnijah lahko ljudje molijo in pojejo, kakor so bili vajeni od otroških let. V teh župnijah delujejo duhovniki, ki so bili v preteklosti zaradi svoje zavednosti tarča napadov in obrekovanj. Te cerkve so prostor, kjer se nedeljo za nedeljo pa tudi med tednom srečuje največ Slovencev. V teh župnijah je doma sožitje. Ne gre pozabiti, da je že leta 1972 sinoda celovške škofije sprejela dokument, v katerega je zapisala, da imajo Slovenci pravico do uporabe slovenščine in do sožitja v cerkvenem življenju,« je o razlogih za svoje delo povedal Vincenc Gotthardt. Knjigo, ki jo je vredno prebrati, je podaril koroškemu deželnemu glavarju dr. Petru Kaiserju, na njeni predstavitvi pa je bil tudi celovški oziroma krški škof Alois Schwarz.

V Komendi en občinski nagajenec

Komenda – Na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so komendski občinski svetniki na zadnji seji sklenili, da ob letošnjem občinskem prazniku podelijo eno občinsko priznanje. Na slavnostni akademiji, ki bo sredi maja, bodo z bronastim priznanjem nagradili prizadevnega člana Konjeniškega kluba Komenda Janeza Jerovška. Komisija je sicer prejela štiri predloge za občinske nagajence.

Fotografska delavnica o klasičnem aktu

Kranj – Foto skupina Ime v sodelovanju s kranjsko OI JSKD pripravlja delavnico Klasični akt, ki bo 13. in 15. maja v Galeriji Planika v Savski Loki v Kranju. Ljubiteljski fotografi bodo pod vodstvom Boštjana Gunčarja obravnavali osnove klasične akt fotografije z ženskim modelom. Prijave sprejemajo do 8. maja.

Vodnik, ki vam bo vselej pri roki, lahko ga boste vzeli s seboj na vrt. Kot najkoristnejši kratki izpiski o vsem pomembnem: pripravi zemljišča, gnojenju, kolobarjenju, namakanju, varstvu rastlin, primeri načrtov vrta za določeno kvadrato, ... Okoli 100 najpogostejših vrtnin je predstavljenih na enak način - kratko, z vsemi podatki na enem mestu (dobri in slabi sosedje, razni namigi, medvrstne razdalje, čas sajenja, ...). Za konec pa je priložen še koledar opravil po mesecih.

Cena knjige je **12⁵⁰ EUR** * postnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

INGO APPE, ŽUPAN OBČINE BOROVLJE

Prijazni do občanov in narave

Župan Ingo Appe je začel marca svoj tretji mandat. Zadnja dva sta bila uspešna. Takšen mora biti tudi tretji, je povedal v pogovoru za Gorenjski glas in se pohvalil, da so bili v mestni in občinski svet izvoljeni tudi trije Slovenci.

JOŽE KOŠNJEK

Gospod Appe, najprej čestitke za ponovno izvolitev za župana. Tako kot zadnjih nekaj let se tudi letos pogovarjate pred prvim majem, ko odprete svojo največjo turistično znamenitost sotesko Čepo/Tscheppaschlucht, ki ji mnogi rečejo kar Koroški Veliki kanjon. Je soteska pripravljena na obiskovalce?

»Je. Odprli jo bomo v soboto, 2. maja. Za razliko od lani smo imeli letos manj problemov pri odpravljanju škode, ki jo vsako leto povzroči zima z visoko in deročo vodo, podrtim drevjem in snežnimi ter skalnimi plazovi. Lani je bila škoda res velika. Stroški obnove so bili veliki. Odprava posledic zime je

Ingo Appe, župan občine Borovlje, ki je središče in največje mesto v Rožu in v okrožju Celovec-dežela

odprtje zavlekla za tri tedne, kar je povzročilo dodaten izpad dohodka. Letos teh težav na srečo ni bilo.«

Katere naloge čakajo občino v tem mandatu?

»V zadnjih šestih letih smo veliko vlagali in končali z največjimi naložbami v športno dvorano, v nov vrtec in v obnovo šole. Zaradi tega je življenje naših občanov kakovostnejše in prijaznejše. Ker je država sprejela nove predpise za olajševanje življenja osebam, ki imajo zaradi gibalnih težav omejen dostop do raznih ustanov in delov občine, moramo poskrbeti zanje. Stroški ne bodo majhni.«

Ste kot obmejna občina vključeni v čezmejne projekte?

»Uspešno smo končali projekt razvoja mest in marketinških poti, v katerega sta bili s slovenske strani vključeni občini Velenje in Kranjska Gora. Tudi v prihodnje se bomo skupaj s Slovenijo vključevali v take projekte, če bodo možnosti za to.«

Obiskovalcu Borovlj ni težko opaziti velike skrbi za okolje in varovanje narave. Dimnikov skoraj ni opaziti.

»Varovanje okolja je naša velika skrb. Trudimo se zanj. V sistem daljinskega ogrevanja, za katerega skrbi energetska podjetje Kelag, so vključene vse javne ustanove in nad 600 gospodinjstev. Ljudje uporabljajo sodobne načine ogrevanja, od pelet do solarnih elementov,

Soteska Čepa/Tscheppaschlucht

Narava nas je skozi zgodovino obogatila s čudovitimi stvarmi. Ena takih je soteska Čepa/Tscheppaschlucht na koroški strani ljubeljske doline, ki jo je na svoji poti k izlivu v Dravo med skalnimi ostenji pod Žingarico/Singerberg izdolbel Ljubeljski potok ali Ljubeljska Borovnica.

Ljubeljski potok ali Ljubeljska Borovnica/Loiblbach je na svoji poti do Drave na koroški strani Ljubelja tisočletja izdelal sotesko, ki so jo domačini imenovali Čepa/Šum oziroma Tscheppaschlucht po nemško. Vhod v sotesko je pred vasjo Podljubelj/Unterloibl na koroški strani, kjer je urejeno veliko parkirišče.

Pot po soteski je slikovita in varna. Pohodnika vodi ob reki, pod pečinami, po lestvah in galerijah. Obiskovalec se lahko odloči za krajšo ali daljšo pot. Krajša se konča pri gostilni Dojčpeter/Deutscher Peter pod Ljubeljem, daljša, ki poteka tudi mimo slapu Sopot/Tschaukofall, pa v slikoviti dolini Poden/Bodental v bližini Slovenjega

Plajberka/Windisch Bleiberg. Pri izhodu iz soteske so postajališča, od koder avtobusi pohodnike pripeljejo do parkirišča. Vozni redi avtobusov so na ogled na postajališčih. Soteska je dolga skoraj kilometer in pol. Izredno dobro varovana pot poteka mimo čudovitih slapičev, tolmunov, balvanov, melišč in drugih naravnih znamenitosti.

V njej pa je urejen tudi park za adrenalinski spust po jekleni vrvi Waldseilpark Tscheppaschlucht/Čepa. Legenda pravi, da je dobila soteska ime po čepu, velikem kamnu, ki je padel vanjo in jo kot čep zaprl, vendar ga je voda na srečo odplavila. Soteska je ena od najbolj obiskanih koroških znamenitosti, saj jo na leto obiše nad 70 tisoč ljudi.

NARAVA S SVOJE NAJLEPŠE STRANI

SOTESKA ČEPA
Tscheppaschlucht

ODPRTA OD MAJA DO OKTOBRA

Romantična soteska Čepa Tscheppaschlucht je resničen naravni biser. Med številnimi lepotami je najbolj zanimiv Čaukov slap Tschaukofall. Od slapa vodi pot skozi skalna vrata Felsenotter do doline Ljubelja v Sloveniji Plajberk ali v dolino Bodental/Poden.

AVTOBUSNI PREVOZ V SOTESKO ČEPA TSCHPEPPASCHLUCHT:
Z vseh končnih točk vozijo posebni brezplačni avtobusi Tscheppaschlucht-Bus na izhodiščni parkirni prostor.

NAJBLIŽJA POT DO SOTESKE:
Iz Slovenije prek mejnega prehoda Ljubelj. Velik parkirni prostor je pribl. 500 m pred avstrijskim Podljubeljem »Unterloibl«. Po 15 minutah hoje ste v soteski.

ODPRTO:
Vsak dan od začetka maja (odvisno od vremena).

Ogled traja 2 do 4 ure.

Puškarski in lovski muzej

SCHLOSS FERLACH GRAD BOROVLJE

Odprt vse leto!

Tourismusinfo / Informacije
Schloss Ferlach / grad Borovlje:

Tel.: +43 4227 / 4920

Soteska Čepa bo odprta od 2. maja do 26. oktobra 2015 (odvisno od vremenskih razmer).

TEL.: +43 4227 / 3304

www.tscheppaschlucht-ferlach.at

Zaščitni znak Borovlj je puškarstvo. Že leta 1620 je dobil tamkajšnji puškarski ceh svoj pečat. Sprva so izdelovali samo vojaško orožje, v drugi polovici 19. stoletja pa so izdelali prve lovske puške, ki so dosegle svetovno slavo. Borovljsko puškarstvo je na Unescovem seznamu varovane nematerialne in kulturne dediščine. Od leta 1878 naprej deluje v Borovljah puškarska šola, ki je predhodnica današnje mednarodne Višje tehniške šole za puškarje, graverje, zlatarje in oblikovalce.

toplotnih črpalk in pridobivanja energije iz zemlje. Uporabnikov kurilnega olja je vedno manj, premoga pa že nekaj časa ne uporabljamo več. Vsak varčuje po svojih zmožnostih. Podjetje Glock že samega sebe oskrbuje z energijo.«

Kako poteka prostorsko načrtovanje? Ali občina pri tem sodeluje s podjetji in poslušanja mnenja občanov?

»Načrtovanje pomembnejših objektov in posegov v prostor je skupno. Upoštevamo tako želje investitorjev, nasvete stroke in mnenja ljudi. Občina sprejema prostorske plane in programe razvoja za deset let naprej, tako da

vsak ve, kaj in kje bo lahko kaj delal. Pravila igre in predpisi morajo biti jasni. Vsak, ki pride v občino, mora vedeti, kaj sme in česa ne. Če se držimo pravil, se izognemo kasnejšim problemom.«

Vedno več državljanov in državljanov Slovenije se zaposluje v Avstriji. Kako je z našimi delavci v občini Borovlje?

»Število delavcev iz Slovenije v naši občini narašča. Skupno jih je že okrog 400, od katerih jih ima 200 na Koroškem že stalno bivališče. Pri nas se zaposlujejo tudi ljudje iz drugih delov nekdanje Jugoslavije, še posebej iz Hrvaške in Bosne.«

Središče Borovlj z vodnjakom in občinsko hišo

Lekarna Adler Apotheke

V poslovni stavbi sredi Borovlj, poleg poslovalnice Posojilnice Bank, ima že nekaj časa svoj „dom“ lekarna Adler Apotheke.

Njena preteklost je slavna in uspešna. Ugled je uspela obdržati do danes, za kar sta zaslužni lastnica mag. Jutta Rosian in njena hčerka dr. Eva Rosian, ki skupaj z vrhunsko izšolanimi sodelavkami znajo svetovati na področju zdravja in dobrega počutja strank. Lekarna zagotavlja strankam hitre in zanesljive informacije o zdravilih in njihovi dobavi ter o drugih iskanih izdelkih. Sploh pa ni treba priti osebno v lekarno, ampak je mogoče zdravila naročiti ali izvedeti za druge informacije enostavno kar po e-pošti adler@apothekeferlach.at. Da delamo dobro, potrjuje tudi vedno večje število strank iz Slovenije, pravijo v lekarni Adler Apotheke. Prijetno je slišati pohvale strank, da delamo v dobro zdravja in dobrega počutja!

ADLER APOTHEKE
Mag. pharm. Jutta Rosian

LEKARNA V BOROVljAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
telefon 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572

adler@apothekeferlach.at
www.apothekeferlach.at

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

GOVORIMO SLOVENSKO

Foto: mag. Jutta Rosian in dr. Eva Rosian

REDICO INH. CHRISTIAN BÜRGER ORTOPEDIJA IN OPREMA ZA REHABILITACIJO

Sanitetna hiša REDICO
Glavni trg/Hauptplatz 3
A-9170 Borovlje/Ferlach
+43/4227/22570 • +43/676/9441961
office@redico.at • www.redico.at

Odprto: pon. - pet.: 9:00 - 12:30 in 14:00 - 18:00
sob.: 9:00 - 12:00, ob sredah popoldne zaprto

**Vse za vaše zdravje
in nego na domu -
novo in rabljeno:**

nega

postelje za nego
ustrezne vzmetnice
oprema za dviganje
oprema za kopalnico in WC

bandaže

razl. medicinske bandaže
medicinske orteze
medicinski korzeti
kompresijske nogavice

mobilitnost

invalidski vozički
električni vozički
dvigala za stopnice
razl. oprema za pomoč pri hoji

obutev in ort. vložki

ortopedski vložki za obutev
analiza noge
ortopedska obutev
izdelki za nego nog

SPOMLADANSKA AKCIJA

električni tricikel

- 500 W, 25 km/h
- doseg 50 km
- naprej/nazaj
- žaromet/spredaj

samo **1.200 evrov**

Pevka se še češe

SAMO LESJAK

Škofja Loka – Gledališka skupina Gimnazije Škofja Loka Ta prstjeni je uprizorila gledališko predstavo Plešasta pevka, klasiko dramatične absurda avtorja Eugena Ionesca, v režiji mentorice, vsestranske umetnice Agate Pavlovec, ki vodi skupino že od leta 2007, Plešasta Pevka pa je njena deveta predstava. Igralska zasedba – Domen Valjavec, Anita Miklavčič, Janez Rozman, Vesna Vehar, David Zalar, Daša Hafner, Tonja Umnik in Gaja Pajntar – se je suvereno spopadla z vlogami, potopljenimi v absurde besedne igre in nadrealistično dogajanje, s katerim je Ionesco tudi v ostalih svojih klasikah (Nosorogi, Učna ura, Stoli) – poleg Becketta – kanoniziral

dramatiko absurda. Dramo so igrali na Loškem odru, in sicer tri predstave za dijake loške Gimnazije, eno predstavo pa za izven. Dne 17. aprila je bila predstava uprizorjena tudi v Rdeči ostrigi.

»Igro izberemo skupaj. Vaje in ostalo delo poteka dokaj spontano, dijaki so večinoma angažirani, vedno jih je med njimi nekaj, ki s svojo energijo držijo igro nad gladino. Zaradi skromnih finančnih sredstev se pri scenografiji in kostumografiji zatekamo k improvizaciji. Ob najstniški ustvarjalni energiji in spontanosti pa vzdržujemo neki red, kar pripelje do zelenega končnega rezultata, s katerim smo zadovoljni tako ustvarjalci kot tudi občinstvo,« je po uspešni premieri dejala mentorica Agata Pavlovec.

Absurd naš vsakdanji: Plešasta pevka v izvedbi gledališke skupine Ta prstjeni / Foto: Katja Korošec

Koncerti v Papirnici

Škofja Loka – V maju se v Papirnici že šesto leto zapored obetajo trije imenitni koncerti v kapeli Jezusovih blagrov. Prvi koncert bo v soboto, 2. maja, ob 20. uri. S francosko obarvanim programom prihajata v goste francoski glasbenici Anne-Gaëlle Chanon (orgle) ter Raquela Magalhães (flavta).

Presežki mednarodne grafike

Kranj – V Mali Galeriji Likovnega društva Kranj bo v torek, 5. maja, ob 19. uri odprtje razstave Presežki mednarodne grafike.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 2. 5.
13.00, 15.40, 18.20, 21.00
MAŠČEVALCI: ULTRONOVA DOBA
20.40 SELMA
13.10, 15.00, 16.50
SPUŽI NA SUHEM, sinro.
12.50, 14.50, 17.00 ZAKAJ NI(SEM)
POHRUSTAL SVOJEGA OČETA, sinhro.
19.00 ODKLIKANA
18.40, 21.20 HITRI IN DRZNI 7

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 2. 5.
13.00, 15.30, 18.30, 20.45 MAŠČEVALCI: ULTRONOVA DOBA
17.15, 20.00, 22.45 MAŠČEVALCI: ULTRONOVA DOBA, 3D
14.15, 18.00, 20.10, 22.50
HITRI IN DRZNI 7
15.45, 20.40 BREZČASNA ADALINE
13.15, 15.15, 17.00 SPUŽI NA SUHEM
14.30, 16.30, 18.15 SPUŽI NA SUHEM, 3D
21.15 NOČNI LOV

19.00 ODKLIKANA
13.30 DOMOV
Nedelja, 3. 5.
13.00, 15.30, 18.30, 20.45
MAŠČEVALCI: ULTRONOVA DOBA
17.15, 20.00
MAŠČEVALCI: ULTRONOVA DOBA, 3D
14.15, 18.00, 20.10 HITRI IN DRZNI 7
15.45, 20.40 BREZČASNA ADALINE
13.15, 15.15, 17.00 SPUŽI NA SUHEM
14.30, 16.30, 18.15 SPUŽI NA SUHEM, 3D
21.15 NOČNI LOV
19.00 ODKLIKANA
13.30 DOMOV

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Sobota, 2. 5.
18.00 ODKLIKANA
20.00 LET DOMOV
Nedelja, 3. 5.
18.00 ZAKAJ NI(SEM) POHRUSTAL SVOJEGA OČETA, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Naprej z nasmehom

Gledališče slepih in slabovidnih Nasmeh je v Kulturnem domu na Breznici navdušilo občinstvo z avtorsko gledališko predstavo Kako naprej?

SAMO LESJAK

Breznica – Domiselno režirana in odlično odigrana predstava prikazuje izseke vsakdanjega življenja ljudi, ki se znajdejo v vsem dobro znanih situacijah. Scenarij avtorjev Sare Lucu in Miša Mičiča spretno nadgradi standardne situacije, igralska ekipa – Anja Hočevar, Irena Temlin, Mia Koritnik, Dario Vogrič, Luka Pavlin in Dada Strle – pa seže onkraj utečenih stereotipov.

Gledališče Nasmeh, ki uspešno deluje že skoraj dve desetletji, združuje slepe in slabovidne gledališke ustvarjalce iz celotne dežele. Okoli trideset igralcev, spremljevalcev in strokovnih delavcev že vrsto let pripravlja predstave, ki navdušujejo občinstvo po vsej Sloveniji. Nasmehov prvenec je bila komedija Dan oddiha (1997), sledili sta predstavi Častni povabljenec (1999) in Namišljeni zdravnik (2002). Po premoru so se v sezoni 2010/11 lotili nove zvrsti in uprizorili simbolno dramo nobelovca Mauricea Maeterlincka Slepici, kar je

bil svojevrsten izziv in ambiciozen projekt vseh sodelujočih. Vse predstave je režirala Mateja Mlačnik, mentorica pa je bila Alenka Bole Vrabec. Med dosežki velja omeniti priznanje Linhartova značka, ki jo je za posebne dosežke v gledališču, za vlogo v komediji Dan oddiha, dobila igralka Metka Pavšič, za predstavo Slepici pa so prejeli tudi posebno priznanje selektorja Linhartovega srečanja za Gorenjsko. Pred dvema letoma so imeli več kot dvajset uprizoritev predstave Oh, te nore ženske pod režijskim vodstvom Alenke Bole Vrabec in mentorstvom Mateje Mlačnik.

V najnovjšem projektu Kako naprej?, omnibusu življenjskih utrinkov, katelega intenzivne vaje so potekale dva meseca, ekipa ohranja posebnosti Nasmehjane gledališča: z veliko vaje, s trudom pridobljenega občutka in s posebnimi standardnimi scenskimi oznakami na odru poskrbijo za utečeno in suvereno gibanje igralk in igralcev, ki sicer ne vidijo. Slepici in slabovidni igralci se

Razgiban omnibus življenjskih utrinkov: Irena Temlin in Mia Koritnik v predstavi Kako naprej? / Foto: Matic Zorman

morajo namreč naučiti precej več kot zgolj besedilo: od gibov, mimike, gest, kretenj in tudi pogleda v soigralca, kar je videčim samoumevno – vse skupaj pa morajo nato uskladiti na odru. Vsi ti drobni kamenčki sestavljajo mozaik, ki se pozlati z vsako novo predstavo, v katero ekipa vloži veliko truda. »Predvsem bi pri našem delu izpostavila pozitiven duh: vsi delamo z veliko mero sproščenosti in smeha, hkrati pa smo tudi dobri prijatelji. Med

seboj si izmenjujemo energijo, pozitivizem, se tolažimo in si svetujemo – smo kot ena velika družina,« je dejala vodja predstave Dada Strle. Ponovitve predstave sledijo v Ljubljani (Ljudski dom Šentvid, 6. maja ob 20. uri), na Jesenicah (Gledališče Toneta Čufarja, 7. maja ob 19.30) ter 11. septembra v Zidanem Mostu, že pred poletjem pa aktivna ekipa Nasmeh obljublja nastope tudi na drugih gledaliških odrih.

Iluminacije Obujenk

Do 6. maja bo v Petrovčevi hiši v Cerkljah na ogled razstava slikarja Milana Batiste, ki se predstavlja z iluminacijami pesnika Sorškega polja Simona Jenka, ki so mu posvetili bogat kulturni program.

SAMO LESJAK

Cerklje, Kranj – Kulturni večer, sicer del mednarodnega projekta svetovnega dneva knjige Noč knjige, je potekal v sodelovanju z JSKD OI Kranj ter KD Otona Župančiča Sora, ki ga zastopa Rudi Zevnik. Za pester program so poskrbeli Klub Liborius Cerklje, Mešani oktet Lipa, KD Oton Župančič Sora pod vodstvom Jane Debeljak ter Oktet

Zelen pod vodstvom Vladimirja Brleka. S to prireditvijo so večletna prizadevanja za navezo kulturnih stikov med občinama Kranj in Cerklje obrodila bogate sadove.

Uvodoma je Daniela Močnik, predsednica Bralnega študijskega krožka Kluba Liborius, pesnika Simona Jenka predstavila kot maturo, ki leta 1855 nenadoma obstane na razpotju: ali ustret domačim ali prisluhniti

sebi in oditi na daljni Dunaj. Spoštoval je materino željo in odšel v Celovec. Po dveh letih bogoslovja se je odločil za študij prava na Dunaju, kamor so ga ves čas vabili prijatelji. Preživljal se je s poučevanjem. Omikano življenje v svetovnem mestu je vplivalo na Jenkov razvoj in z vajejci je nadaljeval zastavljeno delo. Nastala so pripovedna dela Spomini, Tilka in Jeprški učitelj, a misel na izdajo pesmi

ni zamrla. V životarjenju je le doživel izid svojih pesmi konec 1864 – med katerimi je bila tudi znamenita Naprej – nastala pred 155 leti ... »Jenkova pesem je kakor iskren dnevnik s pristno izpovedjo njegove duše in narave. Njegove lirčne pesmi so polne trpkega razočaranja ter razmišljanja o usodi slovenskega naroda, njegovih sanjah in ranah. Živel ni niti polnih petintrideset let, a vendar toliko, da ga slovenski narod upravičeno časti kot človeka, ki je neizmerno ljubil svoj rod,« je pesnika predstavila Daniela Močnik.

Vseh deset Obujenk so interpretirali člani Bralnega študijskega krožka in gostje odprtja razstave, ki je potekalo v prisotnosti avtorjeve soproge, glasbeni gostje pa so navdušili s pesmimi. Noč knjige se je nadaljevala v Kranju, kjer so bralni del namenili Velikemu sonetnemu vencu Milana Batiste (1924–2010), ki se je ukvarjal tudi s poezijo. Razstava ponuja na ogled del bogatega Batistovega opusa iluminacij, slikarskih okrasnih rokopisov, pesmi slovenskih poetov. Razstavo o Davorinu Jenku pa bodo v Petrovčevi hiši odprli v četrtek, 7. maja, ob 20. uri in bo postavljena do vključno 16. maja. Takrat bodo sodelovali s Šenturškimi oktetom.

Poklon pesniku Sorškega polja: oktet Zelen pod vodstvom Vladimirja Brleka v Petrovčevi hiši / Foto: Matic Zorman

Gostili bomo najboljše veslače

Na Bledu se že pripravljajo na tekmo svetovnega pokala v veslanju, ki bo naslednji konec tedna, prijavljenih pa je več kot tristo sedemdeset najboljših veslačev in veslačic.

VILMA STANOVNIK

Volčji Potok – Cvetoč in deževen Arboretum Volčji Potok je minuli torek gostil nekatere naše veslače, predstavnike Veslaške zveze Slovenije in organizatorje prve letošnje tekme svetovnega pokala v veslanju, ki bo naslednjo soboto in nedeljo potekala na Bledu. Že dan prej bodo pripravili močno mednarodno regato, na obeh tekmovanjih pa organizatorji pričakujejo močno konkurenco.

»Na tekmi svetovnega pokala bo predvidoma nastopilo 371 tekmovalcev in tekmovalk v 196 posadkah. Prišli bodo iz 34 držav. Mislim, da je to zelo solidna udeležba, saj bo tekma na Bledu prva letošnja tekma svetovnega pokala in je v zelo zgodnjem terminu. Prijavila se je večina veslaških velesil z vseh koncev sveta in lahko smo zelo zadovoljni,« je poudaril sekretar Veslaške zveze Slovenije Jernej Slivnik in dodal, da je sodelovanje s svetovno veslaško zvezo zelo dobro, z njimi pa sodelujejo tudi pri razvojnem kampu za ženske.

Pred prvo tekmo svetovnega pokala v veslanju, ki bo prihodnji konec tedna na Bledu, je selektor Dušan Jurše predstavil slovenske adute. / Foto: Gorazd Kavčič

Po končani karieri Iztoka Čopa in odločitvi Luka Špika, da si letos vzame tekmovalni odmor, je imel selektor Dušan Jurše pri sestavljanju naše reprezentance nekaj zadreg, vseeno pa bomo tako na petkovi mednarodni regati kot sobotni in nedeljski tekmi svetovnega pokala imeli svoje adute.

»Težav pred letošnjo sezono ni bilo malo in upam, da

smo delo opravili kolikor se je dalo dobro. Nekaj bo znano že konec drugega tedna, še več pa ob koncu sezone,« je povedal selektor Dušan Jerše, ki se je odločil, da bodo Slovenijo na tekmi svetovnega pokala na Bledu zastopali Gašper Fistravec in Janez Zupan v enojcu, Rajko Hrvat in Aleš Jalen v lahkem enojcu, Aleš Zupan in Matej Rojec pa bosta nastopila

v svojem dvojcu. Na petkovi mednarodni regati bodo v enojcu nastopili Janez Zupan, Aleš Zupan, Matej Rojec in Jan Špik, v lahkem dvojcu Aleš Jalen in Marko Bolha, v dvojnem dvojcu Vid Pugelj in Borut Rebolj ter Matej Grobelnik in Žiga Zarič, v ženskem dvojnem dvojcu pa bomo lahko spremljali nastop Andreje Kekič in Manice Abramenko.

Zanimivi obračuni mladih

JOŽE MARINČEK

Kranj – Minuli konec tedna je v kranjskem bazenu potekal tradicionalni turnir Snežak. Na njem smo spremljali zanimive boje mladih vaterpolistov iz šestih klubov. Na koncu so v finalu zaigrali vaterpolisti Triglava in reškega Primorja. Boljši so bili sosede s Hrvaške, ki so zmagali s 17 : 10. Na tekmi za tretje mesto sta se pomerila Opatija in Zemun, s 13 : 12 pa so bili boljši mladi iz Zemuna. Na tekmi za peto mesto so vaterpolisti Kamnika s 14 : 9 premagali igralce iz Szekesfehervarja.

Po končanem tridnevem tekmovanju so pokale in priznanja najboljšim ekipam in posameznikom podelili nekdanji člani

slovenske članske reprezentance Erik Bukovac, Aleksander Mertelj in Primož Tropčan. Trenerji so za najboljšega igralca izbrali Matica Rahmeta iz Triglava, za vratarja pa Kaja Jereba iz Primorja. Statistika je dala tudi najboljšega strelca, to pa je postal Marko Radulović iz ekipe Primorje z 31 zadetki.

»Taki turnirji so za razvoj vaterpolistov zelo dobrodošli. Konkurenca je bila močna, saj so prišli mladi iz vaterpolsko najbolj razvitih držav. Naši so pokazali dobro igro, videlo pa se je, da še nimajo izkušenj, ki jih pridobijo na takih tekmah. Tudi Kamničani so igrali dobro in mislim, da smo na pravi poti, da naš vaterpolo vrnemo na nekdanjo raven,« je po turnirju povedal trener Triglava Rado Čermelj.

Na turnirju Snežak so mladi pokazali veliko vaterpolskega znanja. / Foto: Primož Pičulin

Nik Čemažar rešil savsko čast

Sedemnajsta Velika nagrada Šenčurja je zopet privabila najhitrejše slovenske kolesarje.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Šenčur – Kriterij je tehnično zahtevna ulična dirka in spada med najhitrejše kolesarske discipline, zato na njih zmagujejo predvsem sprinterji.

Tekmovali so v štirih starostnih disciplinah. Krog po šenčurskih ulicah je bil dolg 1,3 kilometra. Kolesarji so se morali vsak peti krog potegovati za razpoložljive točke. Tisti, ki je zbral največ točk, je zmagal. Med mlajšimi mladinci je tako zmago slavil kolesar kranjske Save Nik Čemažar, kar je bila tudi letošnja edina savska zmaga na tem, kot gledalci radi rečejo, šenčurskem festivalu hitrosti. Drugi

Dirka je zanimiva za tekmovalce in gledalce. / Foto: Gorazd Kavčič

je bil Pavel Cizelj (Radenska AS) in tretji Luka Sagadin (Perutnina Ptuj). Med starejšimi mladinci je bil najhitrejši

Večina je pričakovala popolno zmago najboljše slovenske ženske kolesarske ekipe BTC City Ljubljana, vendar jim je popolno zmago slavje pokvarila Tina Perše (Calcit Bike Team) s tretjim mestom. Zmagala je Olena Pavlukhina pred Špelo Kern.

V najhitrejši kategoriji članov, ki so morali opraviti s kar petdesetimi krogi po šenčurskih ulicah, je suvereno slavil Martin Otoničar (Radenska Rog), ki je celo ugnal dva profesionalna kolesarja, Luko Pibernika (Lampre Merida) in Alda Ilesiča (Vorarlberg). Tik pod odrom za zmagovalce je končal kolesar kranjske Save Gašper Katrašnik.

Na Pomladnem krosu največ otrok

Gorje – Tretja tekma letošnjega Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih je bil Pomladni kros v Gorjah, ki ga je organiziralo tamkajšnje Športno društvo Gorje. Na 7 kilometrov dolgi progi je nastopilo 64 tekačev. Pri moških je bil v absolutni konkurenci najhitrejši Domen Potočnik (25:07, Krnica), drugi je bil Mark Klinar, tretji pa Miha Dolinar (TSK Bled). Pri ženskah je najhitrejši čas dosegla Anja Mandeljc (31:39, ŠD Gorje), druga je bila Tina Klinar (Zgornje Gorje), tretja pa Erika Melihen (ČŠOD). Naslednja tekma za Gorenjski pokal v rekreativnih tekih bo 30. maja, in sicer 17. Visoški tek.

Mladi FSK Stripy so državni prvaki

Škofja Loka – Letošnja sezona bo z zlatimi črkami zapisana v zgodovino FSK Stripy, saj se je končala tako rekoč sanjsko. Ekipa mladih do 19 let se je najprej uvrstila v finale državnega prvenstva v futsalu, pred kar tristo petdeset navijači pa je v odličnem vzdušju, ki so ga popestrile tudi mažoretke, v domači športni dvorani na Trati s 3 : 2 premagala ekipo FK Zavas. Kot je poudaril zastopnik FSK Stripy Krištof Ramovš, sta obe ekipi prikazali odličen futsal, čeprav domači trener Jamnik ni smel preveč tvegati. Z nekoliko bolj zaprto igro ter protinapadi je na koncu tekme leta našel recept za zmago.

zamberlan
Discover the Difference™

NOVO
V TRGOVINI A2U

VRHUNSKI POHODNI ČEVLJI
ZAMBERLAN

Pridite in spoznajte se s 85 letno tradicijo izdelave enih od najboljših čevljev za vse vrste pohodništva in plezanja.

A2U, trgovina in storitve d.o.o., Poslovna cona A 53, 4208 Šenčur
Delovni čas trgovine: od pon. do pet. 8.00 - 19.00, sob. od 8.00 do 13.00
T: 04 2559 170, E: info@a2u.si, eshop@a2u.si, www.a2u.si

NK TRIGLAV

2. SNL, 23. krog
Triglav Kranj : Roltek Dob
Nedelja, 3. 5. 2015, ob 17.00, ŠC Kranj
www.nktriglav.si

domplan
triglav
Gorenjska Banka
AH Vrtač Kranj
macron
Medijski partnerji
Gorenjski Glas

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLAD TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in Roltek Dob, ki bo v nedeljo, 3. maja 2015, ob 17.00 na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 5 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 3 EVRE.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

Grški policisti prijeli Domžalčana s heroinom

◀ 1. stran

Po ugotovitvah grških policistov naj bi Domžalčana dan pred naložitvijo novega tovora navezala stik s 60-letnim nekdanjim policistom in tovornjak odpeljala v neko skladišče v Peristeriju, ki je bilo pod nadzorom policije, saj naj bi v njem tihotapska tolpa skrivala heroin, ki je v Grčijo prispel iz Azije. Dan

kasneje naj bi na tovornjak naložili še legalen tovor za belgijskega naročnika.

Domžalčana sta se 9. aprila pripeljala do trajekta v pristanišče Patras, kjer so tovornjak pregledali z rentgenom, nelegalen tovor pa je zavohal tudi policijski pes. Policisti so pod cevmi nazadnje našli kar 340 zavojev s skupno težo 370 kilogramov.

KRATKE NOVICE

Koristni nasveti za kolesarje

Kokrica – Pri Zadružnem domu na Kokrici se bodo v torek, 5. maja, ob 10. uri zbrali kolesarji, ki jih zanimajo koristni nasveti za varno vožnjo, kako je treba pripraviti kolo za novo kolesarsko sezono in kako se ustrezno zavarovati. Organizatorja preventivne akcije sta komisija Varo kolesarim in Svet za preventivno in vzgojo v cestnem prometu pri MO Kranj, prireditev pa bo potekala med 10. in 14. uro. Še posebno so vabljeni člani društev upokojencev pa tudi drugi starejši občani, ki jim bodo koristne nasvete delili tako predstavniki policije kot serviserji in predstavniki zavarovalnic.

Bomba ležala na stopnišču

Koroška Bela – Na Cesti talcev na Koroški Beli na Jesenicah je pred dnevi lastnik večstanovanjskega objekta našel ročno bombo. Ležala je na stopnišču podstrešja v objektu, zelo verjetno pa se je tam znašla med pospravljanjem. Suma kaznivega dejanja in ogroženosti policisti niso ugotovili, bombo pa so prevzeli usposobljeni bombni delavci. Policisti ob podobnih najdbah svetujejo najditeljem, naj jih ne zagrabi panika, navzoče pa naj seznanijo z najdbo in zahtevajo miren umik s kraja, ki ga naj tudi zavarujejo. Po isti poti, kot je prišel, naj se umakne tudi najditelj. Predmeta se ne dotikati in se mu ne približati, o najdbi pa je seveda takoj treba obvestiti pristojne na številki 112 ali 113.

Kolesarja zašla na avtocesto

Naklo – Kranjski prometni policisti so pred dnevi na avtocesti pri Naklem obravnavali kolesarja, ki sta kolesarila iz Lesc proti Kranju. Odstranili so ju z avtoceste, v razgovoru pa so ugotovili, da ju je na avtocesto pripeljala napačno nastavljena navigacijska naprava, ki je kot najkrajšo pot izbrala avtocesto. Še enega izstopajočega uporabnika avtoceste pa so prometni policisti v sodelovanju s cestninskimi nadzorniki obravnavali na Hrušici. Ljubljčan je avtomobil vozil pijan (1,03 mg/l), brez veljavnega vozniškega dovoljenja, s pretečeno veljavnostjo registracije in brez vinjete. V postopku je bil izločen iz prometa, avtomobil pa so mu policisti zasegli.

Lokomotiva trčila v bager

Radovljica – Radovljiški policisti so v nedeljo zjutraj na obnovitvenem delu železniške proge med Radovljico in Lescami obravnavali trčenje med delovno lokomotivo in bagrom, ki se je zaradi okvare zadrževal na progi. V nesreči ni bilo poškodovanih, nastalo pa je za nekaj deset tisoč evrov materialne škode. Policisti posamezne okoliščine še preverjajo.

Drevo udarilo delavca v prsni koš

Gorenja vas – Pri spravilu lesa v gozdu v okolici Gorenje vasi je v ponedeljek popoldne drevo udarilo delavca v prsni koš in ga hudo poškodovalo. Gorenjevaški gasilci so pomagali reševalcem Nujne medicinske pomoči Škofja ponesrečenca prenesti do reševalnega vozila in nato še do helikopterja letalske policijske enote za Helikoptersko nujno medicinsko pomoč z Brnika, s katerim so ga prepeljali v ljubljanski klinični center.

Iz vozila vzel orodje

Kranj – Neznani storilec je v torek dopoldne na dvorišču stanovanjske hiše na Cesti Staneta Žagarja v Kranju ukradel več kosov orodja za popravilo naprav, ki jih je našel v odklenjenem vozilu. Oškodovanec je povzročeno škodo ocenil na okoli dva tisoč evrov.

Višji sodniki o poskusu uboja

Tožilstvo je na ljubljanskem višjem sodišču za Jeseničana Petra Potočnika, ki je bil v Kranju obsojen zaradi poskusa uboja svoje žene, predlagalo za dve leti strožjo kazen.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Na ljubljanskem višjem sodišču so pred dnevi obravnavali sodbo zoper 40-letnega Jeseničana Petra Potočnika, ki ga je kranjsko okrožno sodišče oktobra lani zaradi poskusa uboja soproge Petre ter povzročitve hude telesne poškodbe Mehu Jusufagiću, ki je ženski priskočil na pomoč, obsodilo na šest let in pol zapora, s preklincem dveh pogojnih obsodb pa je izreklo enotno kazen sedmih let in dveh mesecev zapora. Njegova obramba je tudi pred višjimi sodniki vztrajala pri stališču, slišanjem že na kranjskem sodišču, da je bilo dejanje storjeno v afektu, zato je po njenem dosojena kazen previsoka, zato predlaga razveljavitev in ponovno sojenje oziroma takojšnje znižanje kazni, če ne celo oprostitev. Tudi tožilstvo s prvo sodbo ni bilo najbolj zadovoljno, saj je bila po njegovem izrečena premla kazen, in sedaj predlaga, da jo je treba zvišati še za dve leti. Višje sodišče bo odločitev izdalo s pisnim sklepom.

Potočnik, oče štirih otrok, je sicer na prvem sojenju dejanje obžaloval, vendar tudi zatrjeval, da se dogodka ne spomni. »Spomnim se prepira, tega, da so me vklenili policisti, obiska pri

Pritožbeni senat Višjega sodišča v Ljubljani je pred dnevi obravnaval pritožbi nad sodbo kranjskega sodišča, ki je lani Jeseničana Petra Potočnika zaradi poskusa uboja in povzročitve hude poškodbe (ob preklicu dveh pogojnih obsodb) obsodilo na sedem let in dva meseca zapora. / Foto: arhiv GG

zdravniku, dejansko pa sem k sebi prišel šele naslednji dan v priporu v Škofji Loki. Ni prvič, da sem po popivanju izgubil spomin,« se je zagovarjal pred sodnico Marjeto Dvornik. Kot povod za prepir je navedel ženino dolgoletno varanje, sodu pa je izbilo dno, ko naj bi v posteljo sprejela tudi njegovega brata. »Že prej je skakala čez plot, a sva se pogovorila, da pa brat prespi v moji spalnici in mi potem še skuha kavo,

pa je bilo preveč,« je Potočnik, ki je navajal tudi hude težave z alkoholom, 21. oktobra lani razložil na kranjskem sodišču.

Natančno tri mesece prej, 21. julija, je na Cesti talcev na Koroški Beli z nožem napadel svojo 34-letno ženo, s katero se je pred tem sprl v gostinskem lokalu. Večkrat jo je zabodel in jo huje ranil. Da je dejanje ostalo le pri poskusu, se je najbrž treba zahvaliti 38-letnemu

Jeseničanu Mehu Jusufagiću, ki je junaško posreboval. Potočnika je najprej skušal pomiriti z besedami, a je obdolženi napadel še njega. Jusufagiću je nasilneža ob pomoči prijatelja Sandija Kamberija na koncu uspelo obvladati, čeprav ga je Potočnik pri tem zabodel v trebuh in huje ranil. Za hrabro dejanje je Jusufagića in Kamberija slovenska policija kasneje nagradila z nagrado za hrabrost.

Kres imejte pod nadzorom

Naj javnih prireditvah s kresovanjem je požarna straža, ki jo izvajajo gasilci, obvezna. Na prireditvah pazite na svoje otroke in denarnice.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Uprava RS za zaščito in reševanje organizatorje javnih prvomajskih prireditev in vse druge, ki bodo med prazniki v naravnem okolju kurili kresove, poziva, naj sledijo napotkom za preprečevanje požarov. Kot opozarjajo, mora biti prostor okoli kurišča kresa očiščen vseh gorljivih snovi, kres pa ves čas pod nadzorom. Če požarna straža ni zagotovljena, mora biti kurišče obdano z negorljivimi materiali, kot so na primer pesek, kamni, opeka ali kovina. Po končanem kurjenju je treba ogenj in žerjavico povsem pogasiti, priporočljivo je kurišče prekriti z negorljivim materialom (npr. s peskom ali zemljo). Na javnih prireditvah s kresovanjem morajo biti sicer skladno z Zakonom o

Brez požarne straže kresa na javnih prireditvah ni dovoljeno zakuriti. / Foto: Gorazd Kavčič

varstvu pred požarom zagotovljeni ustrezni ukrepi, zlasti požarna straža, ki jo lahko izvajajo le gasilci.

Ob vetrovnem vremenu kresa ni priporočljivo prižigati, ob močnejših sunkih vetra pa je treba kurjenje prekiniti, še sporočajo z uprave za

zaščito in reševanje. Če ogenj vseeno uide izpod nadzora, je treba na telefonsko številko 112 o tem takoj obvestiti pristojni regijski center za obveščanje, ki bo na mesto požara napotil krajevno pristojne gasilce, še svetujejo. Na policiji pa dodatno opozarjajo, da

je kurjenje z gorljivimi tekočinami in materiali, ki pri gorenju razvijejo močan dim, strupene pline ali pa so škodljivi za okolje, prepovedano.

Policija tudi opozarja, da so javne prireditve tudi priložnost za tatove, zato posrbite za varnost svojega denarja in drugega premoženja. Svojih stvari ne puščajte brez nadzora, v javnosti ne razkajajte denarja, kartic in drugih vrednejših predmetov, denar in dokumente imejte pri sebi na ustreznih mestih in poskrbite tudi za lastno varnost. Ustrezno zavarujte tudi svoje domove in vozila.

»Če na prireditve hodite z otroki, pazite nanje in jih poučite, na koga naj se obrnejo, če se izgubijo ali potrebujejo pomoč. Dogovorite se tudi, kje se dobite, če se razidete,« staršem svetujejo na Policijski upravi Kranj.

POSLOVNI GLAS

Švicarji odhajajo iz Kranjske Gore

Skupščina družbe Hit Alpinea je v sredo potrdila prekinitve pogodbe, po kateri je s kranjskogorskimi hoteli zadnji dve leti upravljala švicarska družba Sophos Hotels SA. Tržna znamka Ramada, katere ime nosita nekdanja hotela Prisank in Larix, za zdaj ostaja.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Kot pojasnjujejo v novogoriškem Hitu, lastniku družbe Hit Alpinea, so se za prekinitve desetletne pogodbe že po dveh letih odločili zaradi spremenjenih gospodarskih razmer. »Odločitev o prekinitvi pogodbe o upravljanju sledi izboljšanim okvirjem poslovanja ter oceni, da bo družba Hit Alpinea zaradi številnih lokalnih kontaktov in boljšega poznavanja ter dostopnosti ciljnih trgov poslovne načrte lažje in hitreje uresničila samostojno. Odstop od pogodbe bo družbi Hit Alpinea omogočen ob plačilu pogodbeno dogovorjene odstopnine, višina katere ostaja interne poslovne narave. Poslovno razmerje med družbama Hit Alpinea in Wyndham Hotel Group, ki upravlja tržno znamko Ramada, pa je opredeljeno v ločeni pogodbi, ki še naprej ostaja v veljavi,« so sporočili iz kabineta uprave novogoriškega Hita.

Kot še pojasnjujejo, so se pred dvema letoma za sodelovanje s švicarskimi upravljavci hotelov odločili zaradi gospodarskih razmer, ki jim niso omogočale samostojnega razvoja. Zatrjujejo, da je družba Sophos Hotels v minulih dveh letih v Kranjski Gori sicer vpeljala mednarodne standarde poslovanja ter kakovostnejšo raven turističnih storitev, da pa se je v tem času spremenila tudi poslovna podoba družbe in skupine Hit, ki ji je uspelo ustaviti večletno padanje realizacije ter s stabilnim poslovanjem zagotoviti pogoje za obrat v rast in nove investicije.

»Pomemben mejnik v poslovanju odvisne družbe Hit Alpinea predstavlja tudi dogovor z bankami o reprogramiranju posojil, ki je družbo usmeril k še aktivnejšemu iskanju rešitev za ustrezno akumulacijo kapitala in odplačevanju finančnih obveznosti.«

Švicarski upravljavci hotelov po dveh letih predčasno odhajajo iz Kranjske Gore, hotela Prisank in Larix pa še vedno nosita ime Ramada. / Foto: Gorazd Kavčič

A kot dogajanje komentira kranjskogorski župan Janez Hrovat, je jasno, da najeti menedžerji niso mogli zagotoviti korenitih pozitivnih sprememb v poslovanju

kranjskogorskih hotelov. »Če niso prišli kot investitorji z lastnimi sredstvi, tudi niso mogli imeti pravega odnosa do projekta,« je prepričan Hrovat, ki prav

tako meni, da na poslovanje ni mogoče vplivati s spremembo imen hotelov. »Prepričan sem, da zaradi Ramade in Sophosa v Kranjsko Goro ni prišel niti en gost

več ali manj. Poleg tega sta bili Larix in Prisank zares zelo lepi in uveljavljeni imeni hotelov.«

V družbi Hit Alpinea so sicer po zaključku zimsezone zadovoljni s poslovanjem, saj jim je v prvih štirih mesecih uspelo za več petdeset odstotkov izboljšati rezultat tekočega poslovanja. Kot je povedal Fedja Pobegajlo, ki je vodenje družbe Hit Alpinea prevzel septembra lani, letos načrtujejo osem odstotno rast bruto realizacije in s tekočim poslovanjem ustvariti pozitiven rezultat, kar bi po več letih pomenilo pomembno prelomnico v poslovanju družbe. Vodstvo družbe Hit Alpinea pri tem kot ključni vzvod za izboljšanje rezultata poslovanja vidi dvigovanje prihodkov zlasti na vremensko manj odvisnih segmentih gostov ter zniževanje stroškov poslovanja, predvsem na račun boljše energetske učinkovitosti.

Eko sklad objavil poziva

Za nove naložbe občanov v ukrepe učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije Eko sklad letos namenja 22 milijonov evrov. Na voljo tudi ugodna posojila občinam in drugim pravnim osebam.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Eko sklad je v petek v uradnem listu objavil težko pričakovano javno poziva, s katerima je razpisal 22 milijonov evrov nepovratnih sredstev za nove naložbe občanov v ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije v stanovanjskih stavbah. Višina spodbude je pri večini ukrepov, za katere je mogoče dodeliti nepovratna sredstva, omejena na 25 odstotkov priznanih stroškov naložbe, hkrati pa je določena omejitev v nominalnem znesku. Zaradi doseganja večjih prihrankov energije so pri nekaterih ukrepih postavljeni tudi ostrejši kriteriji za pridobitev nepovratnih sredstev v primerjavi z lanskim letom. Eko sklad sicer tudi letos ob hkratni pridobitvi nepovratnih sredstev investitorjem občanom ponuja še dodatno

ugodnost v obliki možnosti najema ugodnega kredita z obrestno mero trimesečni euribor in 1,5 odstotka efektivne obrestne mere. V ta namen je razpisal 8 milijonov evrov, javni poziv pa velja do 15. septembra.

Spodbude so namenjene za vgradnjo solarnega ogrevalnega sistema, vgradnjo kurilne naprave za centralno ogrevanje na lesno biomaso, vgradnjo toplotne črpalke, priključitev starejše stavbe na daljinsko ogrevanje na obnovljiv vir energije, vgradnjo energijsko učinkovitega lesenega zunanjege stavbnega pohišstva, toplotno izolacijo fasade in strehe, vgradnjo prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka, gradnjo ali nakup pasivne oz. skoraj nič energijske stanovanjske stavbe in celovito obnovo starejše stanovanjske stavbe, nakup stanovanja v tri- in

večstanovanjski stavbi, prenovljeni v pasivnem oziroma skoraj nič energijskem razredu.

Za Kranjčane višje spodbude

Ker program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v letih 2015 in 2016 na vladi še ni sprejet (predvidoma bo v prvi polovici maja), bodo višje nepovratne finančne spodbude za naložbe občanov na t. i. degradiranih območjih na voljo predvidoma v juniju za investitorje iz devetih občin: Ljubljana, Maribor, Kranj, Novo mesto, Murska Sobota, Celje, Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Če bi investitorji iz teh občin radi pričeli z deli takoj, lahko tudi kandidirajo na zadnja javna poziva, vendar pa ne bodo upravičeni do višje nepovratne finančne spodbude. Kasnejše kandidiranje na javni

poziv za dodeljevanje višjih nepovratnih finančnih spodbud iz Sklada za podnebne spremembe ne bo možno, če bodo dela že v teku. Pomembno je torej, da se lahko z deli prične šele po oddaji vloge, poudarjajo na Eko skladu.

Višina spodbude je pri večini ukrepov, za katere bo Eko sklad dodelil nepovratna sredstva, omejena na 25 odstotkov priznanih stroškov naložbe, hkrati pa je določena omejitev v nominalnem znesku.

V petek sta bila v uradnem listu objavljena tudi javna poziva sklada za kreditiranje okoljskih naložb občin in drugih pravnih oseb. Za različne okoljske naložbe občin na področju varstva zraka in podnebja, varstva voda in učinkovite rabe vode ter ravnanja z odpadki bo na voljo osem milijonov evrov po obrestni meri trimesečni euribor plus 1,8 odstotka in odplačilno dobo do 15 let z vključenim enoletnim moratorijem na odplačilo

glavnice. Za druge pravne osebe, samostojne podjetnike in zasebnike bo prav tako za vse naložbe, ki izkazujejo okoljske učinke, na istih področjih varstva okolja na voljo deset milijonov evrov po obrestni meri trimesečni euribor in 1,5 odstotka ter z odplačilno dobo do 15 let z vključenim enoletnim moratorijem na odplačilo glavnice.

Do zadnjih javnih pozivov Eko sklada so kritični v Združenju za energetsko neodvisnost Slovenije, ker da spodbujata »kampanjsko proizvodnjo« pri slovenskih proizvajalcih subvencionirane opreme, ne strinjajo pa se tudi z izločitvijo subvencije za sanitarne toplotne črpalke, čeprav so tudi te eden od ukrepov za učinkovito rabo energije. Dotaknili so se tudi že objavljenega razpisa za subvencioniranje nakupa električna vozila, za kar Eko sklad namenja 2,5 milijona evrov. Ta razpis namreč omogoča, da lahko ena pravna oseba pridobi subvencije za nakup cele flote električnih vozil, zato sta zanje namenjena kar dva milijona evrov, občanom pa samo pol milijona evrov subvencijskega denarja.

Samo še danes je čas za ugovor

Kranj – Zavezanci, ki so prejeli informativni izračun dohodnine na začetku aprila, imajo le še danes, v četrtek, čas, da vložijo ugovor, če so ugotovili, da podatki v izračunu niso pravilni oz. jim je dohodnina odmerjena previsoko ali prenizko. Obrazec za vložitev ugovora lahko dobijo na davčnem uradu, možno pa ga je tudi natisniti s spletne strani finančne uprave. Na podlagi ugovora jim bo davčni organ izdal dohodninsko odločbo. Zavezancem, ki nimajo pripomb, bo informativni izračun samodejno postal odločba.

Občutna podražitev naftnih derivatov

Kranj – Včeraj, v sredo, so se v skladu z vladno uredbo spet spremenile maloprodajne cene naftnih derivatov, tokrat so se občutno zvišale. 95-oktanski motorni bencin se je podražil za 5,1 centa na 1,362 evra za liter, 100-oktanski bencin za 5,4 centa na 1,409 evra, dizelsko gorivo za 4,8 centa na 1,245 evra in kurilno olje za 4,5 centa na 0,893 evra za liter.

Težki časi za kranjsko Slogo

Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj preživlja težke čase. Ob veliki zadolženosti, ki bo še najmanj pet let bremenila poslovanje, je zadruga lansko poslovno leto sklenila z nekaj več kot 1,2 milijona evrov izgube. »Za letos je glavni cilj pozitivno poslovanje,« je dejal predsednik zadruga Janez Porenta.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ker se je poslovanje zadruga poslabševalo, prvo resno opozorilo je bilo revizorjevo mnenje s pridržkom za poslovanje v letu 2013, je zadruga ob koncu lanskega leta na pobudo predsednika zadruga Janeza Porenta in ob podpori upravnega odbora sklenila pogodbo z zunanjimi svetovalci za pripravo programa prestrukturiranja poslovanja. »Zdaj ta program že nekaj mesecev izvajamo, glavni poudarek je na tekočem pozitivnem poslovanju. O prodaji premoženja za zdaj ne razmišljamo, sprejeli pa smo nekatere ukrepe. Tako smo zaradi slabih rezultatov že ukiniteli odkup kmetijskih pridelkov na Dolenjskem, predvidevamo pa tudi zaprtje poslovnih enot, ki ne bodo poslovale pozitivno. S 30. junijem bomo prekinili pogodbo za

najem osmih žitnih silosov zmogljivosti deset tisoč ton v Vaneči v Prekmurju, saj se je izkazalo, da je bil najem slaba poslovna odločitev. Zdaj se dogovarjamo o tem, kako bomo v spremenjenih razmerah zagotavljali odkup žita, tega na leto odkupimo od devet do deset tisoč ton,« je dejal Porenta in dodal, da program prestrukturiranja poslovanja zadruga predvideva tudi izboljšanje učinkovitosti zaposlenih, pri tem

pa se število zaposlenih ne bo bistveno zmanjšalo.

Večina izgube izvira iz prodaje KŽK-ja

»Zadruga je lansko poslovno leto sklenila z nekaj več kot 1,2 milijona evrov izgube. Osemsto tisoč evrov izgube izvira iz prodaje KŽK-ja, saj je bilo podjetje za toliko bolj zadolženo, kot je znašala kupnina. Kupec KŽK-ja, to je podjetje Agro

Gorenjska, nam še vedno dolguje 200 tisoč evrov kupnine, čeprav smo izpolnili pogoj in dosegli izbris hipoteke s KŽK-jevega premoženja. Za pridobitev še preostale kupnine smo že začeli ustrezne pravne postopke,« je dejal Porenta in poudaril, da bodo izgubo pokrili s prihodki od poslovanja v prihodnjih letih. Na vprašanje, ali jo bodo morebiti morali pokriti člani zadruga, je Porenta odgovoril: »Te bojzani glede na zakonodajo in zadruga pravila ni. Naša prva zaveza članom je ta, da jim v pogodbeno dogovorjenih rokih plačujemo odkupljene kmetijske pridelke.« Kot je znano, je zadruga že v letu 2012 od KŽK-ja kot svojega hčerinskega podjetja odkupila farmo v Hrastjah, potlej pa zaradi slabega finančnega stanja začela s prodajo podjetja. Oktobra lani je podjetje prodala

Janez Porenta: »Moja odgovornost kot predsednika zadruga je v tem, da sem premalo pozorno spremljal poslovanje zadruga, ko so se rezultati že začeli poslabševati.«

družbi Agro Gorenjska za 3,3 milijona evrov, ob prodaji pa se je s kupcem dogovorila še za dveletni najem farme v Hrastjah, to je do oktobra naslednje leto. Odločitve o tem, kaj bo s farmo po izteku dveletnega najemnega obdobja, pa upravni odbor še ni sprejel.

Zmanjšujejo zadolženost

Zadruga je v prvih treh mesecih zmanjšala zadolženost do dobaviteljev za 1,2 milijona evrov, a kljub temu jo čakajo v prihodnje težki časi. »Zadolženost pri bankah je tolikšna, da bo še

najmanj pet let obremenjevala tekoče poslovanje. Toliko časa bo namreč potrebno, da bomo dolg spravili v razumne meje. Z večjimi dobavitelji smo se uspešno dogovorili za postopno zniževanje dolga,« je dejal Janez Porenta in dodal, da je upravni odbor zadruga že tudi sprejel novo strategijo in vizijo razvoja, po kateri bo zadruga še naprej pomemben »servis kmetov« na območju, kjer ima člane, to je na Gorenjskem in na Dravskem polju. Na tem območju naj bi okrepila promet v trgovinah in sledila usmeritvi, da vsaka poslovalnica posluje pozitivno.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne marca za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 29,77 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 13 centov ali za 0,44 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,19 odstotka

maščobe in 3,40 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 31,23 evra in je bila za 21 centov ali za 0,67 odstotka nižja kot februarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 25,76 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 28,89 evra.

Odkupna cena (v EUR/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
Januar 2013	30,82	32,48	26,71	30,76
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
Julij 2014	34,93	36,41	31,44	34,27
Avgust 2014	34,64	36,10	30,97	33,79
September 2014	33,90	35,58	30,10	33,46
Oktober 2014	33,03	34,67	28,84	32,39
November 2014	32,78	34,54	28,18	32,03
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
Januar 2015	30,75	32,21	26,10	29,65
Februar 2015	29,64	31,44	25,74	29,16
Marec 2015	29,77	31,23	25,76	28,89

Zbornica: trga se »veriga« od kmeta do kupca

Kranj – V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije so zaskrbljeni zaradi prodaje pomembnih podjetij slovenske živilskopredelovalne industrije. Bojijo se, da bodo novi lastniki postopoma ukiniteli odkup slovenskih kmetijskih pridelkov in da bodo zaprli predelovalne obrate. Če se bo to res zgodilo, bo po mnenju zbornice zaman ves trud, ki so ga vložili v pripravo in izvajanje dogovorov o urejanju odnosov v »verigi« od kmeta do kupca.

Oblak kraljeval v kraljevi disciplini

Na nedeljski tekmi v ročni košnji za Pokal Gorenjske na Jami je v Kraljevi disciplini zmagal domačin Tomaž Oblak.

CVETO ZAPLOTNIK

Jama – Društvo koscev in koscic Slovenije je v nedeljo pripravilo na Jami prvo od treh letošnjih tekem v ročni košnji, ki bodo štejele za državno prvenstvo in tudi za uvrstitev v državno reprezentanco za nastop na evropskem prvenstvu v Baskiji. Trava julka je bila tudi ob koncu aprila že dovolj visoka, da se je 40 tekmovalcev iz vse Slovenije lahko pomerilo za Pokal Gorenjske. Ženske, seniorji (nad 60 let) in člani kategorije A (rezilo kose do 90 centimetrov) so morali pokositi 35 kvadratnih metrov veliko parcelo, moški v t. i. kraljevi kategoriji 100 »kvadratov«, mladinci (do 18 let) devet kvadratnih metrov, na sporedu pa je bila še štafeta košnja, v kateri so za vsako ekipo nastopili trije kosci, od katerih je vsak pokosil po petnajst metrov širine dva metra. Gorenjski kosci so dobro izkoristili prednost »domačega terena« in dosegli dve zmagi. V kraljevi disciplini, ki velja za najtežjo, je med štirinajsti tekmovalci zmagal domačin Tomaž Oblak z Jame, tretji je bil Jože Oblak iz Zaloga pri Golniku,

Tomaž Oblak z Jame je takole kosil za zmago v kraljevi disciplini. / Foto: Gorazd Kavčič

peti pa Miha Čarman iz Medvod. V kategoriji A je bil najboljši Roman Krek z Jame, šesti je bil Gašper Čarman in sedmi njegov brat Miha, oba iz Medvod. Med ženskami je bila Mateja Čarman iz Medvod četrta, Sabina Krek z Jame peta in Romana Krek šesta, med seniorji se je Lojze Križnar s Štefanje Gore uvrstil na peto mesto, tekmovalci mladink in mladincev pa je minilo brez gorenjskih

udeležencev. V štafetni košnji je zmagala ekipa Starost košnje (Janez Koren, Lojze Križnar in Jože Škrabec), druga je bila Slovenija Bju-ti (Miha in Gašper Čarman ter David Avguštinčič), tretji pa so bili Jamski rokovnjaki (Tomaž Oblak ter Roman in Jaka Krek).

Naslednja tekma koscev za Pokal Primorske bo 31. maja na Reki v občini Cerklje, zadnja za Pokal

Štajerske pa 27. junija na Slomu pri Ponikvi. Pet najboljših koscev in deset najboljših koscev se bo uvrstilo na evropsko prvenstvo, na katerem bodo poleg Slovenije sodelovale še Nemčija, Avstrija, Južna Tirolska iz Italije in Baskija iz Španije. Ker evropski pravilnik daje prednost mladim koscem, bodo v reprezentanci lahko le trije kosci in ena kosica, stari nad trideset let.

Alprem z novimi vsebinami

Območje nekdanjega industrijskega podjetja Alprem v središču Kamnika se razvija v vse bolj živahen del mesta. Namesto propadajočih zidov so ob podpori lastnika stvari v svoje roke vzeli društva in mladi, ki bodo v kratkem ustanovili tudi Zavod Alprem.

JASNA PALADIN

Kamnik – Alprem je bilo v drugi polovici prejšnjega stoletja uspešno podjetje, ki je izdelovalo trgovinsko opremo in stavbno pohištvo in v svojih najboljših časih zaposlovalo več kot štiri-sto delavcev. Nato pa je prišel razpad Jugoslavije, izguba trgov, rdeče številke in odprodaja premoženja.

»Zaradi poplačila dolgov, zavarovanih s hipotekami, je sodišče ob koncu tisočletja pričelo odprodajati poslovni kompleks na Ušnjarski. Na pogorišču prej enovitega podjetja sta ob pomoči družbe Trival kompoziti zrasi dve novi podjetji, ki sta prevzeli večino takrat v Alpremu zaposlenih delavcev, odkupili opremo, zaloge in nadaljevali proizvodni program v lastnih prostorih na Bakovniku,« nam je povedal Rudi Capuder, prokurist družbe Trival kompoziti, ki je postala lastnica tega kompleksa, ki se razprostira na približno 9500 kvadratnih metrov. »Skoraj desetletje je bilo območje povsem nevdrževano, saj so bili naši načrti s to lokacijo sprva precej drugačni. Ob prigravarjanju občine smo namreč ob spremembi prostorskih aktov leta 2002 privolili, da se razveljavi že

Pri obnovi kompleksa nameravajo uporabiti tudi nekdanje reklamne table Alprema. Na fotografiji Miro Drašček in Rudi Capuder, namestnik direktorja in prokurist družbe Trival kompoziti.

sprejeti zazidalni načrt za to območje, namembnost pa se iz industrijske prekvalificira v stanovanjsko rabo. Tako smo že sklenili kupoprodajno pogodbo z investitorjem, ki bi kompleks porušil in tu zgradil elitna stanovanja. Edini pogoj za to je bil sprejetje ustreznega občinskega podrobnega prostorskega

načrta, ki pa ga občina v vseh teh letih ni bila sposobna izpeljati. V predlogu novega odloka Občinskega prostorskega načrta se je kljub našemu nasprotovanju celo pojavila obvezujoča smernica, ki določa, da je v sklopu sosesk Mali grad in Alprem nujno predvideti nov mestni park. S takšno zahtevo pa si občina

močno oži možnost, da se bo ob takšnih pogojih sploh kdaj pojavil investitor, ki bo pripravljen vložiti svoj denar v revitalizacijo tega okoliša. Zaradi vsega tega smo se dve leti nazaj odločili, da opustimo prvotne načrte, da počasi obnovimo poslovne prostore, ki imajo vsa uporabna dovoljenja za pretežno

industrijsko skladiščno dejavnost, in jih nato ponudimo v najem ali odkup potencialnim investitorjem,« nam je povedal Rudi Capuder in da si lokacije ne želijo več obremenjevati z industrijo, zato so v zadnjih mesecih sklenili več najemnih pogodb z različnimi društvi. »Odločili smo se za novo zgodbo. Želimo namreč pridobiti predvsem najemnike, ki bi to lokacijo oživili in iz nje naredili neko ustvarjalno in družabno središče.«

V nekdanjem industrijskem kompleksu, ki ga zdaj postopoma obnavljajo, so tako svoje prostore že našli skejterji iz Športnega društva Debela Veronika, plezalci Plezalnega kluba Kamnik, člani Kulturnega in športnega društva Sandžak v Sloveniji in društva Kulkura, pa tri glasbene skupine, pesalci breakdanca, modna oblikovalka

Rudi Capuder se je povezal tudi z mladimi arhitekti iz Skupine Štajn, ki bodo že v kratkem ustanovili Zavod Alprem. Naloga zavoda bo razvijati infrastrukturo, pomagati najemnikom, organizirati dogodke in se prijavljati na evropska sredstva, ki jih bodo lahko koristili sami najemniki oz. ustvarjalci na tem območju.

Sava z novima članoma nadzornega sveta

Kranj – Delničarji (nekdanj kranjske) družbe Sava so na torkovi skupščini potrdili letno poročilo Save in Poslovne skupine Sava za leto 2014 ter za nova člana nadzornega sveta imenovali Matevža Marca in na predlog Slovenskega državnega holdinga tudi Aleša Avbrehta. Matej Narat, predsednik uprave Save, je kot glavne mejnike lanskega poslovanja izpostavil zaključek izvajanja triletne strategije prestrukturiranja, iztek krovne pogodbe o prestrukturiranju finančnih obveznosti ter začetek postopka preventivnega prestrukturiranja. V okviru prenove poslovne skupine je z odprodajo dejavnosti in finančnih naložb od leta 2011 do danes znižala finančne obveznosti za 91,9 milijona evrov, poslovna skupina pa za 109,4 milijona. V letošnje leto je vstopila z novo razvojno strategijo Turizma, podpisala pa bo tudi uresničevanje razvojne strategije Gorenjske banke za obdobje od 2015 do 2019. Sava je lani ustvarila 48 milijonov evrov čiste izgube, celotna skupina pa milijonov evrov manj.

Del za dividende

Šenčur – Družba Jelovica je imela ob koncu lanskega leta 529.507 evrov bilančnega dobička. Delničarji bodo na skupščini 25. maja odločili o tem, da bi ga del (devet centov na delnico) namenili za dividende, o preostanku pa bi odločili v naslednjih letih.

Slovenske obrestne mere za prebivalstvo že nižje od evropskih

Obrestne mere za vloge gospodinjstev so zdaj v Sloveniji tako za kratkoročne kot za dolgoročne vezave nižje od povprečja evrskega območja. Pri potrošniških posojilih so tudi nižje, pri stanovanjskih pa so še vedno višje. Pri posojilih podjetjem slovenske obrestne mere še krepko presegajo evropske.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Banka Slovenije v najnovjšem poročilu o poslovanju bank v tekočem letu, gibanju na kapitalnem trgu in obrestnih merah navaja tudi primerjavo slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami na evrskem območju oz. v Evropski monetarni uniji (EMU). Po najnovjših podatkih je februarja letos pri vlogah gospodinjstev, vezanih za obdobje do enega leta, povprečna obrestna mera znašala pol odstotka, na evrskem območju pa en odstotek. Slovenske obrestne mere za kratkoročne depozite so nižje od evropskih že približno pet let, da bi bile kar za polovico nižje

kot februarja letos, pa v tem obdobju še ni bilo. Precej drugačna je slika pri vezavah za daljše obdobje – nad eno leto. Slovenske obrestne mere so bile pri teh vezavah zadnjih pet let vseskozi višje od evropskih (v nekaterih mesecih tudi več kot za 1,6 odstotne točke), letos pa so bile prvič nižje od evropskih. Na evrskem območju je bilo februarja povprečje 1,4 odstotka, v Sloveniji pa 1,2 odstotka.

In kaj kaže primerjava obrestnih mer za posojila gospodinjstvom in podjetjem? Pri potrošniških posojilih gospodinjstvom so bile v Sloveniji vseh zadnjih pet let (z izjemo krajšega obdobja) nižje od povprečja

evrskega območja, po podatkih za letošnji februar je bilo v EMU povprečje 5 odstotkov, v Sloveniji pa 4,6 odstotka. Drugačno je razmerje pri stanovanjskih posojilih, v Sloveniji je obrestna mera v zadnjih petih letih višja (ali enaka) kot na evrskem območju, februarja letos je bilo 0,3 odstotne točke razlike. Kar zadeva posojila podjetjem, so slovenske obrestne mere ne glede na to, ali gre za posojilo do enega milijona evrov ali za višji znesek, občutno višje od evropskih. V nekaterih obdobjih so bile višje od evropskih tudi za več kot dve odstotni točki, vendar pa se v zadnjih mesecih ta razlika zmanjšuje.

»Krediti v bankah in hranilnicah so zdaj ugodnejši, kot so bili v preteklih letih, vendar so še vedno veliko predragi, še posebej zato, ker so banke v preteklih letih občutno znižale obrestne mere za varčevanje«, ugotavljajo v Zvezi potrošnikov Slovenije in dodajajo: »Če je povprečna efektivna obrestna mera (EOM) enoletnega potrošniškega kredita v času visokih tržnih obrestnih mer marca 2008 znašala le dober odstotek več kot danes, je bila povprečna obrestna mera za depozite do enega leta takrat za dobre tri odstotke višja kot danes. To pomeni, da potrošniki bankam danes plačujejo kar za polovico višjo maržo kot pred začetkom krize.«

Mesec	Obrestne mere za vloge gospodinjstev			
	do enega leta		nad enim letom	
	EMU	SLO	EMU	SLO
dec. 2008	3,8	4,4	4,0	5,4
dec. 2009	1,7	2,0	2,4	3,6
dec. 2010	2,3	1,9	2,7	3,7
dec. 2011	2,8	2,3	3,1	4,1
dec. 2012	2,7	2,2	2,4	4,0
dec. 2013	1,6	1,5	1,8	2,8
dec. 2014	1,0	0,7	1,2	1,4
febr. 2015	1,0	0,5	1,4	1,2

Mesec	Obrestne mere za posojila gospodinjstvom			
	stanovanjska		potrošniška	
	EMU	SLO	EMU	SLO
dec. 2008	5,1	6,3	8,1	6,9
dec. 2009	2,7	3,4	6,3	5,0
dec. 2010	2,8	3,3	5,0	4,7
dec. 2011	3,5	3,9	5,1	5,3
dec. 2012	2,9	2,9	5,1	4,9
dec. 2013	2,8	3,3	5,6	5,1
dec. 2014	2,4	2,9	5,1	4,8
febr. 2015	2,3	2,6	5,0	4,6

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Taboriščnik številka 69976

»Nummer 69976!« (Številka 69976!) Takole še danes, po več kot sedmih desetletjih, v nemščini odzvanjajo v glavi skoraj 90-letnega Jeseničana Stanka Pulca klici taboriščnih paznikov iz taborišča Dachau ... »Hier!« (Tukaj!) se je moral oglasiti, sicer so začeli padati udarci ...

URŠA PETERNEL

Ob sedemdeseti obletnici konca druge svetovne vojne so redki še živi taboriščniki, ki so doživeli in preživeli grozote koncentracijskih taborišč. Eden od njih je skoraj 90-letni Stanko Pulec z Jesenic, taboriščnik številka 69976, Dachau ... Rojen je bil 28. septembra leta 1925 v vasi Kozarno v Goriških brdih in v času v druge svetovne vojne je kot mlad fant doživel nepredstavljive grozote fašistične in nacistične okupacije, se boril pri partizanih in svobodo dočakal kot taboriščnik v Dachauu.

Po mučenju gestapovcev v – Dachau

Ni še imel osemnajst let, ko so ga skupaj z drugimi fanti iz vasi mobilizirali v italijansko vojsko. Nameščeni so bili južno od Torina, v kraju Savigliano, po kapitulaciji Italije pa so jih Italijani zaprli v kasarne in hoteli predati Nemcem. A uspeli so pobegniti (pri domačinih

so izprosil civilne obleke) in se vrniti domov. Po vrnitvi na Primorsko se je pridružil partizanom. Spomini na tisti čas so še zelo živi, na partizanske akcije, streljanje, zasede, izdajo in padle tovariše. Kmalu po vrnitvi domov v domačo vas, ko ga mama kot edinca ni več pustila v »gmajno«, pa so prišli Nemci in ga znova odpeljali. Tokrat v zbirni center v Beljak in nato z vlakom v Celovec na borzo dela. Poslan je bil v Sveče, kjer je moral pomagati na neki kmetiji. Od tam je pobegnil, čez hrib, znova v bataljon k partizanom ... In v eni od akcij so ga zaradi izdaje znova zajeli Nemci, ustrelili pet tovarišev, preživele štiri pa gnali proti Železni Kapli, zvezane z verigo. Gospod Stanko je bil ranjen, imel je prestreljeno stegno, a se je rana morala pozdraviti kar sama od sebe ... Iz zapore so jih gnali v kasarno, zatem na gestapo v Borovlje, kjer so se gestapovci po krutem mučenju odločili, da jih odpeljejo v »logar« (taborišče). »Sedemindvajset dni sem

bil zaprt v Celovcu, potem pa so nas dali na transport in v – Dachau ... V logarju so nas slekli, ostrigli, obri-li in nam dali logarske obleke. Petindvajset dni smo bili v karanteni z le toliko hrane, da smo ostali pri življenju ... Potem pa so me dali v blok 22. Delal sem v skupini, ki je hodila popravljat lokomotive v tovarno v München. Delali smo osem ur, šest dni v tednu, opoldne smo dobili le košček kruha z margarino. Potem so me preselili v blok 10 ...« se spominja.

V taborišču srečal očeta

Nekega dne je v taborišču srečal sovaščana iz Brd, ki mu je povedal, da je v taborišču tudi njegov oče. »Ko sva se srečala z očetom, sva oba jokala kot majhna otroka ...« opisuje ganljivo srečanje z očetom v taborišču. A stik sta kmalu izgubila, saj so Stanka poslali v podružnico taborišča Buchenwald Ohrdruf, kjer so taboriščniki gradili železnico. Razmere so bile tako nečloveške – garali so od mraka do mraka, brez hrane in ob nenehnem pretepanju –, da jih je od petstotih živih ostalo le petintrideset ... Od tam so ga poslali na delo še v taborišče Dora, zatem pa nazaj v Ohrdruf. Za veliko noč leta 1945 so, ker se je že bližala zavezniška vojska, taboriščnike gnali peš nazaj v Buchenwald. Vse, ki niso mogli hoditi, je čakal – strel v glavo. Na postaji v Weimarju so zbrali za transport nekaj tisoč taboriščnikov in jih z

Stanko Pulec z Jesenic, eden od preživelih taboriščnikov iz Dachaua

vlakom čez češko ozemlje odpeljali proti Dachauu. Kot se spominja gospod Pulec, so vsak večer po vagonih pobirali mrtve zapornike ... Po dvaindvajsetih dneh na vlaku so prispeli v München, kjer so jih ob hudem bombardiranju pustili zaprte v vagonih na postaji in počudežu so bombe zgrešile vagonne. Istega dne popoldne so jih odpeljali v Dachau, kjer sta jih pričakali dve možnosti: levo krematorij, desno vhod v taborišče ... Le dan kasneje pa so taborišče zavzeli Američani. Shujšan (tehtal je le 36 kilogramov) in bolan (neznosno je kašljal in kasneje izvedel, da

je najverjetneje imel tuberkulozo) je padel v komo in se čez štirinajst dni zbudil v ameriški bolnišnici. Še tri mesece je trajalo, da je toliko okreval, da so ga lahko poslali proti domu. Osmega avgusta 1945 so ga dali na vlak do Področce in od tam na Jesenice, z Jesenic pa v Trst in – domov ... Njegov oče, ki ga je zadnjič videl v Dachauu, se iz taborišča ni nikoli vrnil ...

Nikoli ni izgubil upanja

Gospod Stanko se je kasneje s Primorske preselil na Jesenice, kjer je najprej delal na železnicah, zatem pa v

železarni. Petkrat je obiskal taborišče Dachau, prvič leta 1958, ko so tam stale še barake, nazadnje pa pred petimi leti, od 65. obletnici osvoboditve. Tudi letos, ob sedemdeseti obletnici, je prejel vabilo na spominsko slovesnost v taborišču, ki bo 3. maja, a se je zaradi starosti ne bo več udeležil. Kot je povedal, pa kljub vsem strahotam, ki jih je doživel med vojno, ni nikoli izgubil upanja. Ves čas je verjel, da bo preživel in se nekoč vrnil domov. »In še zdaj sem tu!« pravi ob sedemdeseti obletnici osvoboditve in le nekaj mesecev pred svojim devetdesetim rojstnim dnevom.

Stanko Pulec je bil pred petimi leti nazadnje na komemoraciji ob 65-letnici osvoboditve taborišča Dachau. Nanjo so povabili vse bivše internirance, tudi iz Slovenije. Poleg Stanka Pulca se jo je takrat udeležil tudi Albin Kobentar, dva od približno 35 Jeseničanov, ki so bili med drugo svetovno vojno odpeljani v taborišče Dachau. Komemoracije potekajo z najvišjimi častmi, takrat se jo je udeležil tudi predsednik nemške republike. V spomin Slovencev, umrlih v Dachauu, v bližini nekdanjega taborišča stoji tudi posebna spominska tabla.

Od petka do petka

Prorektorica za ministrico, strategija upravljanja državnega premoženja ... Stran 18

Pogovor

Petra Pirc je ena najboljših ekstremnih tekačic v Združenih državah Amerike. Stran 20

Pogovor

Kranjčan Žiga Pavlin je že stokrat nastopil za hokejsko reprezentanco. Stran 21

Od petka do petka

Prorektorico za ministrico

Kandidatka za novo ministrico za izobraževanje, znanost in šport je prorektorica ljubljanske univerze Maja Makovec Brenčič.

SIMON ŠUBIC

Premier našel kandidatko za šolsko ministrico

Predsednik vlade Miro Cerar za novo ministrico za izobraževanje, znanost in šport predlaga prorektorico Univerze v Ljubljani Majo Makovec Brenčič. Po njegovem gre za kandidatko, ki je intenzivno vpeta ne samo v področje visokega šolstva, pač pa je tudi zelo mednarodno aktivna. Hkrati razume pomen šolstva in še posebej visokega šolstva za gospodarstvo in druge sfere v družbi. Makovec Brenčičeva je za medije povedala, da je bila privolitev v kandidaturu težka, pretehtala pa je odgovornost do stanja na področju, ki ga pokriva ministrstvo. Medtem ko v koalicijskih strankah DeSUS in SD Cerarjevi izbiri zaupajo in kandidatko ocenjujejo kot verodostojno, pa so bili v opozicijskih strankah nekoliko zadržani predvsem zaradi njene neizkušeneosti v politiki in bodo počakali na njeno zaslišanje pred odborom državnega zbora, razmeroma zadovoljni pa so tudi v stroki in sindikatih.

Ne le kupnina, tudi drugi kriteriji

Ekonomsko-socialni svet je v ponedeljek obravnaval osnutek strategije

upravljanja državnega premoženja, ki po novem vključuje tudi klasifikacijo naložb. Po oceni državnega sekretarja Metoda Dragonje je raven konsenza dovolj visoka, da lahko dokument posredujejo naprej v postopek. Glavni poudarki opravljene razprave na ESS pa so bili vezani na to, da mora strategija podati več usmeritev upravljavcu državnega premoženja Slovenskemu državnemu holdingu glede upoštevanja necenovnih vidikov prodajnih postopkov, je še dejal. Po mnenju predsednika Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Dušana Semoliča je osnutek strategije pomanjkljiv, saj ne upošteva kriterijev, kot so socialne in kulturne posledice, posledice na delovna mesta, gospodarstvo in šolstvo, ampak le kriterije, vezane na kupnino. Predlagana kvalifikacija predvideva le 22 strateških naložb, seznam pa bi moral biti širši, je dodal. Med strateškimi naložbami morajo biti po mnenju sindikatov Zavarovalnica Triglav, Pozavarovalnica Sava in tudi NLB, saj si država brez lastne močne banke, ki bi pomagala gospodarstvu, težko predstavljajo, je dejal Semolič. Gospodarsko zbornico Slovenije pa bolj skrbi, »da bi bil pri pomembnih naložbah poleg kriterija 25 odstotkov plus ena delnica, kar je dobro, tudi pogoj,

da ostane lastništvo razpršeno«, saj bi to lahko odganjalo strateške investitorje, je povedal svetovalec generalnega direktorja GZS Goran Novković. GZS se sicer po njegovih besedah ne zavzema, da bi veliko prodajali v energetiki, saj je »treba paziti, da bo zagotovljena oskrba, varnostni vidik«, so pa proti 100-odstotnemu državnemu lastništvu, je dodal.

Sodišče razsodilo v prid vojaku

Delovno in socialno sodišče je pred kratkim v tožbi pripadnika Slovenske vojske proti državi zaradi neizkoriščenih dni tedenskega počitka na šestmesečni mednarodni misiji na Kosovu pred petimi leti razsodilo v prid vojaka, so sporočili iz Sindikata vojakov Slovenije. Tožecemu pripadniku Slovenske vojske je prvostopenjsko sodišče prisodilo dobrih 5200 evrov odškodnine. Po navedbah sindikata je na delovnem sodišču v pravnem postopku še več kot sto podobnih tožb. Sindikat že dolgo opozarja, da določbe o odgovornosti poveljujočih za zagotavljanje tedenskega počitka na misijah še ne pomenijo, da imajo vojaki na misijah dejansko tedensko prost dan. Obenem opozarjajo na »neizpodbitno dejstvo«, da na mednarodnih operacijah

in misijah sploh ni mogoče tedensko zagotavljati zakonsko določenih nepretrganih 24 ur počitka brez vseh obveznosti, saj večina mednarodnih operacij in misij poteka na vojnih območjih, kjer vojak ne more opustiti varnostnih in drugih ukrepov, zato so Generalštabu Slovenske vojske in obrambnemu ministrstvu že večkrat ponudili rešitev te problematike s kolektivno pogodbo. Podobno sodbo so v referenčnem primeru decembra prejeli tudi v Sindikatu ministrstva za obrambo, v Sindikatu vojske, obrambe in zaščite pa tudi že odločitev drugostopenjskega sodišča v prid vojaku, ki mu prav tako niso bili zagotovljeni prosti dnevi na misiji. Sindikat ministrstva za obrambo je zato že pozval vlado, naj pristopi k izvensodni poravnavi, saj bi v nasprotnem primeru nastali velikanski stroški, so pojasnili.

Fakin ni dobil soglasja

Državni poslanci ta teden niso dali soglasja k ponovnemu imenovanju Sama Faki na mesto generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Podprl ga je le en poslanec, proti soglasju pa je glasovalo 56 poslancev. ZZZS bo moral tako ponoviti javni razpis za novega generalnega direktorja.

Predsednik vlade Miro Cerar je včeraj v državni zbor poslal predloga za novi ministrici za obrambo in izobraževanje.

Vlada bo osnutek strategije upravljanja državnega premoženja sprejela po 1. maju, pravi državni sekretar Metod Dragonja. / Foto: Gorazd Kavčič

Delovno sodišče je vojaku, ki mu na misiji na Kosovu niso omogočili prostih dni, prisodilo odškodnino (slika je simbolična). / Foto: Tina Dokl

Slovenci v zamejstvu (453)

Prva noč zamejske literature

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu je bil edina državna ustanova, ki se je v četrtek, 23. aprila, pridružila slovenski kulturni akciji Noč knjige. Urad je zvečer odprl vrata in gostil literate iz zamejstva, ki so v sproščenem vzdušju brali svoja pesniška in leposlovna dela. »Nocoj naj se tu pesni, piše, bere in razmišlja,« je dejal v pozdravni besedi minister za Slovence

v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc. Opozoril je na pomen slovenske kulture zunaj meja slovenske države. Za stvari, ki se nam doma zdijo samoumevne, se je treba na tujem trdo boriti. Obiskovalci večera, ki smo prišli kot poslušalci, smo prejeli lističe, na katerih so bile zapisane besede znanih slovenskih zamejskih in izseljenških literatov, ki smo jih lahko, če smo se tako odločili,

pred občinstvom tudi prebrali. Večer zamejske besede sta nagovorila tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev Ivo Svetina in generalna sekretarka slovenskega Unesca Marjutka Hafner.

V prijetnem večeru smo slišali marsikaj zanimivega in poučnega. Katalin Hirnok je v porabskem narečju prebrala zgodbe iz Porabja. Svoje misli je brala pisateljica in prevajalka Evelin Umek. Ivan Klarič, ki je poznan tudi kot snemalec in filmski ustvarjalec, je pesnil po Koroško. Emil Zonta iz okolice Buzeta na Hrvaškem je prebral zgodbe iz svojega kraja, ki je bil nekdanji čisto slovenski, pa je zaradi nespametnih dejanj nekaterih tedanjih slovenskih politikov prišel v roke sosedov,

Na večeru zamejske literature je svojo poezijo bral tudi Ivan Klarič s Koroške.

vendar je prava istrska slovenska beseda tam še živa. Emil je posnel in rešil pozebe številne ljudske pesmi iz tega dela Istre.

Udeleženci večera, ki naj bi postal tradicionalen, so se poklonili spominu na tržaškega režiserja, gledališkega pedagoga in književnika Sergija Verča, ki je umrl prav na ta dan. V njegov spomin so prebrali odlomek iz enega od njegovih literarnih del.

V Žvabeku/Schwabegg v občini Suha/Neuhaus v Podjuni so v soboto, 25. aprila, odprli Hišo kulture. S tem so počastili tudi 105. obletnico delovanja domačega Katoliškega kulturnega društva Drava. Odprtja so se udeležili visoki gostje: predsednik Republike Avstrije dr. Heinz Fischer, koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser in župan občine Suha Gerhard Visotschnig.

Pred farno dvorano v Selah so v nedeljo, 26. aprila, odkrili spomenik selskim žrtvam nemškega nacionalsocializma, ki sta ga izdelala Valentin Oman in Hanzi Čertov. Spomenik bo spominjal tudi na 13 Selanov in okoličanov, ki so jih 29. aprila leta 1943 obglavili v Sivi hiši deželnega sodišča na Dunaju. Slovenski študentje na Dunaju so na kraju zločina včeraj pripravili spominsko svečanost.

Prvi maj po svetu

Kaj se dogaja s prvim majem? Je to še praznik dela in delavcev? Kaj so praznovali na prvi majski dan v davnih stoletjih, še preden so ga povezali z delom? Znete razložiti, kaj je to »Euro May Day«?

MIHA NAGLIČ

Prvi maj je živ praznik

Na gornja vprašanja odgovarja naš stari znanec prof. dr. Janez Bogataj, etnolog in velik poznavalec praznikov. Njihov sodobni utrip je pred leti povzel v monografiji Slovenija praznuje, s podnaslovom Sodobne šege in navede na Slovenskem (Mladinska knjiga, 2011). O koreninah prvomajskih praznovanj pove: »Najprej je treba razlikovati med t. i. koreninami praznika in njegovimi oblikami od konca 19. stoletja. Korenine praznika so v številnih majskih slavjih, ki so čistila ponovno oživljanje narave. Dediščini današnjega prvega maja tako lahko sledimo vse do starega Rima in še dlje. Vsa majska praznovanja, postavljanje majskih dreves ali mlajev, kurjenje kresov in druge oblike, so se v razvoju spajala z najrazličnejšimi starejšimi, keltskimi in drugimi elementi ter se ohranila tudi v srednjem veku. Tudi krščanstvo je sprejelo marsikatero sestavino nekdanjih poganskih proslavljanj.« Proletarsko vsebino je prvi maj dobil okrog 1890. Druga internacionala je na svojem ustanovnem kongresu 1889 v Parizu sklenila, da bodo začeli praznovati 1. maj kot spomin na žrtve

delavskih nemirov v Chicagu leta 1886. Dan je tako postal mednarodni praznik boja za delavske pravice. Prva proslava 1. maja je bila leta 1890. Praznovanje in sporočila praznika so najprej širili socialni demokrati, postopoma pa jih je prevzemalo celotno delavstvo. Po drugi svetovni vojni je, še zlasti pod vplivom Sovjetske zveze, praznik dobival tudi močan političen značaj in vsebino z vojaškimi paradami, raznimi športnimi ter drugimi tekmovanji in mimohodi. V okviru praznovanja se je vključila tudi Cerkev in papež Pij XII. je leta 1955 razglasil 1. maj za god Jožefa delavca kot novega patrona vseh delavcev. – In kaj se s prvim majem dogaja zdaj? Bogataj: »Prvi maj praznujejo v številnih državah sveta, marsikje bolj posredno, saj si delavci še niso izbrili prostega dne. Ponekod imajo praznik delavcev na druge dneve, torej ne 1. maja. Tako npr. v ZDA in Kanadi praznujejo delavski praznik (Labor Day) prvi ponedeljek v septembru. Različne oblike tega praznika odražajo njegovo živ ost. V zgodovini so ga proslavljali na različne načine, tudi danes dobiva nove vsebine in pomen.« V ZDA, kjer se je vse skupaj začelo, imajo zdaj na 1. maj »dan prava« (Law Day). »Seveda ima praznik

rdečo nit in ta je v zagotavljanju pravic delavcem. Morda je bil zato leta 2001 uveden Eu ro May Day, ki naj bi utrjeval usihajoče delavske tradicije v Evropi. Njegovi pobudniki si prizadevajo za ohranitev pridobljenih pravic delavstva in idealov njihovega gibanja v preteklih desetletjih. Vendar praznik nima izoblikovane ritualnosti in je le bolj praznični datum v evropskem koledarju. – Prvomajska lupina torej ostaja, delavci in drugi pa jo moramo sami napolniti z živo vsebino.

Kako zavrtniti prebežnike?

»Evropa je kolektivno odgovorna za smrti stotine prebežnikov, ki so umrli v Sredozemskem morju. V tem primeru je Evropa kriva, ker ni pomagala ljudem v nevarnosti. Lahko nas je sram. Najprej vrzimo rešilne jopiče vsem ljudem, ki se utapljajo, tako da ustanovimo evropsko reševalno floto z vsemi 28 članicami Evropske unije. Ena reševalna ladja na državo.« Takšno rešitev za prebežnike, ki se utapljajo v Sredozemskem morju, predlaga Bernard Kouchner, nekdanji francoski zunanji minister (2007–2010), po osnovni stroki pa zdravnik in soustanovitelj humanitarne organizacije Zdravniki brez meja

in Zdravniki sveta. Laurent Fabius, ki je na položaju zunanjega ministra zdaj, pa ugotavlja: »Treba je najti sistem, ki bo omogočil, bodisi da sploh ne pridejo v Evropo bodisi da na ustrezen način omogočimo, da odidejo.« Ta je res pameten!

Druga svetovna vojna kot mit

Pred bližnjo 70. obletnico konca druge svetovne vojne v Evropi se velja nanjo duhovno pripraviti. Najbolj priporočam branje knjige, ki jo je napisal britanski zgodovinar Keith Lowe (1970), pri nas je izšla pri založbi Modrijan – Podivjana celina (Savage Continent). V njej piše predvsem o Evropi po drugi svetovni vojni, bolj kot o vojni sami – kar je pomembno za vse nas, ki vojne nismo doživeli, posledice pač. Takole pravi Lowe: »Druga svetovna vojna je lepa pravljica, kajne? Imamo dobre proti zlobnim, ki se bojujejo, da rešijo svet. Zlobni izgubijo, svet je rešen in vse je spet, kot je bilo. Ne, stvari se niso vrnil v normalne okvire po vojni, zgodile so se grozne stvari, ljudje pa ne marajo poslušati o tem, to kviri pravljico. Ljudje ne marajo, da jim zrušiš mite, vsi zelo cenimo svoje mite, ki jih je druga svetovna vojna naravnost polna.«

Tudi v Rusiji proletarci in komunisti spet protestirajo. Ta slika je bila posneta v Ljevsku 1. maja 2008. / Foto: Wikipedija

To nožno protezo je našel grški kmet na plaži otoka Lesbos, 2008; pripadala je beguncu, ki jo je izgubil v begu pred obalno stražo / Foto: Wikipedija

Francozinji, ostrženi in javno zaničevani za kazen, ker sta se »onegavili« z Nemci. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (274)

Veliki in dolgi pohod Nove revije

MIHA NAGLIČ

» Avtor ideje za novo revijo je Tine Hribar, je ob dvajsetletnici Nove revije zapisala Spomenka Hribar. In dalje: Spominjam se, da sva tuhtala o njej in jo pretehtala v dolgih pogovorih – tehtajoč med strahom in pogumom. Pravim med strahom in pogumom, kajti tisti čas je bil temačen. Tudi o naslovu nove revije sta se zakonca, ki ju je tajna politična policija skrbno nadzorovala pod kodnim imenom Granik, kajti njegova neverjetna energija, vztrajnost, njegovo poznavanje vseh literatov in kulturalnikov v najširšem smislu, vse to je bilo tisto odločilno, da smo zbrali šestdeset podpisnikov pod pisno zahtevo za novo revijo. Morda je ob tem zanimivo še to, da so se podpisali kulturnikov pod zahtevo

alias predlog alias pobudo za novo revijo zbirali tudi nekega toplega dne v začetku junija, daljnega leta 1980, na vrtu gostilne Rio v Ljubljani.«

Publicist Igor Omerza je zdaj že stari znanec bralcev Gorenjskega glasa. V našem časopisu smo predstavili vse njegove knjige, 22. 4. 2010 je bil je tudi gost 101. Glasove preje v Gradu Hrib v Preddvoru, ko smo se pogovarjali o njegovi veliki knjigi o Kocbeku in Udbi (Edvard Kocbek, Osebni dosje št. 584). Takrat je bila z nami tudi njegova mama Slavica (1924–2014), simpatična gospa, ki se je lani

poslovala in ji je sin posvetil knjigo o Novi reviji (NR). V njej se avtor spet predstavlja v svoji najboljši izvedbi. V ožjem krogu sodelavcev NR je zorela duhovna priprava na slovensko osamosvojitve. To dogajanje smo spremljali v živo, zlasti tisti, ki smo bili od vsega začetka naročniki revije. Omerza pa nam predstavi neki drugi, tedaj skriti pogled: kako je ta fenomen spremljala in analizirala Udba. Omogoča nam svojevrsten pogled v anatomijo dogajanja, v ta »veliki in dolgi pohod«, ki je naposled privedel do osamosvojitve Slovenije.

Igor Omerza, Veliki in dolgi pohod Nove revije, Mohorjeva, Celovec, 2015, 368 strani, 29,90 evra, www.mohorjeva.at

Pogovor

Ultratekaška legenda v ZDA

Petra Pirc

Jeseničanka Petra Pirc, ki od študentskih let živi v Ameriki, je ena najboljših ekstremnih tekačic v Združenih državah Amerike. Imenujejo jo kar "legenda ekstremnih gorskih tekov". Zmaguje na gorskih ultramaratonih, dolgih petdeset in celo sto milj.

URŠA PETERNEL

Petra je Jeseničanka, rojena leta 1972, osnovno šolo je obiskovala na Jesenicah. "Stanovali smo nad Jugobanko. Oče je bil hokejist, del ekipe tistih zlatih časov jeseniškega hokeja." Petra je bila uspešna smučarka, najprej je trenirala v Smučarskem klubu Jesenice, kasneje pa se je prebila v mladinsko in B reprezentanco. Leta 1992 je dobila povabilo, da pride študirat v Združene države Amerike in tekmoval za univerzo. To je tudi naredila in v Ameriki ostala ... Živi v Los Alamosu v Novi Mehiki. Intervju je nastal prek elektronske pošte.

V mladosti ste bili uspešna smučarka in po športni gimnaziji ste dobili ponudbo za športno štipendijo v ZDA, kajne?

"Ja, to je bilo septembra 1992. Začetek devetdesetih let je bilo zame kot smučarko težko obdobje in verjamem, da tudi za celo ekipo takratne generacije. Bile smo razpete med dvema generacijama: pred nami Mateja, Veronika in Katjuša, za nami Alenka, Urška, Špela in Katja. Talenta in potenciala je bilo v tistih časih ogromno. Trenerji pa so bili vajeni zgodnjih uspehov, tako da skoraj niso dopuščali, da bi se vsak športnik razvijal v svojem ritmu. Pritisk za rezultate je bil velik in začelo se je spodbujati mlajše tekmovalke (čeprav smo bile tudi me mlajše od dvajset let). Zanimivo je, da nas je od osmih tekmovalk takrat kar pet odšlo v ZDA. Ker v ZDA nimajo tako globokega smučarskega bazena, so trenerji ponujali štipendije tekmovalcem iz Evrope. Jaz sem tekmovala za Universty of Utah in imela srečo, saj mi je v šestih letih uspelo narediti magistrij iz fizioterapije s plačanimi stroški šolanja. Sicer je študij na univerzah zelo drag in na tisoče študentov skupaj z diplomami dobi tudi na tisoče dolarjev dolga ..."

Kako to, da ste potem v ZDA tudi ostali?

"Med študijem sem dobila dovolj poznanstev in izkušenj, da sem takoj po šolanju dobila ponudbo za delo in tako sem ostala v Salt Lake Cityju. Zaradi moževne službe sva se leta 2003 preselila v Los Alamos v Novi Mehiki, tu sta bila tudi rojena otroka – Hailey Anja je stara deset,

Sašo šest let. Vztrajala sem pri slovenskih imenih. Trudimo se vzdrževati slovensko zavest, kulturne navade in jezik. Imamo kupe slovenskih knjig in filmov, praznujemo vse praznike. V največje veselje pa so mi bile Anjine besede, ko je pred kratkim rekla, da se počuti bolj Slovenko kot Američanko."

Kot ste dejali, ste po izobrazbi fizioterapevtka, kje ste zaposleni?

"Najprej sem nekaj let delala na intenzivnem oddelku za opekline v univerzitetni bolnišnici v Salt Lake Cityju. Po selitvi v Novo Mehiko nekaj let nisem bila zaposlena, da sem se lahko posvečala otrokoma, zadnjih nekaj let pa delam v šolah kot razvojni fizioterapevt, torej sem se osredotočila na motorični razvoj otrok in njegov vpliv na kognitivni razvoj. Zelo zanimivo delo. Rada pomagam ljudem, še posebno mehko srce imam za otroke. Kot fizioterapevtka sem potovala kot prostovoljka z organizacijo Health Volunteers Overseas. Najbolj se me je dotaknilo potovanje na karibski otok St. Lucija, kjer sem med drugim dva tedna skrbel za otoka in neverjetnimi opeklinami, in to v zelo minimalnih razmerah in z minimalnimi sredstvi."

Kako pa se je začela vaša pot ekstremne gorske tekačice?

"V Salt Lake Cityju so gore čisto zraven mesta in univerze. Tako sem kakšno prosto uro med poukom zavila na gorske poti, da bi se sprostil. V krogu prijateljev sem spoznala Karla Meltzerja (je eden najbolj znanih ekstremnih gorskih tekačev in ultramaratoncev v ZDA, op. p.) in vsake toliko časa smo tekli skupaj. Ko je opazil, da kar uspešno sledim fantom in da mi strmi klanci odgovarjajo, me je začel spodbujati, naj se prijavim na Pikes Peak Maraton, ki gre naravnost na 4300 metrov visok vrh in nazaj dol. To je bil sploh moj prvi maraton in dvakrat (v letih 1998 in 2000) sem ga na moje presenečenje obakrat zaključila kot druga. Seveda me je Karl, ki je bil takrat tudi že izkušen ultramaratonec, spodbujal, da se preizkusim v ultra razdalji. Leta 2002 sem nanižala prve tri petdesetmiljske tekme – Zane Gray in Squaw Peak sta bili prvi dve in na obeh sem postavila ženski rekord. Potem sem tiste leta tudi pretekla tekmo

državnega prvenstva na 50 milj, White River, kjer sem vodila do zadnjih dveh milj, nato pa me je zmanjkalo in sem končala na drugem mestu. Prva 100 milj dolga tekma pa je bila Western States leta 2003. To je bila zame res prava preizkušnja, fizično in psihično. Največji problem je tam vročina v kanjonih, ki lahko doseže več kot 40 stopinj. Čeprav sem končala na zelo dobrem petem mestu, me je razdalja prestrašila in kar enajst let nisem več tekla na sto milj. Lansko jesen pa sem se le opogumila za Bear 100 in izkušnja je bila bistveno boljše kot leta 2003. Še vedno trdim, da sem kot mamica veliko bolj utrjena, saj sem dala skozi dva poroda, tek pa se v primerjavi s tem skrjuje."

Doslej ste nanizali kopico odličnih rezultatov, v ZDA veljate za pravo legendo gorskih tekov ...

"Nerada uporabljam to besedo, ker sem bila vsaj do sedaj amaterka. Družina je bila vedno na prvem mestu, tekla pa sem za svoj izziv. Res pa je, da sem začela zelo obetavno, v prvih dveh ultratekih na 50 milj sem postavila rekorde proge. V zadnjih letih se je zvrstilo kar nekaj dobrih rezultatov, denimo peto mesto na razvpitem Western States 100 Miles, tretje mesto na Bear 100 Miles, dvakrat sem osvojila prvo mesto na enem najtežjih 50 milj dolgih tekov San Juan Solstice v Coloradu, dvakrat sem bila druga na Pikes Peak Marathon. Zmagala sem tudi na več 50 milj dolgih tekah Zane Gray, Squaw Peak, Tahoe Rim Trail, Silver State. Na tekmi na domačih tleh, Jemez Mountain Trail Runs, pa sem zmagala trikrat."

Kako pa usklajujete družinske obveznosti in treninge?

"Čas za tek se vedno najde. Če se le da, tečem zgodaj zjutraj, preden se vsi zbujajo. Ob koncu tedna, ko je na vrsti daljši tek, se s prijatelji izmenjujemo pri varstvu otrok. Los Alamos ima veliko ultramaratoncev in smo kot družina, vsi se med seboj poznamo, si pomagamo in skupaj treniramo. Letos prvič pa tudi sledim bolj načrtnemu programu treninga s trenerjem. Ostalo mi je še nekaj dobrih let teka in bi rada ugotovila, kam me bolj osredotočen program lahko pripelje."

Ekstremna gorska tekačica Petra Pirc: »Tečem skoraj izključno gorske teke, ker so mi gore najbolj pri srcu in se tam tudi najbolj počutim doma. Los Alamos slovi po tem, da nobena hiša ni več kot pet minut stran od kilometrov in kilometrov gorskih poti, vse pa meji na divjino, tako da nam stezic in terena res ne manjka. Zavežeš vezalke in – gremo!«

Petra z otrokoma Anjo in Sašom

Koliko stika ohranjate v Sloveniji?

"Sedaj, ko je Facebook, je veliko lažje ohranjati stike s prijatelji v Sloveniji. To mi je v veliko veselje in oporo. Čeprav sem v ZDA že 22 let, se od časa do časa še vedno pojavi domotožje. Spomnim se denimo na pogled na Stol in Špik, vonj gorskega jutra v Tamarju, klepet in pogled dobrega prijatelja, mamino kosilo ... Ko obiščem domače, tudi prepeščajim Jesenice gor in dol in obujam spomine. Še posebno me vlečejo nazaj naše

gore in mislim, da bodo na koncu zmagale ... Lepo pa je, da se nikjer ne počutim kot tujka in pač sprejemam tisto, kar obe deželi ponujata. Leta 2010 smo z družino skoraj celo leto preživeli v Sloveniji. Možno je preko Fulbrightove štipendije dobil delo na gozdarskem inštitutu in uredili smo si stanovanje v hiši staršev na Blejski Dobravi. Anja je tam tudi hodila v prvi razred in spomini na šolo so zelo lepi, učiteljice so bile neskončno prijazne in naklonjene naši situaciji."

Konec maja Petra pride na Jesenice, ko bo tekla na deseturni dobrodelni prireditvi Jesenice tečejo, s katero zbirajo denar za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin v Pineti. Tekla bo vseh deset ur, morda s kakšnimi krajšimi počitki, je napovedala.

Pogovor

Kar stokrat je nastopil v reprezentančnem dresu

Žiga Pavlin

Jutri se na Češkem začne svetovno prvenstvo elitne skupine v hokeju na ledu, na njem pa bo nastopil tudi Kranjčan Žiga Pavlin, ki je na zadnji domači preizkušnji pred prvenstvom prejšnjo nedeljo dobil prav posebno darilo, ko mu je predsednik Hokejske zveze Slovenije Matjaž Rakovec izročil dres s številko sto. Žiga, ki prav danes praznuje še en okrogli jubilej, saj se je pred natanko tridesetimi leti rodil v kranjski porodnišnici, je namreč odigral stoto tekmo za slovensko hokejsko reprezentanco.

VILMA STANOVNIK

Z več kot sto devetdesetimi centimetri višine in skoraj sto kilogrami branilec slovenske hokejske reprezentance Žiga Pavlin pri nasprotnikih že prvi trenutek pusti močan vtis, na ledu izzove celo strahospoštovanje. Tisti, ki Žiga poznamo že od otroštva, pa vemo, da danes tridesetletni Kranjčan, ki sicer z ženo sedaj živi v Domžalah, še malo ni robustnejš, temveč simpatičen mladenič, ki si trenutno kruh služi s svojo veliko ljubeznijo – hokejem. Igral je v domačih klubih, šel v tujino, za slovensko reprezentanco pa je nastopil že na šestih svetovnih prvenstvih, od tega dveh v elitni diviziji. Lani je igral tudi na olimpijskih igrah v Sočiju, nanj pa se selektor Matjaž Kopitar seveda zanaša tudi na svetovnem prvenstvu, ki se jutri začne na Češkem. O vsem tem sva z Žigom klepetala pred ponedeljkovim odhodom proti Nemčiji, kjer so naši hokejisti včeraj odigrali še zadnjo pripravljeno tekmo pred svetovnim prvenstvom.

Zadnja leta hokej igrate v tujini, v tej sezoni ste zamenjali dva kluba in sezono zaključili na Švedskem. Kako se počutite zdaj, ko ste spet doma in ste se pridružili reprezentanci?

»Lahko rečem, da se je sezona zame začela turbulentno. Dolgo časa nisem imel kluba, nato sem se zelo na hitro odločil, da grem v rusko ligo VHL, v kazahstansko ekipo Karaganda, ki je bila preteklo sezono prvak. V Kazahstanu smo doživeli pravi kulturni šok. Videti je bilo, kot bi se vrnil več kot trideset let nazaj. Tako smo se morali najprej navaditi na nov življenjski slog. To je bilo kar težko. In čeprav je potem vendarle nekako šlo, so se začele druge težave in odločil sem se, da zapustim klub. Ko je bila prva priložnost in mi je švedski agent ponudil nov klub, sem se znova preselil na Švedsko, saj sem tam igral tudi že prej. Živeli smo v Stockholmu, kjer sem igral za klub AIK v 2. švedski ligi. Tam sem zaključil sezono in bilo nam je zelo všeč.«

Kako ste bili zadovoljni s svojo igro?

»Sam sem bil kar zadovoljen s svojo igro, prav tako sem bil zadovoljen s statusom v klubu in tudi z minutažo na ledeni ploskvi. Glede na to, kako se je sezona žalostno začela, sem bil na koncu na Švedskem res zadovoljen. Sedaj smo že dobrih štirinajst dni v Sloveniji in že dan po prihodu sem se pridružil reprezentanci.«

Večkrat govorite v množini. Kdo vse z vami potuje od ene do druge hokejske dežele?

»Z menoj potujeta žena Špela in najin psiček. V množini govorim zato, ker vedno potujemo skupaj, povsod smo skupaj. Za dojenčka pa se družina za zdaj še ni povečala.«

Hokej ste začeli igrati pri kranjskem Triglavu, nato ste igrali v domačih in tujih klubih.

»Veliko sem se naučil v Kranju, kjer sem igral do osemnajstega leta. Prva izkušnja v tujini je bila na Aljaski, kamor sem šel na trening kamp. Po tem sem se odločil, da je pametneje, da doma zaključim šolo in naredim maturo. Nato sem se preselil k Salviji, k Olimpiji in nato odšel v Italijo. Zopet sem se vrnil k Olimpiji, sedaj pa sem že četrto sezono zaključil na Švedskem. Prav zato, ker sem na tam igral že tri leta, sem si želel iti kam drugam, vendar se je izkazalo, da bi bilo bolje, da bi šel takoj na Švedsko. Toda tudi izkušnja v Kazahstanu je bila koristna, saj na marsikaj gledam drugače, kot sem do takrat.«

Prejšnjo nedeljo sta na prijateljski tekmi proti ekipi Avstrije že stotič nastopili za reprezentanco. Kaj vam to pomeni?

»Stoti nastop za reprezentanco mi dosti pomeni. Ko sem bil še mlajši, sem občudoval naše hokejske reprezentante in nastope reprezentance, nisem pa si nehal upal misliti, da bom nekoč lahko del tega. Sedaj po stotih tekmah lahko rečem, da je to nekakšen simbolični mejnik. Predvsem pa je priznanje, da sem že nekaj časa zraven.«

Da reprezentanca pod vodstvom trenerja Matjaža Kopitarja dobro trenira, je bilo

Žiga Pavlin je v dresu slovenske reprezentance nastopil že na šestih svetovnih prvenstvih. / Foto: Tina Dokl

vidno na zadnjih prvenstvih in lani na olimpijskih igrah. Kakšno pa je vzdušje v ekipi zdaj, pred novo pomembno preizkušnjo?

»Vsakič, ko se dobimo, smo še bolj povezani, vsakič smo boljše ekipa. Zato se vso sezono veselimo snidenja, veselimo se skupnega igranja in tudi letos ni bilo drugače. Tekme in treningi so res zelo naporni, toda na to smo pripravljene in vsak od nas skuša prispevati čim več.«

Zadnje dni je bilo večkrat slišati izjave vaših soigralcev, da je glavni cilj na Češkem obstanek v elitni skupini svetovnega hokeja. Konkurenca je res močna, kaj bo tisto, kar bo odločalo?

»Res je obstanek v elitni skupini primarni cilj. Vsak od nas bo moral pokazati igro na visokem nivoju, ob tem pa bo treba imeti tudi nekaj sreče, ki jo za dober rezultat potrebujemo. Če bo vse to, potem lahko obstanemo med elito.«

Nekaj ekip vam še ni uspelo premagati. Kako razmišljate o nasprotnikih, kot so Rusija, Finska, ZDA ...?

»Že večkrat se je izkazalo, da je premagljiva vsaka ekipa. Če pa pogledamo realno, bo zelo težko igrati proti hokejskim velesilam. Vendar vemo, da se je na vsakega nasprotnika treba pripraviti,

igrati svoj sistem in se držati navodil trenerja.«

Je Matjaž Kopitar v moštvo zadnja leta prinesel potrebno samozavest?

»Mislim, da je selektor v ekipo poleg tega prinesel še več dobrih stvari. Povezal je ekipo v garderobi s trenerskim štabom. Začeli so se uspehi in samozavest je začela rasti. Igralci smo zadovoljni, vse poteka, kot je dogovorjeno, in vsi skupaj že nekaj časa res delujemo sinhrono. Upam, da bo tako ostalo.«

Tudi dejstvo, da se je ekipi priključil Anže Kopitar, je za vas zadnje dni gotovo nova motivacija?

»Zagotovo. Anže je res pomemben člen naše ekipe in z njim so naša pričakovanja še večja. Mislim pa, da so se še bolj kot v ekipi pričakovanja povečala pri novinarjih – tako doma kot v tujini. Čeprav je Anže res velik plus za našo reprezentanco, moramo ostati realni. Vseh petindvajset nas bo moralo igrati na nivoju, saj je hokej pač ekipna igra.«

Napadalci so med tekmo navadno bolj na očeh kot vi branilci. Kako vidite svojo vlogo?

»Vsaka pozicija je pomembna in trener je dobro razporedil naše vloge. Igralci se jih držimo, branilci pa smo najbolj veseli, kadar ohranimo

vratarjevo mrežo nedotaknjeno. Če imajo vratarji zapisano ničlo, smo dobro opravili svoje delo. K temu vedno stremimo.«

Nastopali ste že na šestih svetovnih prvenstvih in na olimpijskih igrah. So izkušnje s teh nastopov pred novim prvenstvom pomembne?

»Gotovo so, saj povsod doživim kaj pozitivnega in hkrati tudi kaj negativnega. Tako razmišljam o tem, kaj je bilo dobrega, in hkrati, kaj bi bilo moč še popraviti. Zato upam, da bo to svetovno prvenstvo tako zame osebno kot za ekipo najuspešnejše doslej.«

Preselili ste se v Domžale, kakšne spomine imate na Kranj in domači Triglav?

»Iz Domžal je žena Špela, tako da smo si za zdaj domek ustvarili tam. Seveda pogosto pridemo v Kranj, velikokrat pridem domov in tudi z nekdanjimi soigralci se še družimo. Prek časopisov in tudi pogovorov še spremljam, kaj se dogaja v klubu in tudi v gorenjskem hokeju. Ravno te dni se z nekdanjimi soigralci, s katerimi smo pri Triglavu osvojili naslov mladinskih državnih prvakov, dogovarjamo, da se poleti dobimo na skupnem pikniku. Organizator je Nejc Jemec, jaz pa upam, da se bomo res dobili tudi s tistimi, s katerimi se nisimo videli že dlje časa.

»Vsaka pozicija je pomembna in trener je dobro razporedil naše vloge. Igralci se jih držimo, branilci pa smo najbolj veseli, kadar ohranimo vratarjevo mrežo nedotaknjeno. Če imajo vratarji zapisano ničlo, smo dobro opravili svoje delo.«

Na robu

Druga plat mladosti, 1. del

Strli so mi srce

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Rozina je na prvi pogled sodobna, zelo moderna ženska, a ker je odraščala v kmečkem okolju, kjer so bile vrednote, kot so na primer poštenje, zvestoba, dobri medsebojni odnosi, spoštovanje, zelo cenjene, ima v življenju veliko težav, ker ne zmore iti preko trupel, kot radi rečemo. Vse, kar danes ima, si je kupila sama. S trdim delom, odpovedovanjem, žrtvovanjem. Četudi je kdaj, ko ni šlo drugače, vzela kredit, ga je odplačala prej, takoj ko je bilo mogoče.

»V stanovanju, ki je danes moje, sem zamenjala ploščice, parket, vrata, okna. Če kdo pride na obisk, ne dovolim, da bi s čevlji tacali po sobah, kar mi mnogi zelo zamerijo. Lepo, da si se kar sama od

sebe, ne da bi bilo meni treba reči, sezula v predsobi,« me pohvali, preden seveda za mizo k čaju.

Če se pred več kot dvajsetimi leti ne bi podala v Ljubljano v srednjo šolo, bi se zaposlila v domači slaščičarski delavnici in postala slaščičarka. Pa ne kr ena, kot sama pravi. Večina receptov, ki jih danes uporablja, je plod njene domišljije, zato je prepričana, da bi, če bi bilo kako drugače, njene slaščice poznal ves svet.

»Nekoč, ko je bila mama še bolj pri zdravju, kot je danes, sem ji predlagala, da skupaj spečeva piškote za vse evropske predsednike. Pa ni bila zato. Bala se je, da bi najino potezo kdo narobe razumel, recimo, da bi mislili, da želi v koga zastrupiti, potem pa bi prihrumeli s tanki in topovi v Slovenijo in naju obesili na prvo hruško,« se je zasmejala.

Njena življenjska pot ni posuta z rožicami. Kar pomni, je morala trdo delati, vseeno pa si je našla čas za različne družabnosti, da ji ni bilo dolgčas. Bila je že na fakulteti, ko je spoznala Igorja, prijatelja Štajerca, s katerim sta že po dobrih dveh letih začela resno načrtovati skupno življenje.

»Zelo je bil navezan na svoje starše, zlasti na mamo, ki ga je imela pod komando. Vtkala se je v vsako figo, po telefonu ga je klicala sredi

noči in bogvarij, da je ugotovila, da je posteljo delil z menoj. Takrat je prekinila pogovor in se več dni ni želela z njim pogovarjati. Takoj, ko je le mogel, jo je obiskal, se ji dobričal in ji lezel pod krilo, da mu je oprostila. Kaj neki?! Ni razumel, da ga čustveno izkorišča in mu pije kri. Ženska je imela moža, hčerko, ki ji je pazila otroke, službo, nekaj zemlje – a ne, ni bila zadovoljna! Svoje lovke je stegovala več kot sto kilometrov daleč v Ljubljano k sinu in mu ni pustila dihati. Za gajbico krompirja, ki nama jo je podarila, in nekaj korenja ter repe za povrhu, je pričakovala, da jo bova oba z Igorjem ubogala in jo upoštevala. Nekoč – ne bom pozabila – nameravala sva iti na obisk k prijateljici v Pulj, je moral oditi domov na vrat na nos, ker se je slabo počutila. Pa ni bilo nič hujšega, hvala bogu, toliko pa nisem hudobna, da bi ji želela kaj zlega, čeravno. Ko se je vrnil, je bil povsem drug človek. Že na poti do Pulja sva se začela pričakati in potem mi je kar naenkrat vrgel pod nos, da ne ve, če je smiselno, da se poročiva, ker še ni nobenih znakov, da bova imela tudi otroke. Malo je manjkalo, pa bi ustavila sredi avtoceste in ga postavila ven! V dno duše me je prizadel, in ko je opazil, da jočem in da se mi roke, ki so se krčevito oklepale volana, tresejo, je verjetno ugotovil,

da njegove besede niso bile nedolžna šala. Ker sem molčala, se je začel opravičevati, da ideja ni zrasla na njegovem zelniku, da je moral iti domov, ker je njegovo mamoglodalo, sem jalova ali nisem. Nobenemu človeku ne privoščim tistih trenutkov! Žensko bi zadavila z golimi rokami, na srečo sem to željo odgnala hitreje, kot se je porodila v moji glavi. Še sreča, da sta se prijateljičin mož in Igor za nekaj ur odpeljala z motorjem, da sva se lahko v miru pogovorili. Bila je zgrožena nad Igorjevimi besedami in previdno mi je namignila, naj raje razmislim o nadaljevanju najine zveze. Vtkanje njegove mame v odnose, ki sva jih imela, se ji je zdelo patološko. Od tridnevne dopusta nisem imela nič, saj sem se ves čas vznemirjala. Doma pa sem hitro šla v akcijo. Odšla sem na pregled k ginekologu, kar je vzelo kar nekaj mesecev časa. Ko sem 19. novembra dobila potrdilo, da je z menoj vse bp, sem ga pokazala Igorju ter ga obenem prosila, da gre na pregled še on. Skoraj bi ga kap od jeze! Zdelo se mu je nemogoče, da bi lahko on nosil krivdo za to, da ne zanosim. Vseeno se je čez nekaj tednov omehčal, na pregled pa je odšel v Avstrijo. Če bi ga pri nas kdo srečal na takšnem oddelku, bi se mu lahko zmešalo od sramu. Tega mu ni bilo treba reči, to sem

vedela. Potem je sledil šok, ki ga Igor ni mogel preboleti. Vsaj ob meni ne. Rezultati so bili zanj porazni. O njih se z domačimi ni mogel pogovoriti, zato je potem sledilo tisto, kar je bilo najbolj logično: razšla sva se. Njegova mama je dosegla svoje in potem je pol Štajerske vedelo, da zaradi mene, ker ne morem imeti otrok. Pustila sem ji veselje, saj sem se zavedala, da bo enkrat v prihodnosti njen pristanek na realnih tleh trd in zelo boleč. A vseeno ni šlo gladko. Napisala mi je več grdih pisem, ki so bili polni obtožb in pritlehnosti. Več kot toliko ne bi razpredala, ker besede, ki so takrat vrole iz nje, niso bile človeške. Na srečo sem bila dovolj samozavestna, da me ni prizadela. Vsaj ne toliko, kot je upala, da me bo,« pripoveduje Rozina.

Po tem se je zaklela, da se ne bo več pentljala z možkimi. Vrgla se je v magistririj, glede na to, da je področje, ki jo je zanimalo, doma v kemijski znanosti, je imela veliko dela, obveznosti, študija, tako da ji je časa zase in za razmišljanje o svoji intimi ostalo bolj malo.

Na nekih delavnicah je srečala Petra, ki je bil prijeten, neobremenjen, brez avtoritativne mame, ki bi mu krojila življenje.

»Zdelo se mi je, da sem čez noč padla v raj, tako lepo mi je bilo. Veliko sva se smejala, se družila, rada sva imela iste stvari. Ukvarjal se je s podvodno fotografijo, naučil me je potapljanja in vsega drugega, kar sodi zraven. Zdelo se mi je, da je najina zveza popolna, da je ni stvari, ki bi jo lahko oskrunila. Ponosna sem bila sama nase, ker sem

imela občutek, da imam končno varnost, ki sem jo potrebovala. Igor je bil le še medel spomin, nič drugega. Kadar Petra kakšen dan ni bilo bližju, sem mu verjela, da ima veliko dela, niti na kraj pameti mi ni padlo, da bi lahko bilo kaj drugega. Potem pa sem imela nekoč neko pot v Filharmonijo, kolegica, ki jo srečam na Kongresnem trgu, pa me povabi na klepet v bližnji lokalček. Komaj se usedeva, že zaslišim malo bolj glasen, razposajen smeh in takoj sem vedela, da je Peter. Nameravala sem vstati in oditi k njemu, pa se, na srečo, prej nagonsko ozrem čez ramo. Zagledam ga v kotu, za roke je držal mlajše dekle in jo božal po licu. Zdelo se mi je, da bom na mestu umrla. Srce mi je nehalo biti, in če natakari ne bi prinesel zraven kave še kozarca vode, bi omedlela. Policu so mi pričele polzeti solze, nisem vedela, kaj naj storim. Potem pa le povem kolegici, kaj se dogaja, takoj zatem, ko pogleda in vidi, koga imam v mislih, mi pomigne in ne da bi poplil kavo, se umakneva pri drugem izhodu na prosto. Zunaj mi pove, da tega tipa pozna, da je dekle, s katero je bil, njegova bivša, a da sta pred nekaj tedni vnovič začela hoditi. Menda sta v okolju, ki jima je bilo skupno, veljala za zelo srečen in zaljubljen par. Zdelo se mi je nemogoče, da bi bilo to res, saj sva v času, ki ga mi je opisovala, pogosto spala skupaj. Če ne drugega. Bila sva tudi na morju, kjer me je učil potapljanja. Obiskala sva mojo rojstno vas, seznanila sem ga s prijatelji iz mladosti...«

(Nadaljevanje prihodnjič)

Delo, bližina in čas

DAMJANA ŠMID

moj pogled

V davnih časih, ko še ni bilo pomivalnega stroja in so veliki lonci umazani čakali na delovne ročice, ni nihče bral nasvetov o tem, kako naj nauči svojega otroka delati. Otroci smo bili v delo hote ali nehote vključeni in to se nam je zdelo normalno. Tako kot spuščanje na napihjenih zračnicah po reki Sori. Kot nabiranje borovnic in klopov. Kot makadam. Kot bližina staršev nekje v hiši, na vrtu, na polju, v drvnicah. Življenje je bilo veliko bolj preprosto, povezano z naravo in z letnimi časi. Delo je bilo samoumevno. To ni bil projekt. Danes bomo pa kuhali. Naučila te bom speči potico. Preveri, če znaš pobirati krompir. Dala ti bom nagradne žetončke, če boš nesel smeti. Nismo spraševali, če se splača. Ni bilo dileme, pri kateri starosti si lahko sam odrežeš

kruh, pogreješ kakav, zakuriš v peči. Noben otrok ni bil tako utrujen od šole, od krožkov in šolskih projektov, da ne bi mogel pripraviti kosila, čuvati bratov, nahraniti krav, obesiti perila. Kuhali smo pri desetih letih, pospravljali brez vnaprej določenega urnika, delali vse, kar je bilo treba, tudi če nam ni bilo všeč. Domača naloga je bila narejena brez pomoči staršev, plakatov nismo izdelovali, učbenike smo imeli štiri, od didaktičnega materiala smo imeli samo barvne ploščice za učenje likov in množic. Bili smo pravi neuki siromaki v primerjavi z današnjimi otroki. Vedno pa smo šli k bolnemu sošolcu. Peš smo hodili v šolo, spotoma učili mlajše otroke socialnih veščin in se od starejših učili traparij. Nismo bili označeni kot otroci s posebnimi

potrebami, niti nadarjeni, ne hiperaktivni, ne nasilni. Nismo vedeli za vedenjske in čustvene motnje. K psihologu smo šli samo, če smo padli na glavo. Bili smo otroci, brez diagnoz, prilagoditev, nalepk in specialnih pomoči. Kako to, da smo sploh preživeli? Se izšolali in se naučili delati? Se znali dogovoriti brez posredovanja odraslih? Zrasli kljub fizičnim in psihičnim praskam? Včasih sicer malce čustveno in komunikacijsko okrnjeni, uničevalsko naravnani, z več ali manj vrednostnimi kompleksi, cepljeni proti tuberkulozi in drugačnosti.

Ampak to ni minus naše mladosti, to je lastnost našega naroda. Mogoče je lastnost naroda tudi odnos do dela. Ta se je iz znanih in neznanih razlogov sfizil, pokvaril, uničil. Mogoče tudi zato, ker je delo tako ostro razdeljeno

na umazano, vredno, ničvredno, večvredno, nehvaležno, smrdljivo, nečastno, lahko, težko, fizično, umsko, dobro plačano, zastojnsko. Zakaj nam bi sicer odrasli govorili, naj se učimo, da nam ne bo treba delati? So že takrat slutili, da bodo imeli delavci v naši deželici do sto šestkrat manjšo plačo kot njihovi direktorji in menedžerji? Razmerje je nenormalno, nemoralno in ponižujoče. In to gledajo, poslušajo in posnemajo otroci. Starši se pritožujejo nad otroki. Preklinjajo dan, ko so otroci zvedeli za pravice, in si želijo, da bi vedeli samo za dolžnosti. Radi bi odkrili način, da otroci ne bi jamrali, iskali bližnjic in da bi z veseljem poprijeli za delo. Poskrbeli za svoje stvari, zložili posodo v stroj, pospravili oblachila v omaro, očistili čevlje, pometali stanovanje, oprali avto, poskrbeli za hišne ljubljence, tudi če je namesto krave treba nahraniti samo malega morskega prašička

Ampak, niso otroci krivi, da je tako. Odrasli smo naredili ta svet takšen. Mi ustvarjamo umetno otroštvo, predvidljivo in vodeno igro, pretiran nadzor v imenu zaščite, animacije. Mi hitimo. Mi plačujemo čistilke, mehničarje in žive. Mi delamo namesto otrok, da se lahko učijo. Mi skrbimo za njihovo udobje. Mi jim ne pustimo rezati z nožem. Mi razmišljamo o poklicu, ki ga bo opravljal otrok. Mi smo prepričani, da bo otrok lažje preživel, če bo imel končano fakulteto. Mi jim rečemo, da se jim ne splača delati za pet evrov na uro.

In če se vrnem na začetek, na davne čase in makadam. Mi smo imeli starše v bližini. Pokazali in dali so nam delo. Imeli pa smo tudi veliko več otroštva, kot ga imajo naši otroci. Če želimo, da bodo otroci delali, potrebujemo dve stvari. Bližino in čas. Z bližino ustvarimo odnos, večamo motivacijo in dajejo zgled. Čas pa poskrbi, da je narejeno.

Zanimivosti

Planinski izlet: Vošca (1734 m)

Travnata lepotica

Njen vršni del je idilični turnosmučarski vrtec. No, za letos ne več; za naslednjo sezono. Sicer pa pravljica planina z vrhunskim razgledom.

JELENA JUSTIN

Vošco, travnato lepotico v zahodnih Karavankah, vsi dobro poznamo. Odkrivali smo jo že velikokrat, vsakič z druge strani. Ko deželo prekrije snežna odeja, ko je modro nebo, se mi zdi obisk Vošce nekaj za dušo; razglednik, ki napolni srce s pogledom na Martuljkovo skupino, na Prisojnik, Jalovec, Mangart. Pri tokratnem vzponu je bil sneg v zadnjih vzdihljajih, vmes je snežilo, pa se je spet zjasnilo, pokazalo modro nebo in posijalo sonce.

Po avtocesti se zapeljemo do Hrušice in zavijemo na regionalno cesto proti Kranjski Gori. V Gozdu - Martuljku zavijemo proti vasi Srednji vrh. Po cesti nadaljujemo proti kmetiji Jurež, kjer

na desni strani zagledamo opuščeno (no, vsaj videti je tako!) hišo, kjer parkiramo. Sprehodimo se do Jureževe kmetije in tik pred njo zavijemo na travnato pobočje nad kmetijo. Sledimo kolovozni poti, mimo lesenega objekta. Nadaljujemo ob Jureževem grabnu, kjer tudi v poletnih mesecih vodi nemarkirana pot na Vošco. Pot se najprej vzpenja preko travnika, nato skozi gozd, v nekaj okljukih precej pridobimo na višini. Pot je sem in tja precej strma. Prečimo Jurežev graben in v nekaj metrih dosežemo travnik Jureževe planine. Smo na višini približno 1400 metrov. Zavijemo rahlo bolj v desno in dosežemo panoramsko cesto, ki sicer pripelje od Korenskega sedla do t. i. Železnice. Prečimo cesto in se poženemo naravnost v

breg. Kmalu dosežemo gozd in ko ga prehodimo, smo na vršnem travniku Vošce. V daljavi zagledamo nam vsem dobro znane ruševine stare pastirske kočice, ki je kar nekako zaščitni znak Vošce.

Če smo se na Vošco odpravili v zimskih mesecih, pred seboj zagledamo zasnežen travnik v vsej svoji deviškosti, kar pomeni, da še nihče ni smučal po njem, če pa ne bomo ravno zgodnji, bo za razdevičenje že prepozno. Po desni strani travnika se vzpnemo do ruševine. Do vrha smo potrebovali uro in 50 minut.

Vošca me res še nikoli ni razočarala, vedno je postregla z odličnim razgledom, da je vse skupaj bilo videti že skoraj kičasto. Ampak zame narava nikoli ne more biti kičasta. Prelep razgled,

Vzpon po strmem travniku nad panoramsko cesto / Foto: Jelena Justin

ki se začne na Kukovi špici, nadaljuje preko Oltarja do Martuljših Ponc in Špika, Frdamanih polic, do Razorja in Prisojnika, Mojstrovk, Jalovca, Ponc, do Mangarta, Viša in Montaža.

Z Vošce lahko nadaljujemo tudi preko Zajčnika in Blekove planine do Trupejevega Poldneva, a za takoturo bi potrebovali približno 6–7 ur.

Pred nekaj tedni je bil vršni travnik prekrit z nekaj deset centimetrov snežne odeje in sledi kakšnih smučarskih zavojev ni bil. Ko sem se vzpenjala proti vrhu, so se zelo hitro nagrmadili črni oblaki in začelo je snežiti, vendar, kakor hitro je začelo, je tudi prenehalo in ponovno se je pokazalo modro nebo in posijalo sonce. Hja, kot sem rekla: Vošca nikoli ne razočara.

Do jeklenega konjička se vrnemo po poti vzpona. Previdno le po strmem travniku, ki nas pripelje do panoramske ceste, potem se pa preko Jureževga grabna vrnemo do jeklenega konjička.

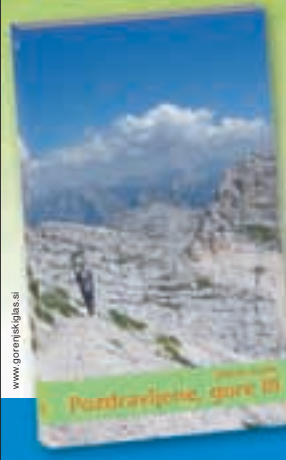
Nadmorska višina: 1734 m
Višinska razlika: 774 m
Trajanje: 3 ure
Zatevnost: ★★★★★

Vošca s črnimi oblaki. Blížalo se je nekajminutno neurje.

A za neurjem je posijalo sonce. / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR.
Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15
EUR

Gorenjski Glas

Dlje pod vodo kot doma

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Dva dneva pod geslom: izprezimo! Kaj, si misli vsak v peterici po svoje! Smer – goriški konec. Prijatelja nas pričakata pred kletjo. Med trtami, ki so ob misli na jesen čista poezija, se delajo lučke na visokih stebelcih regrata. Vrh nizkega pobočja se gre vetrca »skrivalka« med listjem s toliko odtenki, da bi jih bil vesel vsak slikar krajinar. In pri tem nagajivo šušti. Zadovoljstvo ima mehurčke, kot so tisti v pečljastih čašah. Na robu vinograda me že čaka posoda, v njej pa grmič srčnega zelja z velikimi listi. Ko sem pred četrto stoletja zvedela, da v Renčah pravijo melisi srčno zelje, sem izraz posvojila. Zveni kot stara ljudska pesem o (ne)srečni ljubezni. Naši želodčki so pocrkliani z

imenitno joto s kožaricami. Vrstijo se besedne nagajivosti in vmes trešči ena tudi na moj račun, »da dlje zdržim pod vodo kot doma!« O kakšnih vajah in pisnih odnosih z računalnikom so pa vsi tiho! Sicer mi pa moj drug priimek daje svobodo. Spet doma se grmiček srčnega zelja brž zmanjša.

Krompirjev zavitek z drobnjakom in srčnim zeljem

Za 1 pekač potrebujemo: 275 g listnatega testa, 1 čebulo, 100 g slanine, nekaj kapljic oljčnega olja, 750 g kuhane, olupljenega, dobro ohlajenega krompirja, 3 rumenjake, osmimo l kisle smetane, 1 šopek drobnjaka, 1 šopek peteršilja, 1 pest srčnega zelja (melise),

sol, poper, ščep muškata, 1 žlica mleka.

Čebulo prepražimo na drobno zrezani slanini. Po potrebi dodamo nekaj kapljic olja, da se čebula ne zažge. Krompir grobo naribamo. Dva rumenjaka razžvrkljamo, dodamo smetano, krompir, čebulno mešanico, sol, poper in ščep muškata. Razvaljamo testo, ga centimeter do centimeter in pol stran od robu namažemo z nadevom, zvijemo in z robom na spodnji strani položimo na pekač, obložen s papirjem za peko. Zmešamo mleko in rumenjaki ter premažemo zavitek. 10 minut ga pečemo na 200 °C, še enkrat premažemo z mešanico mleka in rumenjaka, nato pa ga še 15–20 minut pečemo na

temperaturi, znižani na 175 °C. Ponudimo lahko s hruščljivo solato ali k sočnim mesnim jedem z omako.

Panna cotta z mangovim pirejem in srčnim zeljem

Za 6 posodic potrebujemo: 1 strok vanilje, 1,5 cm svežega ingverja, 400 g kokosovega mleka, 3 žlice trsnega sladkorja, 100 g smetane, 5 lističev želatine, 1 zrel mango (okoli 500 g), 1 eko limeto, 12 lističev srčnega zelja (melise), kokosov čips po želji.

Vaniljev strok izpraskamo. Ingver olupimo, ga naribamo ali zrežemo na majhne kocke. Zmešamo kokosovo mleko, smetano, sladkor, vaniljo, strok in sredico, ingver ter zavremo. Kokosovo mleko damo za 1 uro

na hladno, potem ga precedimo in odstranimo strok ter ostanke ingverja. Želatino za 10 minut namočimo v mrzlo vodo, jo ožmemo in raztopimo v kokosovem mleku. Panna cotta nalijemo v šest kozarčkov, v vsakega do do tri četrtine, in damo v hladilnik vsaj za 4 ure. Šest lističev srčnega zelja nasekljamo na tenko; eko limeto obrubimo in iztisnemo sok. Mango olupimo, odstranimo peško in ga zrežemo na kocke.

Mangove kocke, limetin sok in lupinico zmešamo z meliso in prav tako damo na hladno. Preden ponudimo, naložimo na panna cotto mariniran mango, posodice pa okrasimo z listki srčnega zelja.

Pa dober tek!

Arbeit macht frei

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Domnevam, da je geslo »Arbeit macht frei« znano večini od nas, tudi tistim, ki niso poznavalci nemščine in novejšje zgodovine. Za citiranje tega napisa, ki razglasa, da delo osvobaja, imamo dvojni razlog. Prvi je jutrišnji praznik dela, drugi bližnja 70. obletnica konca druge svetovne vojne, v kateri je bila citirana trditev do konca zlorabljenega. Napis Arbeit macht frei je namreč »krasil« vhode v zloglasna nacistična taborišča smrti. Da prihajajo na kraj, kjer delo osvobaja, so prebrale množice Judov in drugih, ki so vstopali. Prebrali so ga nad vhodi v Auschwitz, Dachau, Gross-Rosen, Sachsenhausen, Theresienstadt (Terezín)

Glede na to, kaj se je zgodilo z večino tistih, ki so bili v te kraje poslani, je bil to višek cinizma, ki so ga zmogli nacisti.

Da bi to reč bolj razumeli, pojasnimo izvor napisa. »Arbeit macht frei« je bil naslov novele, ki jo je leta 1872 objavil nemški nacionalist Lorenz Diefenbach; brali so ga tudi nacisti kot največji nacionalisti 20. stoletja. Po letu 1928 je to geslo uporabljala celo weimarska republika (tista vlada Nemčije, ki jo je 1933 nasledil Hitler); z njim je hotela ponzoriti blagodejnost javnih del, ki naj bi bila rešitev za problem velike brezposelnosti v državi. To geslo je bilo tudi parafraza srednjeveškega gesla »Stadtluft macht frei« (Mestni zrak osvobaja), ko je bilo v mestih pač več svobode kot na podeželju.

Manj cinizma je bilo v napisu »Jedem das Seine« (Vsakemu njegovo), ki je krasil vhod v taborišče Buchenwald in hotel povedati, da bo na tem kraju tisti, ki vstopa, dobil, kar si zasluži. Sicer pa se lahko 70 let po osvoboditvi in ukinitvi taborišč vprašamo, ali delo sploh kdaj osvobaja? Mar ne piše že na začetku Biblije, da bo mukotrno delo v potu svojega obraza kazen za izvirni greh in da se bo ta kazen izvrševala, dokler bo trajal ta svet! Se je z delom o človeški zgodovini sploh že kdo osvobodil? Ne, ni se. Delo večini omogoča preživetje, to pa samo po sebi še ni svoboda. Svoboda je pravzaprav svoboda od dela. Svobodni so slej ko prej tisti, ki živijo od premoženja,

ne od dela. Od zemljiške posesti, premoženja v zlatu in dragih kamnih, denarja v gotovini ali naloženega v vrednostne papirje. Z drugo besedo: od kapitala, ne od dela. V minulem stoletju smo mnogi verjeli ali dejavno sodelovali v utopičnem projektu, ki je potekal v znamenju trditve, da gre delu čast in oblast in ga je razglasil zlasti drugi od obeh totalitarizmov. Potem pa se izkazalo, da gre tudi v tem projektu za cinizem partijske vladavine. Komunistične partije so razglasile, da vladajo v imenu delavskega razreda, dejansko so vladale namesto njega. Tudi vodilni komunisti, ki naj bi se potegovali predvsem za skupnostni interes, so živeli predvsem od privilegijev oblasti in ne od lastnega dela.

Delo torej ne osvobaja. Mugresta vsaj čast in oblast? Oblast očitno ne. Čast? No, pa naj bo vsaj čast. Ne glede na vse načine, na katere so se v minulem stoletju norčevali iz dela in delavcev, ostaja delo vsaj vrednota. Te si ne smemo pustiti vzeti. Če se tisti, ki živijo od privilegijev in od tistega, kar so nagrabili, delajo iz delavca norca, mora biti vsaj delavec sam na svoje delo ponosen. Če delo ne osvobaja in ne prinaša oblasti, potem naj mu ostane vsaj čast. Proletarci vse dežel, intelektualci in fizikalci, redno zaposleni in prekarci, ne smejo dopustiti, da se razvrednoti delo kot vrednota. To je aktualno bistvo prvomajskega sporočila. Ne delamo le zato, ker moramo, ampak tudi zato, ker je smiselno.

Vaš razgled

Čeprav je nemški ovčarki na fotografiji ime Luna, kot lahko vidimo, sploh ni za luno, ampak se ravno nasprotno ravna po zdravi »pasji« pameti. Pameten kuža še kako dobro ve, da si je v naših planinah ob premočnem soncu treba poiskati primerno ohladitev. Če je na voljo korito s svežo gorsko vodo, še toliko bolje. Naj se vsaj Luna počuti kot v blejskem enojcu, če se je že Luka Špik odločil preskočiti letošnjo veslaško sezono. I. K. / Foto: Tina Dokl

Čeprav nam prvi pogled na dve fotografiji, združeni v eno, ne razkriva pretirane podobnosti, zagotavljam, da so tako na levi kot desni fotografiji isti trije bankomati v turističnem predelu Aten. Razlika je predvsem v tem, da je bilo iz njih na neko letošnjo februarso soboto popoldne še mogoče dvigniti denar, naslednji dan, v nedeljo dopoldne, pač ne. Noč ima svojo moč, bi lahko rekli, ali pa da imajo nekateri Grki v krizi povsem drugačen pogled na banke, kot smo ga v zadnjih dveh letih imeli Slovenci. Mi smo nekatere slovenske banke s svojim denarjem v milijonskih zneskih dokapitalizirali. I. K. / Foto: Igor Kavčič

Odškodnine, ki še kar čakajo

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Slovenski finančni minister Dušan Mramor februarja letos, ko je prišel v Bruselj na sestanek evroskupine, do Grčije in njene vlade ni bil čisto nič prijazen. Očital jim je, da so pri iskanju kompromisa šli samo do nekaj velikih držav, Slovenijo pa enostavno zaobšli. Med drugim je tedaj dejal: »Pri takšni izpostavljenosti, kot jo ima Slovenija do Grčije, pri takšni solidarnosti, kot smo jo nudili, je Grčija sporočila, da namerava povečevati pokojnine, poviševati plače, zaposlovati v javnem sektorju in zahtevati dodatno zmanjševanje obveznosti do Slovenije, medtem ko v Sloveniji znižujemo plače

in varčujemo na vseh področjih.«

Minister Mramor je potem nadaljeval, da bo Slovenija vztrajala pri tem, da Grčija poravnava svoje obveznosti in nadaljuje strukturne reforme. Minister pa s svojo ostrino ni nič govoril o tem, da smo s tistim našim grškim posojilom v višini 1,2 milijarde evrov v bistvu reševali posojila bank, med njimi predvsem nemških.

Naši politiki so v Evropi neverjetno junaški, kadar je treba udarjati po državah v krizi, in izjemno poslušni do tistih navzgor, ki v bistvu kreirajo evropsko politiko. Slovenija se s tem še naprej kaže v svoji majhnosti,

saj ji ne pade na misel, da bi se recimo v Evropi predstavljala kot ena nekoč najbolj naprednih delov socialističnega sveta, ki je tudi znotraj Jugoslavije uveljavil velik del avtonomije in stikov z razvitim kapitalističnim delom Evrope. Še posebej Nemčija je bila od nekdanj naš pomemben gospodarski partner. Navsezadnje smo vsaj z Avseniki pomembno vplivali na njihovo kulturo.

Grčija ima v evropski zgodovini in kulturi precej pomembnejšo vlogo od Nemčije. V tej državi so nekoč izumili matematiko, s pomočjo katere jim zdaj natančno Nemci računajo njihove dolgovne, da o drugih izumih,

kot so filozofija, demokracija, država itd. niti ne govorimo. Slovence z Grki v odnosu do Nemčije družijo nekaj izredno pomembnega. Od vseh držav, ki so jih Nemci okupirali v drugi svetovni vojni, namreč samo Grčiji in Sloveniji niso izplačali vojne odškodnine. Slovenija je pripadala Jugoslaviji, tej pa je bilo po pariškem sporazumu 24. januarja 1946 za vojno škodo, ki ji jo je povzročila Nemčija, priznana 36 milijard dolarjev odškodnine. Tega denarja Jugoslavija ni dobila, saj z Nemčijo nikoli ni sklenila mirovne pogodbe. Rešitve problema se ni lotila tudi nobena od vlad v samostojni Sloveniji, čeprav jih na

to vsa leta opozarjajo vsaj člani Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. Leta 1994 je državni zbor vlado celo pozval, naj pripravi celovito oceno vojne škode in pripravi zahtevek Slovenije do Nemčije, Italije in Madžarske ter z njimi nadaljuje pogajanja za plačilo vojne odškodnine, a tega sklepa do danes ni realizirala nobena vlada.

Ker naj bi po sukcesijski delitvi Sloveniji pripadlo 16 odstotkov skupnih terjatev, bi iz naslova vojne škode lahko dobili 3,5 milijarde evrov. Grki v svojih pogajanjih z Nemci ves čas izpostavljajo, da je treba najprej poplačati zgodovinske račune, potem pa današnje.

OGNJENA ENERGIJA

Na nedavni Slovenski polki in valčku so s polko Našel te bom prepričljivo slavili Ognjeni muzikanti. Za uspeh sta bili po mnenju harmonikarja Petra Vidmarja ključni energija, ki jo oddajo na odru, ter kvalitetna izvedba pozitivne skladbe.

Ana Šubic

Pro lanskem drugem mestu na festivalu Slovenska polka in valček so na letošnjem jubilejnem, 20. festivalu gledalci v kategoriji polk daleč največ glasov namenili Ognjenim muzikantom in skladbi Našel te bom, ki je delo harmonikarja zasedbe Petra Vidmarja, besedilo pa je napisal njihov prijatelj Damjan Pasarič. Fantje pravijo, da jim še bolj kot sama nagrada pozitivne občutke vzbujajo misel, da imajo za seboj tako veliko število ljudi, ki jih spremljajo in podpirajo. Gre za njihov največji dosednji festivalski uspeh (na lanskem Ptujskem festivalu so prejeli tudi strokovno nagrado za najboljši kvintet), a to ne pomeni, da bodo počivali na lovoričah, pač pa jim je zmagala dala nov zagon za naprej.

Ansambel Ognjeni muzikanti, ki je letos predstavil prvo zgoščenko z naslovom Ognjeni med vami, je nastal konec leta 2010. Sestavlja pa ga pet mladih glasbenikov: Aljoša Jurkošek iz Štor pri Celju, Gašper Salobir iz Laškega, Samo Kališnik in Uroš Steklasa iz Kamnika ter že omenjeni Peter Vidmar iz Žej pri Komendi. S slednjim smo se pogovarjali o nedavnem festivalskem uspehu in prihodnjih načrtih.

Vaša polka je prejela blizu tri tisoč glasov gledalcev, kar je več kot vseh preostalih pet polk skupaj. Sta bila zmaga in tak naskok za vas preseženje?

Ognjeni muzikanti / Foto: arhiv ansambla

»Res smo si iskreno želeli zmage, vseeno pa je glede na ostalo konkurenco bil tak naskok za nas veliko preseženje. Še enkrat hvala vsem, ki ste glasovali za nas.«

S čim ste po vašem mnenju uspeli prepričati občinstvo?

»Z energijo, ki jo oddajamo na odru, verjetno pa je nekaj doprinesla tudi kvalitetna izvedba pozitivne, vesele skladbe.«

Nam lahko zaupate kaj več o nastanku zmagovalne polke?

»Najprej sem se spomnil melodijo refrena in jo posnel na telefon. Čez nekaj časa sem se lotil aranžmaja, kjer sem dodal še kitico in instrumentalni del. Takrat

sem tudi dobil idejo za tematsko skladbo, obenem pa tudi njen naslov, kar je tekstopisec Damjan Pasarič odlično upošteval in napisal besedilo, ki mi je zelo všeč. Naš prvotni namen je bil skladbo izdati na CD-ju Ognjeni med vami, vendar smo se potem skupaj odločili, da z njo nastopimo na festivalu Slovenska polka in valček 2015.«

Kdo so bili vaši favoriti na letošnjem festivalu?

»Favorita med valčki sta bila ansambla Vikend in Unikat, med polkami pa ansambel Sekstakord.«

So vam sicer ljubše polke ali valčki?

»Težko se odločim, kaj mi je ljubše. Pri obeh pa

sem bolj pozoren na melodijo.«

Ansambel sestavlja pet mladih glasbenikov. Imate kakšnega vzornika v narodno-zabavni glasbi?

»Prav vzornikov nimamo, ker želimo biti unikatni, prepoznavni. Vpliv na naše ustvarjanje pa zagotovo imajo Ansambel bratov Avsenik, Alpski kvintet, Štajerskih 7..., ki jih izredno spoštujemo in cenimo.«

Kakšne načrte imate v prihodnje?

»Najprej posneti video-spot za zmagovalno skladbo Našel te bom, nastop na festivalu Števerjan, v začetku naslednjega leta pa naš drugi samostojni koncert in izdaja novega CD-ja.«

LEGENDI V DOMAČIH VIŽAH

Gosta nocojšnje oddaje Domače viže z Aljažem na Radiu Kranj bosta Tine Lesjak in Janez Per.

Ana Šubic

Vsak zadnji četrtkov večer v mesecu je na Radiu Kranj rezerviran za oddajo Domače viže z Aljažem. V oddajo, ki bo na sporedu nocoj med 19.30 in 22. uro, je voditelj Aljaž Miklavčič - Oberkrainer povabil dve legendi domače narodno-zabavne glasbe: Tineta Lesjaka in Janeza Pera.

»Tine Lesjak je harmonikar, kralj polk in valčkov, avtor skladb in še bi lahko naštevati. Maja bo praznoval trideset let glasbenega delovanja in ob tej priložnosti v svojem domačem kraju v Oplotnici pripravlja jubilejni koncert. Kot pravi, je napisal

že ogromno skladb, melodij za različne slovenske narodno-zabavne ansamble. Več kot sto melodij pa je napisal tudi za svoj ansambel Bratje iz Oplotnice, ki bodo tudi vrhunec njegovega koncerta. Pisal je in še vedno piše za Modrijane, Pogum, Vrt, Zreško pomlad, Navezo, Nemir ..., njegove najbolj znane melodije pa so Mnogo zdravja, Tovornjakar, Zapoj stari prijatelj, Klopotec in Spev za godca. Drugi gost oddaje pa bo Janez Per, vodja Alpskega kvinteta in maskota Alpskega večera. Poslušalce bo povabil na 29. Alpski večer, ki bo prihodnji mesec v Bohinju. Oddaja bo zelo zanimiva,« napoveduje voditelj Aljaž Miklavčič - Oberkrainer in vabi k poslušanju.

Voditelj oddaje Aljaž Miklavčič - Oberkrainer z gostom Tinetom Lesjakom / Foto: Primož Pičulin

Bliža se Alpski večer

Alpski večer bo tudi letos v Bohinju. Organizator Turizem Bohinj v sodelovanju z ansamblom Alpski kvintet in agencijo Geržina Videoton tradicionalno prireditev pripravlja v soboto, 16. maja, v dvorani Danica v Bohinjski Bistrici. Devet ansamblov (klasičnih kvintetov) bo za ljubitelje harmonike in narodno-zabavne glasbe v skoraj štiriurnem programu v živo izvedlo petdeset polk in valčkov. Gostitelj prireditve Alpski kvintet, kateremu se je ponovno pridružil Oto Pestner, je v program povabil ansamble Zupan, Slovenski zvoki in Poskočni muzikanti ter Kvintet slovenskih deklet, občinstvu pa se bodo predstavili tudi popularni ansamblji z nemško govornega območja: Die Kathreiner iz Nemčije ter Die Eurosteirer, Koralm Krainer in Die Tregister iz Avstrije. Prireditev bosta povezovala Franci Podbrežnik in Lisa-Maria Überbacher, voditeljica televizije Folx TV. Televizijska ekipa pod vodstvom producenta Smiljana Greifa in režiserja Marjana Kučaja bo Alpski večer tudi posnela, na Televiziji Slovenija pa ga bodo predvajali v dveh delih v poletnih mesecih.

NAGRADNA KRIŽANKA

SALONI POHIŠTVA

Kakovost. Trajnost. Zadovoljstvo.

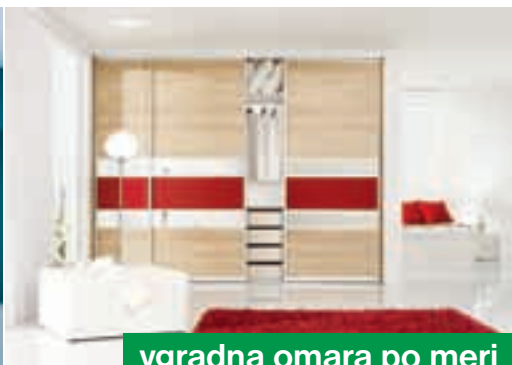
kuhinja LAGUNA

gorenje kuhinja MAXIMA

otroška in mladinska

soba TEMPO

vgradna omara po meri

Salon Prevc

Kranj,
Dorfarje 17,
Žabnica,
tel.: (04) 502 19 00,
e-pošta:
info@prevc.si

Alples studio

Ljubljana BTC,
BTC hala 10,
tel.: (01) 541 18 20,
e-pošta:
alples.studio@prevc.si

NOVO

dnevna soba NIRVANA

Pohištvo, ki ga priporoča Peter Prevc!

1. nagrada: vzglavnik Standard; 2. in 3. nagrada: otroški tabure KID; 4. in 5. nagrada: stenski plakat Petra Prevc.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 13. maja 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

SESTAVIL: F. KALAN	RUSKO TOVORNO LETALO	LUKA NA CIPRU	LETOVIŠČE OB ZENEV- SKEM JE- ZERU	NOEL REEDING	BANJA	EGIPČAN- SKI BOG SONCA	ITAL- MOTORNO KOLO	OLJKIN PLOD	DAROVALEC	PEVKA ČERNE	SLOVANSKI VLADAR
NAŠA PEVKA (A. G.)				10							
ČEŠKA TENIŠKA IGRALKA (MARTINA)										6	
PRAV- LJICNO ŠTEVILO				NAŠA IGRALKA (ANA) AFRIŠKA ŽIVAL				18			
JUDOV SIN					REKA V RUSJI NAVTIČNA PRIPRAVA						SPLAVILO STRAS
VRH NAD VIPAVO						BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA USPEŠNA POPEVKA					
OSKAR KOGOJ		13	STATUA NOMINALNA VREDNOST			17		EDEN IN DRUGI RAŽENJ			
ITAL. PEVKA (ORNELLA)								BIVŠJI IT. SMUČAR (PIERO) SKALNA ZAGOZDA			12
GORENJSKI GLAS	GLAVNO MESTO ALBANJE	GOVORNIK STRAHOVIT ORKAN							RENATA LAPANJA VEČERNA DRUŽABNA PRIREDITEV		
NOVO- TVORBA						DIRKALNA STEZA REŽISER RUSSELL			8		
KRAJ V SREMU					ŽELATIN- SKA SNOV SPELEOLOG						
NORDIJSKA MORSKA BOGINJA				JAPONSKA DENARNA ENOTA	11			IGRALKA GARDNER GR. MUZA POEZIJE			
TURŠKI VELIKAŠ		4	SIDRO AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)							GRAFIČNI ZNAK ZA POUDAREK	BREZ- KUŽNOST
DELNI ZLOM	19					ANTIČNA ZGRADBA V PULJ ODVAZALEC SMETI					
SLADKO TROPSKO SADJE							AJANT SLOVNIČAR AASEN		2		
GORENJSKI GLAS	HRBTNA STRAN KOVANCA	BLAGA KAZEN ZA PREKRŠEK	BAROČNA VRTNA UTA ZBIRALNA LEČA								
ZGORNJA OKONČINA				DRŽAVNIK MORALES NAŠ ALPINIST (FRANC)				LEON PINTAR NAŠ SLIKAR (NIKOLAJ)			
RAMENSKI NAŠITEK	3							CONA ŽLAHTNI PLIN (Ne)		14	
SKOPLJEN SAMEC GOVEDA				NOSILEC ZAVESE DALJŠI MOŠKI SUKNJIČ		21					
VOJAŠKI ODPOSLA- NEC							ERBUJ LADJSKA KABINA			RIMSKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE	DRŽAVA V ZDA
RIMAČ							TURŠKI DVOREC DARILCE	5			
PROMETNI OBJEKT OB CESTI				15	EVROPSKI VELETOK NASELJE V DRAVSKI DOLINI						
ERMITAGE KOLIMATOR OKTAMETER OPONKA SOAREJA	VERZ IZ OSMIH STOPIC	KRAJ PRI SEŽANI SL. PEVKA (M. Z.)					20	RAST- LINSKA BODICA 1+1=?			
REKA V ETIOPLI				PISARNA TV VODI- TELJICA (ALENKA)	16					OLIVER STONE EVA NOVŠAK	
BORILNA VEŠČINA								RELIGIJA			9
TANJA RIBIČ			VODNA ŽIVAL ETILNI ALKOHOL					ANTIČNO IME REKE GUADIANE			
OČKA	7										
PISATELJ LOVRAK											
KIRURŠKA IGLA						PLESNI LIK PRI ČETVORKI					
PISATELJ SELIŠKAR			1								
KRILATI DEČEK											
TOKOVNI POSREDNİK											

1	2	3	4
5	6	7	8
	9	10	11
12	13	14	15
16	17	18	19
20	21		

Mesečna akcijska ponudba na www.prevc.si

DRUŽABNA KRONIKA

ZA MISTRA TRIJE GORENJCI

Med finalistke izbora Mister Slovenije 2015 so se prebili tudi trije postavni Gorenjci: Andraž Logar iz Kranja, Matjaž Mavri Bonclj iz Tržiča in Miha Repinc iz Bohinja.

Ana Šubic

Ljublanski klub Circus je pred kratkim gostil polfinalni izbor Mister Slovenije 2015. Petnajst postavnih polfinalistov je dodobra razgrela občinstvo, obenem pa skušalo narediti čim boljši vtis na organizatorje in strokovno komisijo, ki so jo sestavljali aktualni mister Slovenije Mitja Nadižar, miss športa Slovenije 2009 in modna

blonterka Ajda Sitar ter manekeni Karin Škufca, Nejc Zidar in Domen Mihelič. Na koncu so izbrali deset finalistov, preboja v finale pa so se razveselili tudi vsi trije gorenjski kandidati: Andraž Logar iz Kranja, Matjaž Mavri Bonclj iz Tržiča in Miha Repinc iz Stare Fužine v Bohinju.

Fantje so pod koreografsko taktirko Mihe Krušiča navduševali v športnem izhodu, uličnem stilu in modnem spodnjem perilu. Program so poleg izklesanih mladeničev

popestrili še plesalci plesnega studia Pro Dance, za glasbene minute pa sta poskrbela mlada vokalistka Anja Baš ter glasbenik in kantavtor Žan Serčič. Večer je zabavno povezoval Tadej Bricelj, ki mu šal ni zmanjkalo in je nasmejal še tako zadržanega obiskovalca.

Finalni izbor, v katerem bodo izbrali novega mistra Slovenije, bo v začetku junija. Pred tem pa finaliste čakajo številne aktivnosti in preizkušnje, ki bodo

organizatorjem in komisiji olajšale izbiro zmagovalca. Ta se svetovnega izbora letos ne bo udeležil, so pa organizatorji zanj pripravili številne nagrade, med njimi tudi odhod v italijansko prestolnico mode, kjer ga čaka pogodba z modno agencijo. »Letos tako iščemo dober model in dobrega manekena, kar pomeni, da so mere zelo pomembne, prav tako tudi višina, karizmatičnost in fotogeničnost,« poudarja jo organizatorji.

Deseterica finalistov izbora Mister Slovenije 2015. Gorenjci bomo pesti stiskali za Kranjčana Andraža Logarja (številka 7), Tržičana Matjaža Mavrija Bonclja (številka 5) in Bohinjca Miha Repinca (številka 4). / Foto: Vid Rotar (arhiv organizatorja)

Strokovno komisijo so sestavljali Ajda Sitar, Mitja Nadižar, Nejc Zidar, Karin Škufca in Domen Mihelič.

Organizatorja Erik Ferfolja in Nina Uršič z Miho Krušičem, ki je poskrbel za koreografijo polfinalistov.

Večer je popestrila tudi pevkica Anja Baš.

Voditelj izbora Tadej Bricelj in balerina Ana Klačnja

VRTIMO GLOBUS

Kraljevi zajtrk za najbolj vztrajne

Princ William in princesa Catherine sta Britancem, ki že več dni kampirajo pred porodnišnico, kjer bo vojvodinja Cambriška vsak čas povila drugega otroka, v zahvalo za podporo poslala kavo in rogljiček. »Dva moža sta zjutraj potrkala na naš šotor in rekla dobro jutro, vojvoda in vojvodinja Cambriška vam pošiljata zajtrk,« je povedala ena izmed presrečnih tabornic in povedala, da neki šestdesetletni Britanec pred porodnišnico tabori že od 16. aprila.

Jeremy Jackson zabodel neznanega moškega

Nekdanjega zvezdnika serije Obalna straža Jeremyja Jacksona (34) so aretirali, ker je namerno zabodel neznanega moškega in zbežal s kraja zločina. Igralec je bil obtožen napada s smrtonosnim orožjem in bil v nekaj urah proti varščini izpuščen iz zapora. Neznana žrtev je utrpela poškodbe zgornjega dela trupla in se zdravi v bolnišnici. Jackson je za TMZ povedal, da je bila vse skupaj samoobramba in da je bil žrtev spodletelega ropca.

Sam Smith moral prekiniti turnejo

Britanski pevec Sam Smith (22) je moral zaradi krvavitve glasilk prekiniti turnejo po Avstraliji. »Zelo sem žalosten, da moram zaradi vokalne preobremenjenosti predčasno končati turnejo. To se mi dogaja že dlje časa, toda sinoči se je prvič pojavila krvavitev glasilk,« je oboževalcem sporočil pevec, ki pravi, da mora upoštevati navodila zdravnika in svoj glas minimalno obremenjevati, če se želi izogniti hujšim zapletom. Glasbenik je nastopil le na enem koncertu v Sydneyju.

Polna hiša se vrača na male zaslon

V devetdesetih letih zelo priljubljena serija Polna hiša se s trinajstimi popolnoma novimi epizodami vrača na male zaslon. V njih naj bi zaigrala prvotna igralska zasedba: Candace Cameron Bure, Andrea Barber, John Stamos in Jodie Sweetin ter dvojčici Mary-Kate in Ashley Olsen. Muhasti dvojčici trdita, da ju k snemanju ni nihče povabil in da sta za nadaljevanje izvedeli iz povsem drugih virov.

Triindvajsetletna Rija Droždek iz Zgornjih Bitenj je študentka farmacije, smer kozmetologija. Poleg tega je trenerka gimnastike, saj je bila tudi sama včasih gimnastičarka. Ima svojega konja, saj zelo rada jaha, poleg tega pa se ukvarja tudi s številnimi drugimi športi, od teka in rolanja do odbojke. Je tudi manekena in model. / Foto: Gorazd Kavčič

Dežela pravljic spet odpira vrata

Na Straži so po uspešno končani zimski sezoni v preteklih dneh že zakorakali v poletno sezono.

MATEJA RANT

Bled – Na smučišču Straža je tako ob koncu tedna že odprto sankališče, ki bo od 4. maja do 12. junija obratovalo tudi ob petkih. Med glavno sezono, to je od 1. julija do 15. avgusta, bodo ponovno omogočili še nočno sankanje, ki so ga uvedli lani. Ta konec tedna pa vrata znova odpira tudi Dežela ljudskih pravljic, in sicer v soboto in nedeljo ob 11. uri. Dežela ljudskih pravljic pod smučiščem Straža tako spet vabi v družbo vil,

Ajdovske deklince, divjega lovca na zlatoroga, divje babe z Babjega zoba in povodnega moža. S pripovedovanjem ljudskih pravljic in interaktivnimi igrami spodbujajo tudi ob petkih. Med glavno sezono, to je od 1. julija do 15. avgusta, bodo ponovno omogočili še nočno sankanje, ki so ga uvedli lani. Ta konec tedna pa vrata znova odpira tudi Dežela ljudskih pravljic, in sicer v soboto in nedeljo ob 11. uri. Dežela ljudskih pravljic pod smučiščem Straža tako spet vabi v družbo vil,

Poletno ponudbo na Straži so po besedah Uroša Ambrožiča iz Infrastrukture Bled že lani popestrili s številnimi novostmi. Poletnemu sankanju in pustolovskemu parku se je pridružila omenjena Dežela ljudskih

pravljic, v sodelovanju s Turističnim društvom Bled, Občino Bled, Turizmom Bled in Pustolovskim parkom Bled pa so obnovili trimstezo, ki je postala blejska »fitnes promenada«. »Uredili smo tri lepe razgledne točke in jih opremili s panoramskimi tablami. Na razgledišču nad sankiško proggo smo postavili panoramski foto okvir s pogledom na Bled, jezero, grad ter hribe in gore v ozadju za s elfie z najlepšim razgledom,« je razložil Ambrožič. Na poletno

sezono so se dobro pripravili tudi v Grajskem kopališču. Poleg rednih vzdrževalnih del bodo po Ambrožičevih besedah obnovili še otroške bazene in pomole okrog njih. Letos bodo kopališče prvič odprli že med prvomajskimi prazniki, ko bodo obiskovalcem omogočili brezplačno uporabo ležalnikov, na katerih se bodo lahko naužili prvih sončnih žarkov. Glede na vreme bo nato kopališče odprto vsak konec tedna, kopalna sezona pa se bo uradno začela 13. junija.

Bliža se Florjanov sejem v Trzinu

JASNA PALADIN

Trzin – Člani Turističnega društva Kanja Trzin ob pomoči občine in drugih trzinskih društev in organizacij

pripravljajo že 16. Florjanov sejem, ki bo potekal od petka, 8., do nedelje, 10. maja, na športni ploščadi pri Osnovni šoli Trzin. Bogat športno-zabavni program bodo

zaznamovali doslej največja trzinska klobasa in najdaljša potica velikanka, trzinski gasilci, ki bodo prevzeli novo gasilsko vozilo, otroci na spretnostni otroški olimpijadi,

mladi glasbeniki glasbene šole Lartko, ki bodo ob desetletnici svoje šole pripravili slavnostni koncert, oldtajmerji in mnogo drugega. Manjkal ne bo niti bogat sejmski program s poudarkom na rokodelcih in glasba z ognjenimi muzikanti, Mambo King-si, menceškimi godbeniki

Nemški vojak – vojni zločinec

Letošnje leto je leto, ko praznujemo 70. obletnico konca druge svetovne vojne. Konec trpljenja in gorja, še posebno tistih, ki so ga preživljali v taboriščih in ječah. Tudi doma, v okupirani domovini Sloveniji, se je dogajalo marsikaj nepozabnega. V tem prispevku bi rad obelodanil prehojeno pot mojega brata od leta 1939 do 1944. Rodil se je leta 1919 in kot dvajsetleten je odšel na služenje vojaškega roka. Dodeljen je bil h kraljevi gardi v Beogradu – Dedinje. Leta 1941 je 6. aprila doživel siloviti napad nemških lov-

cev Messersmitt na Dedinje. Močno ranjenega pri Zemunskem mostu so pobrali nemški sanitetci in odpeljali v zemunsko bolnišnico na zdravljenje. Po nekajmesečnem okrevanju so ga poslali domov. V letu prisilne mobilizacije leta 1943 je bil v mesecu maju tudi on odpoklican. Vendar se je odločil drugače. S prijatelji, ki so bili tedaj v partizanih, je bil domeničen, da se dogovorjenega dne dobijo na določenem kraju, ker pa njih ni bilo, je čakajoč padel v nemško žandarsko patroljo, ki ga je takoj odpeljala v Radovljico v zapor. Po številnih zaslišanjih so ga pod stražo poslali v Celovec, čez nekaj dni pa na urjenje v Vestfalijo

v Nemčijo. Po nekajmesečnem urjenju je bil poslan v prve linije vzhodne fronte pri Leningradu. Iz bojišča pri Ladoškem jezeru se je večkrat po pošti oglašil. Njegovo zadnje pismo smo prejeli 28. 9. 1944, naslednje pismo pa smo dobili konec aprila od njegovega oficirja, da je »vaš sin Franc Zupan padel na fronti 22. 4. 1944« – torej točno na njegov 25. rojstni dan. Naša družina je bila takrat izseljena od doma in smo živeli pri očetovem bratu v Dvorski vasi. Po vojni so vaški aktivisti OF pobirali prispevke za spomenik padlim borcem v vojni. Tudi naša mama je obljubila prispevek pod pogojem, da bi bil na spomeniku napisan tudi

njen sin Franc. Pobiralka prispevkov pa kot iz topa, kako, vaš sin je vojni zločinec, ker je bil v nemški vojski. Ta izjava je vso družino zelo prizadela. Bratova pot od leta 1939 do 1944 je bila ena sama življenjska kalvarija in tu se postavlja vprašanje, kdo je lahko vojni zločinec. In še posebno stopi v ospredje dogajanje po koncu vojne pri nas. Naj na koncu tega prispevka, o katerem sem dolgo razmišljal, ali naj ga objavim ali ne, povem še, da je moj brat pokopan na skupnem vojaškem pokopališču Jovi v mestu Riga v Latviji.

CIRIL ZUPAN, MOŠNJE

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglaševanja in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s.p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 15. 5.; **Kopalni Topolšnica:** 18. 5.; **GOLI OTOK:** 16. in 17. 5.; **BRIONI:** 18. 6.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 28.–31. 5.; **BANJA VRUČICA:** 18.–21. 6. **z ogledom TITOVEGA BUNKERJA; TERME TUHELJ:** 22.–25. 6.; **BANOVC:** 10.–14. 5.; **MORJE: DUGI OTOK** – več terminov, **MURTER** – dodatni termin v akciji. **AVTOBUSI:** 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOM BI 8+1.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Kresovanja

Visoko – V četrtek, 30. aprila, bo od 19. ure dalje v Športnem parku Rapa tradicionalno prvomajsko kresovanje. Za zabavo in ples bosta igrala ansambla Skrivnost in Trinajsta plača.

Sv. Jošt nad Kranjem – Tradicionalno kresovanje se bo na Sv. Joštu začelo v četrtek, 30. aprila, ob 20. uri. Igral bo ansambel Narisani.

B.O.FEJST

Bohinjska Bistrica – B.O.FEJST – bohinjski otroški festival se bo v Dvorani Danica v Bohinjski Bistrici začel v petek, 1. maja, ob 16. uri. Otroci se bodo lahko udeležili zabavnih delavnic, si ogledali nastope Plesalnice Bohinj, Pastirčkov KD Bohinj in igrice Gledališča Smejček Le sosedi bo mejak.

S kolesom v pomlad

Kokrica – Društva upokojencev Kokrica, Britof - Predoslje, Kranj, Bitnje - Stražišče in Žabnica vabijo na prireditev S kolesom v pomlad, na kateri bodo podani koristni nasveti za varno kolesarjenje, o pripravljenosti kolesa, zavarovanju, lahko se boste preizkusili tudi v spretnostni vožnji na poligonu. Prireditev bo v torek, 5. maja, od 10. do 14. ure v Združenem domu Kokrica.

PRVOMAJSKI PIKNIK IN OTVORITEV SEZONE 2015 V BRUNARICI PRI INGOTU

Poleg jedi iz kotla in ostalih dobrot s kmetije vam bomo ponudili še odojka in polnjene jagenjčka iz krušne peči.

V Jasenjah nad Gozdom - Martuljkom je lepo ob vsakem vremenu in veselimo se vašega obiska od 10. ure dalje.

T: 041 749-048, 031 749-048
E: barbara.robic@telemach.net
www.jasenje-priingotu.com

GG POČITNICE // od četrтка, 21. maja, do nedelje, 24. maja 2015

Štiridnevne počitnice v Termah Dobrna

Septembra lani je skupina izletnikov v družbi Gorenjskega glasa na podobnih počitnicah v Termah Dobrna že uživala. Ker so bili odzivi zgolj pozitivni, vas znova vabimo v našo družbo. Tudi tokrat bomo bivali v udobnih sobah depandanse Vila Higiea s 4 zvezdicami. V program je vključeno neomejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo, vsakodnevna vodna aerobika, vsako jutro po zajtrku si bomo dodobra pretegnili kosti, mišice in sklepe na jutranji gimnastiki pod strokovnim vodstvom fizioterapevta. Predstavili nam bodo pravilno uporabo palic za nordijsko hojo in skupaj se bomo odpravili na krajši sprehod z nordijskimi palicami. Palice so na voljo v hotelu, vendar če imate svoje, je zaželeno, da jih prinesete s seboj. Pokazali nam bodo vaje za odpravo težav s hrbtenico, podali se bomo tudi na potovanje skozi zgodovino Dobrne. V petek in soboto zvečer pa se bomo v kavarni hotela Vita zavrteli ob živo plesni glasbi.

Dobimo se v četrtek ob 11.40 na AP v Škofji Loki, 12. uri na AP na Primskovem pred Mercator centrom.

Cena počitnic je 135 EUR.

Cena vključuje: prevoz, 3-krat nočitev, 3-krat polpenzion, kopanje, gimnastiko, animacijo, vodno aerobiko, brezžični internet, vodene pohode, živo plesno glasbo, nezgodno zavarovanje.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se oglašite na Gorenjskem glasu, na Bleiweisovi 4 v Kranju osebno vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri delovne dni pred odhodom, se zaračunajo stroški prevoza.

Gorenjski Glas

Pristojno, Ingo Robič - mošček določilne delavnosti na kmetiji, Na trati 7, Grad Martuljek

GLIVICE NA NOHTIH? NIČ VEČ!

Končno učinkovita in uspešna metoda zdravljenja glivic po Rife-Freq metodi

Medikoel d.o.o.
Jalnova cesta 2, Radovljica (bivši kompleks Almire)
tel.: 04 537 85 10, 041 273 523, www.medikoel.com

IŠČEM

IŠČEM DELO – zaposlitev: vožnja kombija, viličarja, skladiščenje, tel.: 031/670-656 15001526

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj

Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roletje, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 15001170

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževca 7, Kranj, tel.: 041/561-838 15001124

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišča, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 15001251

BARVANJE fasad, napuščev, slikopleskarska dela, izolacijske fasade, ugodno. Allmont - Mladen Sedlanič, s.p., C. ob ribniku 26, Miklavž, tel.: 070/348-899 15001144

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, barvanje vrat, dekorativni ometi in opleski, glajenje sten, sanacija plesni vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 15001265

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987 15001173

FLORJANI d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 15001171

GP BITIČI, d.o.o., Tomšičeva ul. 38, Kranj izvaja vsa gradbena dela, novogradnje, adaptacije, vse vrste fasad, notranje omete in urejanje dvorišč, tel.: 041/760-614 15001416

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 15001205

KVALITETNO in v roku izvajamo gradbena dela: adaptacije, novogradnje, temeljne plošče in kleti za montažne objekte, zunanje ureditve ter manjša gradbena dela. TIP TOP, d. o. o., Planina 27, Kranj, 031/458-289, tiptop@gmail.com 15001177

PRAVNIK ZA VSE: pravni nasveti, sestava dopisov, pogodb, pritožb, ustanavljanje družb, odškodnine, zemljiška knjiga ... Komplet storitve d.o.o., Maistrova 11, Kranj, tel.: 031/205-069, 041/959-340 15001433

SLIKOPLESKARSTVO Sandi Ferlan, s.p., C. talcev 14, Kranj – barvanje napuščev in fasad z lastnimi dvigali do viš. 25 m, brez uporabe lestev ali odrov in druga slikopleskarska dela, kvalitetno in ugodne cene, tel.: 041/682-166 15000926

SLIKOPLESKARSTVO Kožušček, Bojan Kožuh, s.p., Pševo 9, Kranj vam nudi kvalitetno in ugodno barvanje napuščev, ograj, stanovanj, kitanje in druga dela, tel.: 070/612-499 15001257

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, tel.: 031/720-141 15001169

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje REDŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 15001013

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s.p., Dolenja vas 85, Prebold, tel.: 031/836-378 15001176

ŽENITNE ponudbe, različnih starosti, pričakovani, po vsej državi, tel.: 031/836-378, www.zau.si 15001528

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Tiho je odšla

TONČKA VODNIK

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 93. letu starosti sklenil naš najdražji

ILIJA RADAKOVIĆ

iz Kranja

V bolečini, ki ostaja, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Dražgoške 7 v Kranju za vsa izražena sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnici dr. Martini Demšar in njeni družini, patronažni sestri Mojci Kalan, službi Pomoči na domu iz DU Kranj, osebju v Domu starejših občanov v Naklem, celotnemu zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Jesenice in Pogrebni službi Komunale Kranj. Hvala Gardi slovenske vojske za izkazano poslovilno vojaško čast, praporščakom in članom krajevne in območne organizacije ZZB NOB in govornikoma g. Borisu Cuglju in dr. Marku Vrhuncu. Hvala vsem in vsakemu posebej.

Žaluoja žena Marinka z družino

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi

MARJAN GROŠELJ

p. d. Kucnarjev Marjan iz Rakovice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo dr. Udirju. Zahvala tudi Kliničnemu centru, dr. Severju in ostalemu osebju. Hvala župniku Rudiju za lep pogrebni obred. Hvala pevcem, nosačem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, in pogrebni službi Navček. Hvala vsem imenovanim in vsem neimenovanim, ki ste ga imeli radi.

Žaluojači vsi njegovi
Rakovica, 25. aprila 2015

Srce je omagalo,
dih je zastal,
a nate spomin,
dragi Marjan,
bo vedno ostal.

ZAHVALA

V 74. letu se je poslovil naš dragi ata, stari ata in tast

IBRO KARIČ

iz Čirč pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, iskrene stiske rok, spodbudne besede tolažbe, sveče in darove. Pristrčna hvala dr. Eriki Tratnik za požrtvovalno dolgoletno zdravljenje, sestri Mojci in sestri Mateji ter zdravstvenemu osebju Bolnišnice Golnik. Zahvaljujemo se tudi gospodu diakonu Petru Kovaču iz župnišča Zlato polje za lepo opravljen pogrebni obred, hvala tudi pevcem Kranjskega kvinteta, trobentaču, zvonarjem iz Čirč ter pogrebni službi Kranj. Pristrčna hvala tudi g. Janezu Dolinarju za lep poslovilni govor. Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga v tako velikem številu pospremili k počitku in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaluojači: hčerka Tatjana z možem Francijem, vnuka Borut in Tomaž z družinama

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre –
le daleč, daleč je ...

ZAHVALA

V 77. letu nas je zapustil naš dragi

VINCENCIJ TEPINA

z Zg. Jezerskega

Iskrena hvala vsem najbližjim, posebno Bredi in Anici, ki ste Vinku pomagali pri negi in oskrbi, da je zadnje dni lahko preživel v domačem okolju. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali in mu tako polepšali sleherni trenutek. Lepa hvala osebju Klinike Golnik, osebni zdravnici dr. Barbari Vencelj in patronažni službi. Lepo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, darove in za vsa izrečena sožalja. Iskrena zahvala gospodu župniku Janezu Hamu, Pogrebni službi Navček, pevcem in govornikoma za lep poslovilni obred. Posebna zahvala ŠD Jezersko – ekipi TIMING, ki ste prijatelja odnesli k večnemu počitku. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec

PETER KOŠIR

Na zadnjo pot ga bomo pospremili danes, v četrtek, 30. aprila 2015, ob 16. uri na pokopališču v Tržiču.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

ANKETA

Budnice in kresovanja

SAMO LESJAK

Jutri bo prvi maj, mednarodni praznik dela, simbol pravic delavskega razreda že od začetkov leta 1886, ko so delavci v Chicagu zahtevali osemurni delavnik. Kaj nam ta praznik – glede na ekonomsko krizo – še pomeni?

Foto: Gorazd Kavčič

Peter Vencelj, Kranj:

»Prvi maj predstavlja pomemben praznik, ki nas opominja, da se je še vedno potrebno boriti za delavske pravice in ohranjati delavsko solidarnost brez ideoloških predznakov.«

Dragica Zagorec, Gorišnica:

»Prav je, da se prvi maj obeležuje tudi še s tradicionalnimi običaji, kot sta kresovanje in nošenje nageljnov. Ta dan simbolizira tudi prebujanje narave.«

Tomaž Orehar, Kranj:

»Včasih smo ta dan bolj cenili. Simbolna vrednost prvega maja pa bi se morala še povečati, saj so ekonomske in socialne razmere, v katerih živimo, vse slabše.«

Desmirka Milojevič, Kranj:

»Veselimi se že prazničnih dni, ki jih bom v dobri družbi preživela v toplicah. Prav s prijateljskim druženjem še ohranjamo pozitivne vrednote, ki jih predstavlja ta dan.«

Dragica Gajser, Kranj:

»Kresovi na bližnjih hribih ter prvomajske jutranje budnice so dovolj lepo vabilo za praznovanje. Če mi morda ne uspe priti na vrh, bom pa praznovala v dolini.«

Tulipanov veliko, gneče manj

Organizatorjem tradicionalne spomladanske razstave cvetja v Arboretumu je letos znova ponagajalo muhasto vreme, a tudi sicer gneča v parku te dni kljub bogati ponudbi še zdaleč ni takšna, kot so je bili domačini vajeni minula leta.

JASNA PALADIN

Volčji Potok – Mnogi se zago-tovo še spominjajo prvih let zdaj tradicionalne spomladanske razstave cvetja in silnih množic obiskovalcev iz vseh koncev Slovenije in tujine, ki so v želji po ogledu pisanih tulipanov svoja vozila parkirali v okolici, več kilometrov od vhoda v park. Ob lepem vremenu so parkirišča ob Arboretumu te dni še vedno polna, a prave gneče ni več, zaradi česar pa je obisk parka – kjer te dni znova cveti »po en tulipan za vsakega Slovenca«, kot so že pred leti radi oglaševali organizatorji – še mnogo prijetnejši.

»Tulipane smo jeseni strnjeno posadili na tri območja. Po dolgem času lahko obiskovalci tulipane mavričnih barv spet pozdravijo takoj ob vhodu v park na travniku ob drevoredu, kjer smo uredili t. i. pahljačo tulipanov. Pri stari upravni zgradbi smo jih zasadili v nove visoke grede, posebno slikovite pa so zasaditve v senčni Hujski loki, torej v gozdu, kjer bodo zacveteli nekoliko kasneje, a bodo

Obiskovalci Arboretuma so se morali v torek med tulipani sprehajati z dežniki.

prav zato na ogled vse neke do 10. maja. Tulipani pa seveda rastejo tudi v Francoskem parku, na velikih gredah na križiščih, ob zabojčih ob sprehajalnih poteh Tulipanova pot je letos tako dolga več kot dva kilometra,« nam je povedala Melita Miš Strgar iz Arboretuma Volčji Potok in poudarila, da so lepe zasaditve rezultat precej garaškega dela, saj so zaposleni v parku večino

čebulic oktobra posadili ročno. Poleg tulipanov so zasadili tudi 200 tisoč narcis, 10 tisoč hijacint, tisoč cesarskih tulipanov, 30 tisoč šmarnih hrušic in več kot 100 tisoč različnih dvoletnic.

In kako so letos zadovoljni z obiskom razstave, ki so jo odprli 25. aprila, na ogled pa bo vse do 3. maja? »Prvi konec tedna smo bili z obiskom zadovoljni, med tednom pa je obiskovalcev

manj, tudi zaradi muhastega vremena. Smo pa kar malce jezni na vremenoslovce, ki so napovedovali še več dežja in tako gotovo marsikoga odvrnili od obiska. Čaka pa nas še en konec tedna z lepšim vremenom, ko se nadejamo tudi več obiska,« nam je v torek, ko ni bilo v oblačnem dopoldnevu obiskovalcev v parku nič več kot na povsem običajen dan, še povedala Melita Miš Strgar.

V Kranju bodo tekli bosci

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Bosonogi maratonec Marko Roblek v sodelovanju s Športnim centrom Maratonc v nedeljo, 3. maja, v Kranju organizira 5. Slovenski boski tek. Gre za druženje netekmovalnega značaja. Ni startnine, prav tako tudi ne meritev časa. Start bo ob 11. uri pred Olimpijskim bazenom v Kranju, pred trgovino ŠC Maratonc. Tečete lahko bosci, v minimalistični obutvi, lahko pa tudi klasično obuti. Razdalje teka so 2,5 km, 5 km, 7,5 km in 10 km po poteh okrog Športnega centra v Kranju. Udeleženci

bodo letos znova dobrodelni. Organizatorji obiskovalce vabijo, da s seboj prinesejo rabljene, še uporabne čevlje. Te bodo dostavili organizatorji, ki jih najbolj potrebujejo. Slogan teka je Prinesite svoje stare čevlje, tecite bosci in pomagajte tistim, ki si obutve ne morejo privoščiti! Letošnja izvedba teka posvečajo svojemu dolgoletnemu prostovoljcu Marjanu Puharju - Voču. Poleg teka bodo organizirane tudi izobraževalne delavnice o bosesem teku in o naravnem MovNat gibanju, testiranje minimalistične obutve, boski tek za najmlajše in srečelov.

Dražba Kozolcev ni uspela

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na prostoru nekdanjih Gorenjskih mlekarn v Kranju naj bi po prvotnih načrtih že stala stanovanjska soseska Kozolci, kot vse kaže, pa se gradnja še nekaj časa ne bo začela. Pri ABC-FIN, ki je sedaj v stečaju, so projekt načrtovane gradnje

namreč začeli prodajati. Tako je prejšnji teden potekala že druga javna dražba, tokrat po izključni ceni pet milijonov evrov. Kot je povedal upravitelj Milorad Vido- vič, dražba ni uspela, zato bo predlagal nov sklep o prodaji z nižjo izključno ceno, ki ji bo dal soglasje ločitveni upnik DUTB, d. d.

Podžupan Komende je Igor Štebe

Komenda – Komendski občinski svetniki so se na zadnji seji seznanili z odločitvijo župana Stanislava Poglajna, ki je za podžupana imenoval Igorja Štebeta, svetnika liste TRN. Podžupansko funkcijo bo opravljal neprofesionalno. Štebe, ki je bil že v prejšnjem mandatu občinski svetnik liste TRN, se sicer poklicno ukvarja s tesarstvom.

vremenska napoved

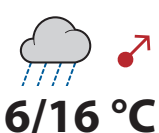
Do konca tedna bo pretežno oblačno, predvsem danes in jutri bo občasno rahlo deževalo. Od jutri naprej bo pihal jugozahodni veter.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

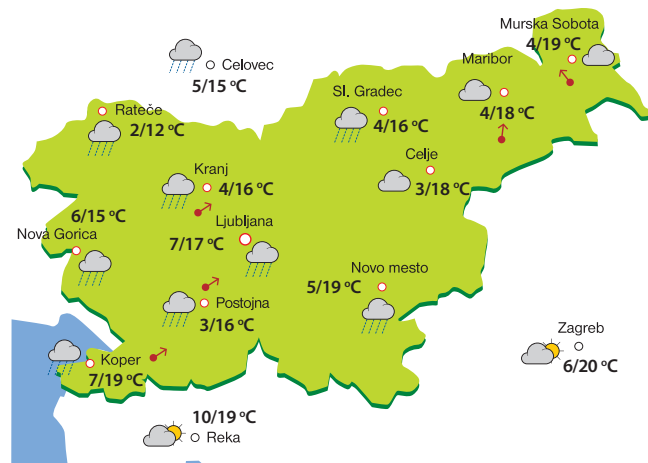
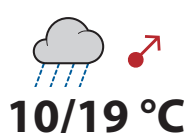
ČETRTEK

PETEK

SOBOTA

Prijave takoj!
Finale: TM 9. 5. 2015